

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 48

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Penktadienis-Friday, Lapkritis-November 17, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

ISTORINIS NIXONO LAIMĖJIMAS, TOKS PAT MCGOVERN PRALAIMĖJIMAS

Nesigilinant į surinktų balsų skaičius iki paskutinių smulkių, bet žiūrint tik į didžiulius gabalus, prez. Nixonas surinko 61 proc. visų balsų ir laimėjo 49 valstijų visus elektorius (viso 521), todėl laimėjimą galima laikyti triumfalisku. Ypač jeigu atsiminsim, kad jis priklausė ne demokratų, bet respublikonų partijai, kuri nariai žymiai mažesni už demokratų. Jei dar pridėsime visus McGovern ant prez. Nixono galvos per daugiau kaip dvejus metus piltas bauriausias pamazgas, pagardintas neapykančiomis, provokacijomis, melu ir jo asmens žiauriu niekinimu, tai šitas laimėjimas yra atpildas prez. Nixonui už savitvardą, kuri pasireiškė nebandant ginčytis su nešvarios propagandos skleidėju.

Amerikiečiai suprato prez. Nixono dramą ir McGovernui atsilygino jo atmetimu — jis laimėjo tik 17 elektorių ir net pralaimėjo visus savo valstijų elektorius. Amerikos istorijoje tokio pralaimėjimo dar nėra buvę.

Liberalai nelinkę laimėjimo pripažinti respublikonų partijai, bet jie negali nepripažinti prez. Nixono asmeninio laimėjimo, ir tai jie turi padaryti dantis skaudę ir pyktį paslėpę po skvernu, laukdami atsikėlimo valandos, kurios net sulaukti negali, nes prez. Nixonas nebegali būti kandidatu trečią kartą. Nėra abejonės, kad prez. Nixonui laimėjimą padėjo pasiekti nuo McGovern nusisukę demokratų. Visada apie 16 proc. demokratų balsuodavo už respublikonų kandidatą, bet šį kartą prez. Nixonas surinko daugiau kaip 36 proc. demokratų balsų. Balsavo už Nixoną ne iš meilės, bet gelbėdami savo partiją, kurią pasigrobė McGovern kitiems bemiegant.

KAMBODIJA ABEJOJA

Kambodijos užs. reik. ministris Long Boret pareiškė labai abejojęs, kad S. Vietnamas įvykdys taikos sutartį, kuria bus numatytas jo kariuomenės ištraukimas iš Kambodijos. Todėl Kambodija reikalauja garantijų iš visų sutartimi susijusių valstybių, kad Kambodijos integralumas būtų gerai apsaugotas ir paliaubų-taikos priežiūros aparatas būtų nešališkas ir gerai veikiantis. Kambodijos nepasitikėjimas S. Vietnamu remiasi praėjusių patyrimu — S. Vietnamas pasirašė 1954 m. Ženevos sutartį ir visus jos nuostatus greit sulaužė.

KORĖJA TRAUKIASI

Daug padėję P. Vietnamui grumtis su užpuolikais iš šiaurės, P. Korėjos ten esą kariniai daliniai baigė aktyvią karinę tarnybą ir pasitraukė į užnugario bazes. Tai didelis būrys — 38,500 vyrų. Didžiausias jų skaičius buvo 1967 m. — 48,000 karių. Jie buvo atsiųsti Amerikai prašant tuo metu, kai atvyko į P. Vietnamą Australijos, N. Zelandijos, Filipinų ir k. daliniai. Nepasakyta, kada korėjiečiai išvyks, bet jie turės išvykti kartu su amerikiečiais per 60 dienų nuo paliaubų įsigaliojimo. Korėjiečiai atėjo į Vietnamą su tokia šūkiu: drąsūs ir be baimės su priešu, mandagūs ir švelnūs su vietnamiečiais, disciplinuoti ir patikimi su sąjungininkais.

Kongrese po senovei

Bet kas liečia kongreso narių rinkimus, žymi dalis demokratų sugrįžo atgal prie savo partijos vietinių kandidatų, nes kiekvienam savi marškiniai geriau prie kūno limpa. Todėl kongreso sąstata įvyko tik labai nežymūs pasikeitimai. Demokratai laimėjo du senatorius, ir jų dabar turės 57, respublikonai — 43. Atstovų rūmų sudėtis: demokratų 242, respublikonų 192. Tai reiškia, kad kongresas vėl lieka demokratų kontrolėje, todėl prez. Nixonui reikės naujos energijos ir daug sumanumo savo norimai programai kongrese praveisti.

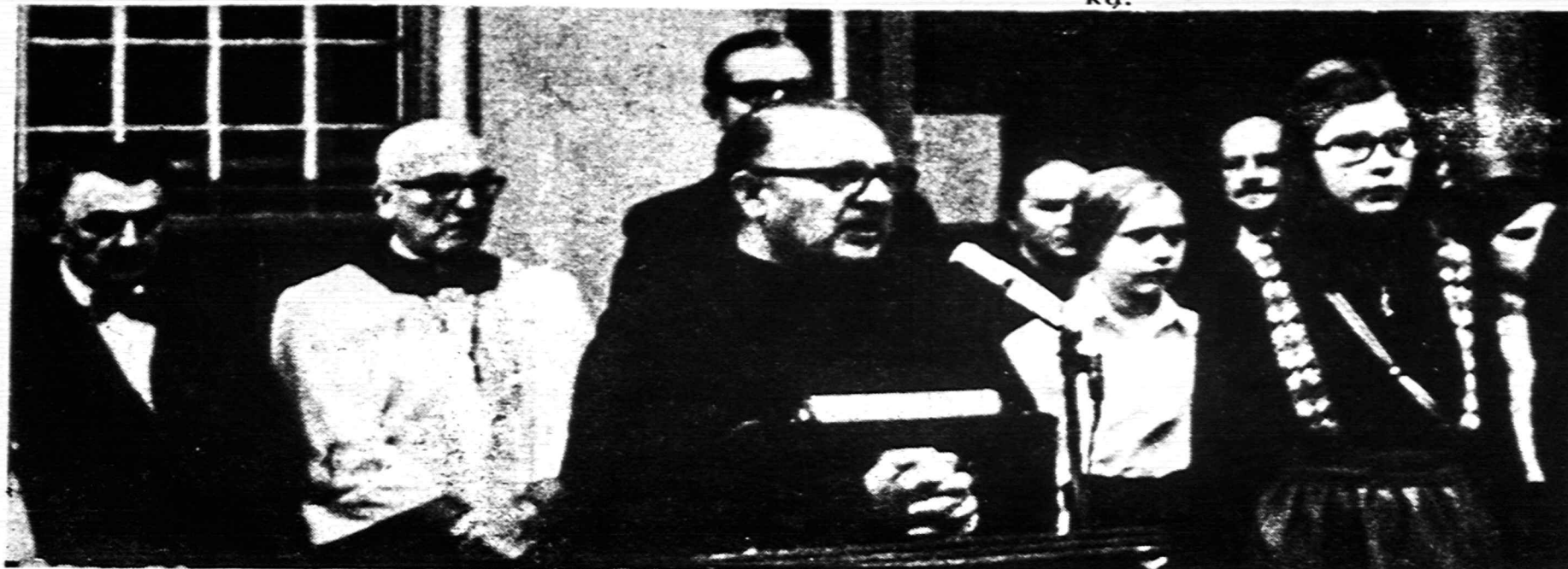
Bet atrodo, kad kongrese pasikeitė didokas skaičius asmenų, todėl laukitina posūkio moderuotos taktikos link. Senatas, lieka kaip buvęs prieš prez. Nixoną, tik tikėtina, kad toji opozicija atsakys nuogo ir labai brutalaus sabotažo, ko taip daug buvo pirmoje prez. Nixono kadencijoje. Demokratams nesuvokė per keturis metus laiko dvasios, todėl taip katastrofiškai pralaimėjo rinkimus. Jeigu McGovern taktiškai laikytinas nemoralium žmogumi, tai pripažintinas jo pasitarinimas Amerikos politinių partijų taktikos prašarinime, nes ikišiolinė taktika yra reikalinga daugelio reformų. Todėl laukitina posūkio į centrą ideologinės taktikos požiūriu.

Kas kaltas dėl katastrofiško McGovern pralaimėjimo? Vienintelis kaltininkas yra pats McGovern: jo rinkiminės propagandos stilius, sen. Eagleton afera, nerimta ūkinė, socialinė ir finansinė programa, nuolatinis nuomonių kaitalojimas pagrindiniais programos klausimais, savęs išstatymas doriniu apaštalu, gal net pranašu, kitų šmeižimas nenurodant nė vieno įrodymo fakto.

Komunistinis ir nekomunistinis pasaulis prez. Nixono išrinkimą sutiko su palengvėjimu; nes McGovern kandidatūra buvo visus įbauginusi. Net arabų regionas pasijuto geriau McGovernui kritus.

McGoverno iš demokratų partijos išstumti tradiciniai vadai jau planuoja partijos grąžinimą į

tradicinį protingesnį kelią, bet ir vėl reikės iš naujo persirungti, kad išvėdinus dar užsilikusį McGoverną raugą. Vienas iš to būrio taip nusakė pādėtį: "Nu-

Šventinant Kultūros Židinio pamatus lapkričio 12 kalba pranciškonų provincijolas Tėv. J. Gailiusis, O.F.M. Kairėje LB apygardos pirmininkas A. Vakselis, prel. J. Balkūnas, Lietuvos gen. konsulas A. Šimutis. Dešinėje matosi Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Nuotr. P. Bivainio

PREZIDENTO PASIUNTINYS VĖL SAIGONE

Vėl stiprėja spėliojimai, kad sustiprintos pastangos suvesti Ameriką ir S. Vietnamą prie derybų stalo dar vienam ir gal paskutiniam pasitarimui prieš paliaubų paskelbimą.

Paryžiuje dirba Sovietų ambasadorius su Prancūzijos užsienio reikalų ministerija, iš Washingtono į Saigoną yra nuvykęs gen. Haig, dr. Kissingerio įstaigos aukščiausias pareigūnas. Manoma, kad jis nuvežė į Saigoną prez. Nixono laišką, raginantį padėti Washingtonui baigti Indokinijos karą.

Paciame Vietname Vietkongo komunistai ieško kontaktų su tais P. Vietnamo intelektualais ir politikieriais, kurie nėra komunistai, bet niekad negalėjo sumegzti gerų santykių su prez. Thieu režimu. Bandoma, mat, sudaryti bendrą frontą prieš Thieu vyriausybę naują tvarką bandant įgyvendinti. Kalbama demokratijos vardu, tik visa bėda, kad komunistų kalbose demokratijos sąvoka reiškia visai ką kitą, negu tas žodis paprastai suprantamas už komunistų valdų ribų. Manoma, kad

po šito gen. Haig pokalbio su prez. Thieu galės įvykti dr. Kissingerio susitikimas su Hanojaus derybininkais.

Gindamasis nuo Hanojaus pinklių, prez. Thieu gavo vieną

stiprų ramstį gen. Minh asmeny, nes ir šis remia prez. Thieu spaudimą į Ameriką, kad kartu su amerikiečiais išeitų iš P. Vietnamo ir S. Vietnamo kariuomenė.

PALIAUBOS ČILĖJ RINKIMŲ LAUKIANT

Santiago. — Streikai, riaušės ir piktos demonstracijos per 26 dienas buvo suparalizavusios visą Čilės gyvenimą, kai prasiėjo jėgų išbandymas tarp marksistinės vyriausybės ir jos politikai nepripažinčios opozicijos. Per tą laiką neišryškėjo nė laimėtojai, nė pralaimėję, lemiantis susidūrimas įvyks per rinkimus kovo mėn. Abi pusės apsisprendė ne už civilinį karą, bet už paliaubas ir balsavimo kortelę. Galima įsivaizduoti,

kokios aštrios bus parlamento rinkimų kovos.

Visa muzika dabar buvo nukreipta prieš vyriausybę, užsimaniusią įvesti naują ūkinę, socialinę ir politinę tvarką, sukirptą pagal marksizmą-leninizmą.

Po paliaubų vyriausybės koalicija liko suskilusi — prez. Allendes socialistai pasmerkė savo vado taktiką, bet prezidentas už tą nuolaidą parėmė kariuomenės vadai ir kompartija, kuri

apsimetė esanti mažiau radikali už prezidento socialistus. Neabejokim, kad kariniai vadai turi irgi savo išrokavimus — išvengti civilinio karo ir tikėtis, kad būsimieji rinkimai sugrąžins kraštie vidurio kelio vyriausybę. Antikomunistinė, bet socialistai pažangia. Dabartinė vyriausybė negali krašto valdyti, nes susideda iš šešių partijų su skirtingais siekais — jos ikišiol negalėjo rasti bendros kalbos jokiu klausimu.

Streiką organizavo smulkusis buržuazas, darbininkai žūrėjo iš šalies, karinė vadovybė apsaugojo kraštą nuo civilinio karo, balsavimo kortelė pastums kraštą dar labiau į kairę ar grąžins į vidurio kelią. De facto rinkiminė kampanija jau yra prasidėjusi, streikas išgarsino ir būsimosios vyriausybės programą. Kovo mėn. bus renkami visi atstovų rūmai ir pusė senato narių. Ir jie nulems Allendes likimą. Įvedimas į vyriausybę trijų kariškių yra garantija, kad rinkimai įvyks laiku ir niekas jų nefalsifikuos.

TRUMPAI PASAULYJE

— JAV ir Rusijos pasitarimai dėl strateginių ginklų ribojimo atnaujinami Šveicarijoje lapkričio 21. Bus kalbama apie puolamųjų atominių raketų apribojimą.

Nato taryba formaliai priėmė Suomijos pakvietimą dalyvauti pasitarimuose dėl Europos saugumo konferencijos paruošimo. Pasitarimai prasideda lapkričio 22 Suomijos sostinėje.

Manoma, kad dr. Kissingeris ir S. Vietnamo atstovas LeDuc Tho gali susitikti Paryžiuje paskutiniame pasikalbėjime dėl taikos Indokinijoje šios savaitės gale. Manoma, kad prez. Thieu pasirašys susitarimą, kaip tvirtina Paryžiaus laikraštis France-Soir. Washingtonas tuo tarpu dirba, bet nekalba.

Simo Kudirkos šeima: Genovaitė Kudirkienė, sūnus Evoldas ir dukra Lolita.

SIMO KUDIRKOS ŠEIMA BE DARBO IR BUTO

Š. m. lapkričio 23 sueina lina dvejų metų suaktis nuo įrininko Simo Kudirkos išdavimo iš Amerikos pakrančių sargybos laivo "Vigilant".

1971 gegužės 17-20 Vilniuje vyriausias teismas Simą Kudirką nuteisė "10 metų darbo griežto režimo stovykloje su asmeninės nuosavybės konfiskavimu".

Tuojuo po teismo sprendimo Klaipėdoje į Kudirkos butą atvyko saugumas, paėmė baldus, kilimą, radiją, o Kudirkos žmo-

ną, 9 metų dukrelę ir 4 metų sūnų išvarė iš buto.

Kudirkos žmonai saugumas siūlė pasmerkti vyrą, nuo jo atsakyti. Tada ji gausiai darė ir butą.

Genovaitė Kudirkienė to nepadarė ir lig šiol jau dveji metai negauna nei darbo nei buto.

Priglaudžia ją laikinai ir pagloboja geri žmonės. Duktė Lolita, jau 11 metų, yra su motina ir mokosi 4 skyriuje; sūnus Evoldas, 6 metų, paimtas svetimų žmonių.

Išrašėme visą pareiškimą, kad

JEIGU AMERIKA VALDYTŲ KOMUNISTAI, KOKIAS RINKIMŲ LAISVĖS TURĖTŲ PILIEČIAI

Amerikiečiai nežino, ką jie turi, sako korespondentas, išbuvęs Maskvoje ketveris metus ir matęs Maskvos rinkimus

Sen. McGovern ir jo bendrininkas Shriver prieš rinkimus kalbėjo, kad Amerikoje naikinamos pilietinės laisvės ir Nixonas siekia diktatūros... N.Y. Times kalbėjo apie apatiją, kuri amerikiečiai jaučia savo valdymo sistemai...

Charlotte, Saikowski, pastabi ir spalvinga The Chr. Sc. Monitor korespondentė, išbuvusi Maskvoje beveik ketveris metus, mačiusi rinkimų eigą Maskvoje ir grįžusi į Washingtoną prieš dabartinius rinkimus, buvo nustebinta ir sujaudinta dėl šio susiniekimo ir apatijos.

"Aš stebėjau rinkimų eigą ir buvau sukrėsta cinizmu, kaip daugelis atsiliepia apie savo vyriausybę. "Jie visi kiaušės", aiškino šoferis, veždamas mane į Valstybės departamentą. "Watergate?" sušuko restorano pardavėja: "Jie visi sukčiai — tiek demokratai, tiek respublikonai". TV mechanikas: "Aš neįsiu balsuoti. Vis tiek nebus jokie skirtumai".

Klausia Saikowski ir ima vaizduoti, kaip Amerikos rinkimai atrodys, jei ją valdys komunistai.

Nuo Kalifornijos iki New Yorko yra — sako ji — tik viena partija, sakysim, redemkratų partija. Redemkratų partijos kandidatus rinkimams paskiria valdžia. Ir tik tiek jų, kiek turi būti išrinkta.

Demokratijos, kurią Amerika didelėm pastangom laimėjo ir išlaikė per porą šimtų metų, nebus likę.

Valdžia Washingtono Ne taip kaip senais laikais — dabar, komunistam valdant, redemkratų partija bus tikroji valdžia Washingtono. Jos prieky bus 15 narių politbiuras, kuris diktuos visą politiką ir visas doktrinas.

Kitos partijos ir nereikia, bus sakoma, nes redemkratai atstovauja darbo masėm; joje nėra jokių konfliktų tarp tarnautojų, valstiečių, intelektualų klasių interesų.

Prieš rinkimus partijos konvencija bus uždara. Ne taip, kaip amerikiečiai paprastai matyti renkant kandidatus. Televizijoje nebus jokių rinkiminių kalbų, kaltinimų ir kontraktalinių, jokių rinkiminių plakatų, segtukų, trukdytojų.

Neteks ir stebėtis, kai lapkričio 7 praeitų surinks 98.6 procentai turinčių teisę balsuoti... Dirbtuvės, ūkiai, įstaigos, kurios visos bus

valdžios rankose, pasiųs savo tarnautojus prie urnų.

Balsavimo vietoje, kas norės, galės slapta balsuoti. Bet tokių nebus daug. Sakysim, Harry Morton iš Kansas norės būti nepriklausomas ir norės pasisakyti "no" dėl redemkratų kandidato, skirto jo distriktui. Jis už eis už uždangos ir pavarde išbrauks. Bet tam reikės didelės drąsos, nes Walter McNeil ir Bill Miller, kurie stovi už jo, žino: jei jis norės balsuoti slapta, tai aišku, kad jis nenori partijos kandidato. O tai jau blogas jam ženklas.

Mažutis procentas, sakysim, ne tik balsuoja "no", bet ir įrašo kandidatą, kurio jie norėtų. Šie balsai skelbiami negaliojant.

Nors ir kaip būtų balsuota, besimant balsai bus suskaičiuoti ir paskelbti, kad 97.3 proc. balsavo už redemkratų kandidatą. Nėra jokio nusivylimo, jokio nustebimo, jokios nelauktos pergalės. Didžia persvara, sakys, Amerikos gyventojai vėl parodė savo vienybę su partija.

Kandidatai

O kokis spalvingas kandidatų parinkimas. Tarp jų yra Iowos ūkininkas ir Oklahomos traktorininkas. Mike Gudobba, kurio grupė pereitais metais pagamino 1,000 automobilių, yra atstovas iš Detroito ketvirtos distrikto. Čia yra taip pat tokios garbios figūros kaip astronautas Neil Armstrongas, šachmatų

čempionas Bobby Fischer, mokslininkas Jonas Salk, futbol žvaigždė Joe Namath, dainininkė Fitzgerald ir gen. William Westmoreland (Dėl pastarojo mes abejojam — jis nesulauks rinkimų, nes jau bus sumintas tuoj pat kaip "karo nusikaltėlis"). Darb.). Redemkratų lyderiai, žinoma, taip pat išrinkti.

Kongresas posėdžiauja

Kongresas tuojau susirenka vienos savaitės sesijai, patvirtina prezidentą ir vyriausybę. Jie, žinoma, jau yra parinkti politbiuro, ir naujasis kongresas už juos tik vieningai pabalsuoja. Prezidentas, aišku, yra politbiuro narys ir dėl to galings žmogus Washingtono. Šiaip kongresas tik ir susirenka du kartu per metus, po savaitės posėdžiauja, pritardamas paruoštiem įstatymam. O tikroji valdžia, užsienio politikos bei vidaus reikalai, yra redemkratų partijos pirmininko (gal partijos generalinio sekretoriaus? Darb.) ir jo 14 politbiuro draugų rankose.

Partija kontroliuos ir visą Amerikos vietos gyvenimą, tiek Daytono, tiek Portlande. Kontroliuoti jai lengva, nes pagrindinės pozicijos teismuose ir visose institucijose, pradedant nuo General Motors ir baigiant Moterų lygoje, New York Times, skautuose, Mokslo akademijoje, Unijų federacijoje, Society for the Prevention of Cruelty to Animals ir CBS,

OKUPOOTOS LIETUVOS KŪRINIAI SOVIETŲ PARODOJE AMERIKOJE

Pagal kultūrinių mainų sutartį Amerikos gilie miestų lankėsi Sovietų Sąjungos meno paroda. Buvo sakoma, kad Valstybės departamentą rūpėsiu parodoje būsią pašalinta, kas reikštų tiesioginę propagandą ir Baltijos valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą.

Kreipiam dėmesį į kai kuriuos iš parodos išsineštus įspūdžius.

Parodą aprašydamas, The Chr. Sc. Monitor (spalio 27) žymėjo, kad tai 4000 metų laikotarpio liaudies ir taikomosios menas, parinktas iš įvairių muziejų. Suminėjo grožį ir turtingumą papuošalų iš Jono Žiauriojo laikų; suminėjo puošnių apdarų, kuriuo dėvėjo Rusijos ortodoksų patriarchas. Bet korespondentą labiau domino modernusis menas. Pastarojo meno suminėjo du konkrečius

pavyzdžius. Vienas — Anri ir Gaiko Gakharia — tautybės nesuminėjo, bet pavadė nerusiską. Antras — pavadė nerusinėjo, bet tiesiai pasakė, kad tai vilnos audinys iš Latvijos, kuriame jaustosi rugiapūtės veiksmo penkios figūros.

Kito ko parodoj ieškojo ir matė lietuvaitė, čia gimusi ir amerikiniame magazine dirbanti redaktoriaus padėjėja, Nelė Lapė.

Ji ieškojo lietuvių kūrinų ir juos palydėjo su patriotiniu sentimentu, Darbininkui rašydama:

"Prisipažįstu, mano didžiausias tikslas aplankyti šią parodą buvo — gal surasiu lietuvių dailininkų darbus. Jau anksčiau buvau mačiusi parodos programą, kurioje buvo parinkti tam tikri pavyzdžiai iš parodos. Nebuvo pavaizduota nieko iš Lietuvos. Bet tarp "program notes" radau šį paminėjimą: "In the three Soviet Baltic republics — Lithuania, Latvia and Estonia — the arts of ceramics and tapestry weaving are highly developed. By skillfully controlling the baking process, the Baltic artists strive to reveal the decorative properties of the material, to disclose the beauty of parched clay and running glaze. The artists skillfully combine different materials in carpet and tapestry weaving, using various traditional techniques, achieving colorful configuration and surface expressiveness. The arts of leather processing, metal casting and smithing are unique. In Latvia and Lithuania jewelry is made chiefly of one special material — amber". Tas davė vilties, kad gal rasiu ir lietuvių bei latvių ir estų darbų.

Zinojau, kad parodoje buvo 1,500 atskirų meno pavyzdžių — aukso gabalėlių formuotų net prieš 2,500 metų iš Leningrado garsaus Aukso kambario (Gold Room of the Hermitage) bei įvairių kitų istorinių pavyzdžių iš rusų Kremliaus muziejaus, Trejakovo galerijos ir valstybinio istorijos muziejaus. Bet žinojau, kad bus ir dabartinių laikų meno pavyzdžių, ir tarp jų, jei dalyvaus, rasiu ir lietuvių.

Įėjau į mažą kambarėlį, vien iškabintą kilimėliais — "tapestries". Dar iš tolo pamatysiu vieną iš jų, nebegalėjau nutraukti žvilgsnio. Tai buvo rudos saulės spinduliai ir gėlių kvapas — rusų, ir melsva, ir švelni, švelni... Priėjau perskaityti užrašą: "Tapestry. 1971, Handmade Wool — Zinaida Kolpakovaite-Vogalienė, Born 1941, Vilnius, Republic of Lithuania". Kaip aš didžiaus... Neiškenčius net pasakiau nepažįstamam moteriai, kurį prie manęs stovėjo: "That was made by a Lithuanian artist. I too am a Lithuanian". Ji nusišypsojo, rados, viską suprādama, ir pasakė: "It is exquisite".

yra partijos rankose.

O kas renka partijos vadovybę?

Pats politbiuras save renkasi. Ar balsuotojai iš Vermonto bei Floridos, kurie balsavo už redemkratų partijos kandidatus, žino ką apie vadus? Gal žino jų vardus, o daugiau labai menkai ką. Jie nežino, nei kaip dažnai politbiuras susirenka, nei ką jis svarsto, nei kokių pažiūrų yra atskiiri redemkratų vadai.

Praeities aiškinimas

Taip galvodama apie Amerikos rinkimus 1972 — sako autorė — nukeliavau dar į senojų Kongreso salę Philadelphiaje. Ten Susan Young, jauno veido pirmametė studentė, kaip gidas aiškina lankytojam Amerikos istorijos pradžią. "Kai kurie lankytojai tikisi čia išgirsti tik šviesias istorijas apie mūsų "Tėvus kūrėjus" kaip Jeffersoną ir Hamiltoną. Bet mes norime lankytojam pasakyti ir blogus dalykus — jie buvo baisūs žmonės, kovojo už turtingųjų klasę, ne už liaudies reikalus".

Jokis gidas Sovietų Sąjungoje nedrįstų taip niekinamai kritiškai kalbėti apie Leniną ar Marksą.

Mes, amerikiečiai, tikrai neįsivaizduojame, ką mes turime, — baigia autorė.

Autorė apeina tylom, iš kur tas Amerikos susiniekimas eina. Bet skaitytojas jos tylą lengvai gali paversti žodžiais: dabar, rinkimų metu, to susiniekimo vadai buvo tie, kurie norėjo būti Amerikos prieky; bet ir jie taip neniekintų, jei per metų metus tas niekinimas srautu neplūstų iš kai kurių profesorių, kai kurių dvasininkų, kai kurių informacijos nuodingų šaltinių.

Tame pačiame kambarėly radau iškabintą kitą kilimėlį Vogelienės, vieną Ramutės Yasudytės, latvio Rudolf Kleimrats — tai dailininkai, kilę iš Vilniaus ir Rygos.

Perėjus į sekantį kambarį, pamatiau tuojau kilimėlį iš linų, iš natūralios linų spalvos. Kažkaip buvau šysyk tikra, kad čia turės būti lietuvių. Tai buvo Sigitos Baltakienės darbas — "Handwoven Flax".

Praėjau pro auksines carų karūnas ir žibukais išsagstytus caro arklių balnus, keramikos pavyzdžius ir austus rankšluosčius, kurie buvo stebėtinai gražūs (gal dėl to, kad man priminė panašius iš Lietuvos, kuriuos namie turime).

Ir pamatiau mūsų auksą — gintarą. Kukli grupelė, bet labai rinkiniai pavyzdžiai. Ir tarp jų trys lietuviai: Jadvyga Baleikienė, Stasys Sinušas iš Klaipėdos ir Aldona Varnienė iš Vilniaus...

Paroda gera — gražiai ir skoningai sutvarkyta...

Priejus prie svečių sąrašo, parašiau (lietuviškai): "Puiki paroda, ypatingai lietuviški dalykai. Tegul gyvuoją LAISVA Lietuva! Nelė Lapytė". Nuo to negalėjau susilaikyti. Nebūčiau širdyje lietuvi, jei būčiau galėjusi...

Žinoma, būtų mieliau, jeigu programoje vadintų dailininkus "Lithuanian artists", o ne "Soviet artists". Kad juos parinko, žinoma, yra įrodymas, jog Lietuvos menininkai (kaip ir tie olimpiniai žaidimų sportininkai) yra per daug geri, kad juos galima būtų ignoruoti...

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS apvalotus ir pabrastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0687. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Raskomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 689 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Franas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Modernias kopyčia šermenimis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-8434

RIMOS IR JUOZO BRUŽO siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Bto, duodami pošidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas prie namo kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421. 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsikite ir įsitikinsite!

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE. Complete Auto Inspection, Minor Repairs & Adjustments. While you Wait. All Parts. All Work. Mario's Auto Inspection Service, Mayville, N.J. (609) 465-5607. "If You Really want Your Car to go, See Mario".

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiom progom
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose
Fasolino Memorials CO.
66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150
— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTORA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300
• Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
• Kelionės į visus pasaulio kontinentus
• Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu
Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LEKTUVAI
VIESBUČAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas
Specialios nuolaidos:
INDIVIDAM (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

JAV LB centro valdybos vicepirmininkas dr. Antanas W. Novasitis spalio 27 Washingtono aplankė sen. Richard S. Schweiker (resp. Penna.), etninį grupių praečiai tirti įstatymo autorių, ir su juo tarėsi įstatymo biudžeto klausimais. Iš k. sen. Schweiker, adv. A. Novasitis. Nuotr. C. Albert

DARBININKAS910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Veiksnių dienos

Su rudeniū būriuojasi paukščiai ilgai kelionei. Su rudeniū būriuojasi ir visuomenės veikėjai pasiruošti metų visuomeninei veiklai. Sustoja ties susibūrimais, tuose institucijose, kurias vadiname "veiksniais": Balfas buvo susilėkęs spalio 28-29 Detroit, LB taryba tom pat dienom Clevelande, Alta lapkričio 11-12 Chicagoje, Vliko seimas lapkričio 25-26 Clevelande.

Visų jų veikla stebim, nes visus juos branginam. Bet kurio jų nusilpimas ir dingimas reikštų lietuviško organizmo silpnimą ir vienos reikšmingos ląstelės mirtį.

O tačiau laikas veikia institucijas kaip ir asmenis. Veikia, nes institucijos esti tiek gyvos ir veiksmingos, kiek tokie yra jų institucijų žmonės. Laikas sendina žmogų ir lėtina jo veiksmus. Tas pats nutinka ir su institucijom.

Šiai laiko įtakai neutralizuoti yra priemonė. Tokia pat priemonė kaip asmeniui. Tai supratimas, kad gyvenimas yra dinamiškas: kad naujos laiko aplinkybės atneša ir naujus veikėjus; supratimas taip pat, kad praėjusio laiko veikėjai yra ne tik atlikę savo rolę, bet tebeturi patirties ir idėjų, tinkamų ir dabartiniam laikui.

Su tokia gyvenimo logika susigyvendamas, žmogus nejaus apkartimo naujo laiko veikėjams, o naujo laiko veikėjas nejaus išdidžios paniekos ankstesniems veikėjams. Tokis gyvenimo supratimas skatina ir institucijas matyti kitose ne konkurentą, o bendradarbių.

Bendradarbiavimas atsiranda ne nustatinėjant ribas, kur čia mano, o kur tavo sritis. Tos sritys šiandien viena su kita surizgusios nebeišskiriamai. Bendradarbiavimas atsiranda atskirus konkrečius klausimus sprendžiant pasitarimais, susitarimais ar bent pasiinformavimais.

Tai priemonė, kuri padeda išvengti improvizacijos bendrame veikime; kuri sumanymui įvykdyti duoda vieningesnę atmosferą, sudarydama opiniją, kad nors veiksniai, sakykim, yra keturi, bet jie veikia visi kaip vienas.

Ne pirmas kartas apie tokį veiksmų bendradarbiavimą čia rašoma. Bet rašyti tenka vėl ir vėl, nes tokis bendradarbiavimas yra paveiki priemonė išsilaikyti planingos, darnios ir patvarios veiklos lygyje.

Ta pačia proga su palankumu tenka minėti ir Lietuvių studentų sąjungos susilėkimo lapkričio 23-24 pasiryžimą "pažadinti miegantį milžiną", t. y. save. Pažadinti kitus lengviau negu save.

Žodis**iš Baltųjų Rūmų**

Tarptautinėje politikoje su didžiausiu rūpesčiu yra laukiama Europos saugumo konferencija, kuriai paruošiamieji darbai pradami lapkričio 22 Helsinky.

Baltijos tautos itin susirūpinusios, kad konferencijoje nebūtų patenkintas Sovietų Sąjungai pasigrobtus kraštus.

Jei mum svarbus Amerikos nusistatymas dėl tos konferencijos, tai, nesileidžiant į komentarus, tenka atkreipti dėmesį į žodžius, kuriuos Baltųjų Rūmų atstovas parašė Amerikos latvių sąjungai:

"The United States views the proposed conference not as a meeting to perpetuate political and social divisions in Europe, but as one which should constitute a step toward reduction of tension and an increase in contacts between the peoples of Eastern and Western Europe."

Ne iš karto, ne staigiai tą dieną, 1918 lapkričio 23, atsirado Lietuvos kariuomenė. Jos priskelimo maršas buvo toks ilgas, kaip ir pačios Lietuvos. Tam maršui mus brandino amžinos lietuviškos nenuilstančios puoselėtoja — lietuvi motina. "Aušra" nušvietė mum kelią, "Varpas" ragino keltis ir drąsiai žengti pirmyn, o knygnešiai vedė pirmą kovos etapą.

Savonoriai įkūnijo ilgų šimtmečių tautos svajonę. Pirmą kartą istorijos raidoj savonoriai Vilniū (1918 spalio 17) viešai sugiedojo mūsų tautos himną. Pirmoji Lietuvos Tarybos sargyba buvo savonoriai, pirmieji Lietuvos kariuomenės pulkai buvo vien tik iš savonorių, pirmieji kariuomenės ginklai buvo savonorių nuosavybė. Savonoriai pirmieji (1919 sausio 1) Gedimino pilies bokšte iškėlė mūsų vėliavą, pirmieji žuvo kautynėse už Lietuvos laisvę. Savo krūtinėmis jie užtvėrė priešui kelią, savo krauju ir gyvybių aukomis įgalino vyriausybę paskelbti mobilizaciją ir įvykdyti tikrąjį kariuomenės maršą — išblokti visus priešus iš gimtojo krašto. Tai įvertindama, Lietuvos vyriausybė, frontuose kovom pasibaigus, specialiu įstatymu savonoriams suteikė kūrėjų savonorių vardą, nes jie atkūrė nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Nepriklausomybės laikais mūsų kariuomenė, kad ir negausi, buvo išmokslinta, kultūringa ir pajėgi atlikti moderniosios karo strategijos uždavinius. Jos budėjimas taikos metu išsaugojo mūsų kraštą iki pat di-

54-TAJAM LIETUVOS KARIUOMENĖS GIMTADIENIUI**KALPAS UOGINIUS**

džiosios katastrofos, prieš kurią neatsilaikė nė vienas kitas kraštas. Be to, kariuomenė atliko visai tautai reikšmingą auklėjimo darbą. Tautinių švenčių metu kariuomenės daliniuose būdavo skaitomos paskaitos, minimi žymesni mūsų tautos asmenys ir įvykiai. Būdavo ir kultūrinių pasikatų, ypač specialiai iš žemės ūkio srities. Vykdavo ekskursijos į pajūrį ir kitur. Plaukiant Nemunu, būdavo lankomos gražiosios vietos — kalnai ir pilys. Būdavo organizuojamos išvykos į karo muziejų, valstybės teatrą, Ciurlonio galeriją, ginklų ir karo aviacijos dirbtuves ir kitur. Buvo įvesti kariuomenės radijo pusvalandžiai. Mėgėjiškuose dalinių spektakliuose vaidindavo jauni karininkai ir patys kariai. Būdavo ir pasilinksminimų su įvairiais tautiniais žaidimais ir šokiais, dalyvaujant vietos apylinkių jaunimui, ypač merginoms. Visa tai fiziškai ir dvasiškai teigiamai nuteikdavo mūsų karius.

Kariuomenė buvo pavyzdinga vyriškumo mokykla: tik prisiminkim jaunuolius, netarnavusius kariuomenę, ir sėkmingai šią pareigą atlikusius. Koks didelis buvo tarp jų skirtumas: eisenos, elgsenos, galvosenos. Kariuomenę mūsų kaimo berniukai pamėgdavo spaudą ir, išėję atsargon, jau su ja nesisiskirdavo: dažnas prumeruodavo Karį, Trimitą, Ūkininko

Patėrę ir kitus laikraščius. Kariuomenę, mūsų berniukai išmokdavo ir įprasdavo būti socialūs, solidarūs, vieningi.

Mūsų jaunimas kariuomenę mylėjo ir tą meilę bei ryžtą jau atsiėmėdavo ateidamas į kariuomenę.

Kai prisimenam kovas dėl nepriklausomybės, tuoj pat kyla klausimas: kodėl mūsų kariuomenė savo maršo neatliko dar kartą — kodėl nepastorėjo priešui kelio jam besiveržiant tėvynės 1940 metais?

Šis klausimas labai skaudus. Tačiau jis neišvengiamas: kas įvyko, iš istorijos neišbrauksi. Istorija registruoja ne tik laimėjimus, bet ir nesėkmes bei pralaimėjimus.

Nors Lietuvos kariuomenės maršas 1940 buvo sukludytas, bet karių įsipareigojimas tėvynnei liko jų širdyse. Vietoj neįvykusio maršo išsivystė pasipriešinimas, ėjęs panašiu keliu, kuriuo eidama mūsų tauta 1918 laimėjo nepriklausomybę. Galia, šis pasipriešinimas pareikalavo daugiau aukų, negu buvo norima išvengti, Lietuvos vyriausybei 1940 susilaikant nuo įsakymo pasipriešinti prieš užpuoliką ginklu.

Pirmas naujo žygio etapas (1941 birželio 23) vyko ne kariuomenės vardu, bet vis tiek jam vadovavo ir lemiama vaidmenį suvaidino Lietuvos kar-

riuomenę auklėti ir mokslinti karininkai, puskarininkai, kariai bei šauliai ir kariuomenės mokslo išėję partizanai.

Minėdami 54-tąjį nepriklausomos Lietuvos kariuomenės gimtadienį, susikaupę žemai lenkiam galvas, reikšdami pagarbą kovose dėl laisvės kritusiems ir vėliau nuo žaidų ir kitų aplinkybių mirusiems tų kovų dalyviams, Vyčio kryžiaus ordino kavalieriams, nepriklausomybės kovų karo invalidams, kūrėjams savonoriams, šauliams, partizanams ir visiems kitiems, dėl mūsų tautos laisvės kovojusiems ir kovojantiems.

Būkime vieningi ir drąsiai, savonoriškai ir partizaniskai, kudiškiškai ir talantiškai tęskim kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo iš rusų — bolševikų vergijos.

Ir metai eis, žydės laukai prie kelio,
Ir kelsis vėl iš naujo Lietuva!
(Iš partizanų poezijos)

JUBILIEJINĖ STUDIJŲ SAVAITĖ EUROPOJE

Kitais metais Europos lietuviškųjų studijų savaitė bus jau dvidešimta. Jai organizuoti š. m. spalio 14 Vasario 16-sios gimnazijoje, Romuvoje, buvo susirinkę išeiliniai jos rengėjai ir nurodė:

1. jubiliejinę studijų savaitę ruošti Vasario 16-sios gimnazijoje 1973 rugpjūčio 19-26;

2. jai rengti išrinkti: moderatorius — visų 19-kos studijų savaitių paskaitininkas ir 5-ųjų savaitių moderatorius dr. K. J. Cėginskas; meninių parengimų organizatoriai — V. Banaitis ir dailininkas A. Krivickas; techninio organizavimo komisijon: J. Barasas, A. Griniene, stud. M. Landas; finansams telkti — kun. V. Damijonaitis, dr. J. Grinius, teisin. J. Lukošius.

3. Išleisti 20-ties studijų savaitių leidinį. Leidimui organizuoti išrinkti dr. K. J. Cėginskas, dr. J. Grinius, dir. V. Natkevičius, M. A. ir kun. Br. Liubinas.

XX-jai Europos lietuvių studijų savaitėi rengti techniškoji komisija

Lietuvos kariuomenės kūrėjai savonoriai Chicagoje kariuomenės šventėje prieš porą metų. I-je eilėje matome aviacijos plk. Kazį Mikalajūną, Konstantiną Petruską, dr. K. Gudaitį, jau mirusį. Nuotr. P. Maletos

LIETUVA KAUNO**ĮVYKIŲ METAIS**

DR. VYTAUTAS VARDYS, Oklahomos u-t politinių mokslų profesorius ir to universiteto Muencheno sovietinių studijų centro direktorius

5

Vienas amerikietis profesorius, 1959-60 buvojęs Sovietų Sąjungoje, iš ten atsivežė žinių, kad "tomis dienomis Kaune partijos valdininkai jautėsi nesaugiai ir pakavosi lagaminus, ruošdamiesi greitai pasitraukimui". Demonstracijos, kad ir mažesnės, tą pačią dieną įvyko Vilniuje. Tuo pat laiku ir kai kurie oficialūs valdžios žmonės bei profesoriai stengėsi nusikratyti lietuviškai nemokančiais rusų dėstytojais, palaikyti tautines tradicijas literatūrinėse studijose, atnaujinti senovės paminklų ir t. t. Nemaža jų vėliau buvo išmesti iš darbo ir iš partijos, pav. 1957 - 59 Vilniuje, kada krito ir Vilniaus universiteto rektorius komunistas Juozas Bulavas, kurį pakeitė Maskvai patikimas Jonas Kubilius.¹⁰ O taip pat 1963, kai Chrusčiovo įsakymu buvo iš darbo atleidžiami tie, kurie restauravo senąsias Lietu-

vos pilies ir bažnyčias.¹¹ Vėliau reporteriai laikas nuo laiko pranešdavo apie anti-maskvinius atsisaukimus, platinamus gimnazijose, gi sovietinė spauda — apie jaunus žmones, pav. komunisto rašytojo Zilionio sūnų, kuris norėjo pabėgti į Vakarus ir stoti į prieš Rusiją kariaujančią armiją, arba Mokslų Akademijos aspirantą Juozą Jacevičių, kuris 1961 m. komunistų partijos programą viešai skelbė esant asimiliacinei, siekiančiai sunaikinti mūsų tautybes, tarp jų ir lietuvių tautą. Jacevičius buvo kilęs iš darbininkų šeimos, jis pats ir jo žmona buvo komjaunuoliai.¹²

Šie ir panašūs reiškiniai nesiliovė ir šešiasdešimtyje dekadose vidury, taigi, po daugiau kaip dvidešimt sovietinės valdžios metų. Ideologams, propagandistams ir komunistų vadams kilo sunkiai išsprendžiamas

dileminis klausimas. Pagal marksizmą - leninizmą buržuazinis nacionalizmas, kuris siekia politinės nepriklausomybės ir privačios ar mišrios ūkinės santvarkos, turėjo būti sužlugdytas, sunaikinus buržuazinę santvarką. Kaip Balsys minėjo, jam nebelikę socialinio pagrindo. Socialinė sistema įvesta pilnai. O vis dėlto tas nacionalizmas tebeegzistuoja. Kodėl? Juk tai esą atgyvenos. Tačiau tai nebeskamba įtikinančiai po to, kai sovietai Lietuvai valdė daug ilgiau negu vadinauję nacionalistai. V. Radaitis 1966 rašė, kad ypač jaunimas turįs "nacionalinio socializmo", "nacionalinio komunizmo" idėjų.¹³ Tačiau jaunimas buvo įspėtas, kad socialistinis nacionalizmas esąs labai arti buržuazinio ir todėl lygiai nepriimtinas. Pagaliau, tuo pačiu parodydamas marksizmo - leninizmo ideologinį lėkštumą, buvęs "Tiesos", o dabar "Komunisto" redaktorius Genrikas Zimanas "Pravdoje" rašė, jog "pasiduoti didesnei ar mažesnei buržuazinio nacionalizmo įtakai nereikia pačiam būti buržuazinėje santvarkoje išaugusiam... To nacionalizmo ideologija arba pasireikimai gali įsismelkti į tokių žmonių sąmonę, kurie savo akimis buržuazinės santvarkos niekada nėra matę". Toliau jis rašo, kad paskiri "socialistinės visuomenės" žmonės gali pasiduoti nacionalistinėms pažiūroms, kurios prieštarauja net jų pačių interesams. Taip pat esą žmonių, prisilaikančių socialistinių pažiūrų, bet viename ar antrame

klausime pasiduodančių nacionalistinėms tradicijoms ar idėjoms.¹⁴

Taigi, pagal Zimąną, nacionalizmas nėra surištas su ekonomine sistema ar socialine klase. Kitaip išsireiškęs, nacionalizmas nėra socialinės klasių santvarkos produktas, bet kažkas bendruomeniška, išliekantis tol, kol yra bendruomenė, nežinanti kaip ji būtų susiorganizavus ekonomiskai ir politiskai. Zimanas tačiau negali to prileisti, todėl kalba tik apie "atgyvenas". Pagal Zimąną, kuris tas mintis pakartojo ir 1972 metų pavasarį,¹⁵ prieš Kauno įvykius, tos "atgyvenos" — nacionalizmas — pasireiškiančios visų pirma tautų draugystės pagalbos nevertinimu Lietuvoje, neįvertinimu kadrais keitimais svarbos, nepasitikejimu nelietuviškais kadrais (personalu), neobjektyviu kitų tautybių vertinimu, nenoru kovoti prieš tokio nacionalizmo reiškinius savo tautiečių tarpe. Zimanas ypač reikšė pasipiktinimą ir susirūpinimą, kad partijos ir valdžios žmonės toleruoja tokių reiškinį. Panašius kaltinimus, išskyrus paskutinįjį, pakartojo ir lietuviškojo agitpropo viršininkas P. Mišutis, rašydamas mėnesį vėliau rusiškame "Agitprop" žurnale.

Panašiai 1968 spalio mėnesį iš naujo rašė Vytautas Radaitis,¹⁶ naujasis "Literatūros ir Meno" redaktorius, paskirtas liberaliam to laikraščio tonui nublukinti, ir kiti.

Šių sovietinių eufemizmų pagrindinis kaltinimas tas, kad lie-

tuviai nenorį būti unijoje su Maskva ir rusų vadovaujami. Pagal marksizmo-leninizmo ideologus, lietuvių mentalitetas turėjęs pasikeisti, įvedus sovietinę santvarką ir industrializavus kraštą.¹⁷ Politinėje plotmėje partija tikėjosi, kad už gana imponuojantį pramonės išsivystymą lietuviai bus dėkingi Maskvai ir ne Lietuvos valstybei, o jai atiduos savo lojalumą. Tačiau taip neatsitiko. Kaip minėta, 1966 m. V. Radaitis, o dabar iš naujo Zimanas rašė, kad esama lietuvių, kurie galvoja, jog lietuviai patys, be "tautų draugystės pagalbos", t. y. be Maskvos, būtų galėję visa tai susikurti. Radaitis atpasakoja pokalbį, kuriame "jaunas, tarybų aukštąjį mokyklą baigęs inžinierius taip išdėstė savo pažiūrą į socializmo laimėjimus Lietuvoje: girdi, taip, socializmas, Tarybų valdžia sudarė pagrindą šiems laimėjimams atsirasti, bet tai, kad mūsų respublika pasiekė tokias dideles ekonominio gyvenimo aukštumas, — lėmė lietuvių tautos darbštumas, jos sugebėjimas ūkininkauti...".¹⁸ Sovietų Sąjungą pažįstą ten keliavę amerikiečiai yra pasakoję, kad savonoriškai, be klausimų ar provokacijų šias mintis yra patvirtinę Rusijoje sutikti Lietuvos studentai. Girdi, jei Lietuvoje būtų plebiscitas, mažiausiai devyniasdešimt procentų visų gyventojų, įskaitant ir j ten atsikėlusius, pasisakytų už atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos. "Mes norime turėti savo parlamentą, patys daryti sprendimus, mes norime būti bent tiek nepriklausomi, kiek šiandien yra Lenkija".

(bus daugiau)

KAIP MUZIKAI LEIDŽIA "MUZIKOS ŽINIAS"?

muzikos žinios

Nr. 3
(198)

Muz. V. Mamaitis

Darbininko redakcijos artimiausioje kaimynystėje, pranciskų spaustuvių, spausdina žurnalą — "Muzikos Žinias". Tenka sutikti ir redaktorių muziką Vincą Mamaitį. Jis yra ir žurnalo administratorius. Dažnai pasirodo mūsų kieme, atvykęs iš Elizabetho, kur jis gyvena ir vargonininkauja lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Norėdami skaitytojus supažindinti su "Muzikos Žiniomis", kartą redaktorių pasitikom su eile klausimų. Suglaudę juos, čia ir atpasakojame — atskleidžiame tas "Muzikos Žinias".

Ir kas gi leidžia?

Atvertę žurnalo viršelio antrąjį puslapį, tuoj surandame visą metriką — leidžia Lietuvių Vargonininkų — Muzikų Sąjunga. Žurnalas išleista keturis kartus per metus — kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėnesiais.

Žurnalas taikomas muzikam, choristam, visiem muzikos mėgėjams, jos puoselėtojams.

Greit bus 40 metų

Daug kam atrodo žurnalas nei girdėtas, nei matytas, bet jis turi ilgą istoriją. Greit jam bus 40 metų. Jis išleistas 1934 rugsėjo 15 Chicagoje.

Pirma leista su dideliu entuziazmu,ėjo kas mėnesį. Pasakui ir leidėjai ir redaktoriai emė pavargti. Vis labiau trūko pinigų, taip 1958 gale sustojo. Vėl atgaivintas 1960.

Buvę redaktoriai

Pirmasis žurnalo redaktorius ir administratorius buvo N. Kulyš, toliau redagavo A. S. Pocius, Ignas Sakalas, kan. V. Zakarauskas, J. Kreivėnas. Prie redaktoriaus dirbo ir eilė kitų žmonių, kurie rašė aktualiais muzikos klausimais.

Ateina V. Mamaitis

Žurnalas buvo leidžiamas Chicagoje. Ten buvo ir Vargonininkų-Muzikų S-gos centras. Bet ten visa veikla pamažu blėso, emė trūkti jėgų. Taip 1967 Sąjungos vadovybė buvo perkelta į New Yorko apylinkes. Pirmininkauti Sąjungai sutiko muzikas Vincas Mamaitis. Jis perėmė ir "Muzikos Žinių" redagavimą bei administravimą. Taip žurnalas ir pranciskų spaustuvių atsikėlė 1967. Iš čia tvirtose redaktoriaus rankose jis sklinda visur.

Artimieji talkininkai

Žurnalas spausdinamas iliustruotas, jis turi 16 arba 24 puslapius ir viršelius. Surenkama įvairi medžiaga. Specialų anglių kalbos skyrių redaguoja Loreta Stukas. Muzikas J. Stankūnas surenka plačią kroniką, kur atžymima visa muzikų veikla. Dažnai atskirais atvejais talkina ir Vargonininkų-Muzikų Sąjungos sekretorius Algirdas Kačanauskas.

Laukia daugiau bendradarbių

Pervertę žurnalo puslapius, redaktoriai sako štai ką: galėtų būti kur kas daugiau bendradarbių, kurie iškeltų aktualias dabarties muzikos problemas. Jų mažai. Sunku ir juos surasti, suorganizuoti. Galėtų būti ir platesnės vietinės muzikos apžvalgos, atžymėta chorų veikla, atskirų muzikų pasireiškimai, sukakčių proga apžvelgti pasi-

reiškusių žmonių veikla. Visa tai ateities darbai ir redakcijos rūpesčiai.

Laukia daugiau skaitytojų. Bet tie redaktoriai rūpėsčiai tuo nesibaigia. Juos veja finansiniai sunkumai. Iš prenumeratos žurnalas neišsilaiko. Reikia jam pridėti iš šalies.

Prenumerata metams — 5 dol. Vargonininkų-Muzikų Sąjungos

nariam — 3 dol., choristam irgi — 3 dol.

Pirmiausia reikėtų padidinti tiražą. O tai būtų galima. Reikia žurnalą paskleisti choristų tarpe. Ir čia galėtų būti trys žurnalo užsakymo būdai. Galėtų choro valdyba iš savo turimų išteklių užsakyti visiem choro nariams. Jei tas sunku, valdyba galėtų paraginti ir iš visų choristų surinkti prenu-

BIRUTĖ IR RIMANTAS DABŠIAI DAINAVO BOSTONE

Lietuvių Piliečių klube So. Bostone spalio 8 įvyko tradicinis Laisvės Varpo koncertas. Laisvės Varpo radijo valandėlės įkūrėjas ir jos nuolatinis vadovas P. Viščinis šių metų koncertą skyrė jaunimui.

Programos moderatore buvo jaunutė Birutė Adomavičiūtė iš So. Bostono. Gražia lietuviška tarsena ji nupasakojo koncerto reikšmę, kaip jaunimo metų tąsą, ir pabrėžė reikalą žiūrėti į ateitį.

Akomponavo kompozitorius Julius Gaidelis, jaunas savo dvasia ir darbu, niekad nesikeičias.

Koncertą atliko Birutė ir Rimantas Dabšiai iš Los Angeles, Californijos. Rimantas Dabšys yra inžinierius ir savo žmona dalyvavo inžinierių ir architektų visuotiniame suvažiavime Washingtone. Birutė atliko banketo meninę programą. Kadangi Washingtonas nėra taip jau toli nuo Bostono, tai Laisvės Varpas galėjo Dabšius pasikviesti ir pas save. Įdomu, kad programoj pirmą kartą išgirdom vyrą ir žmoną; tai retas dalykas.

Dabšiai yra kuklūs žmonės. Jie save laiko dainininkais mėgėjais. Birutė Dabšienė mokosi dainavimo vietiniame universitete. Rimantas Dabšys dainavo chore nuo pat mažų dienų. Reikalui esant, jis dabar dirba su Bronium Budriūnu. Nežiūrint savo kuklumo, jie yra gerai pažęję.

Abu dainininkai buvo sutikti su dideliu nuosirdumu.

Koncertą pradėjo Birutė Dabšienė. Jos malonus aukštas sopranas ir graži žodžių tarsena patraukė susirinkusių dėmesį.

Kai gražus Birutės siluetas išnyko, scenoj pasirodė jos vyras Rimantas. Jis turi gražų, lygų ir skambų balsą, taip pat ir aiškią tarseną, kuri sudaro didelę pasisekimo dalį. Besiklausantieji nori ne tik melodijos, bet ir žodžio, ypač lietuviško žodžio.

Koncertas buvo baigtas duetu "Duok ranką man, brangioji" iš Mozarto Don Juano operos. Tai daug kartų girdėtas dalykas. Klausytojai prie jo pripratę, ir kiekvienas turi savo reikalavimus bei skonį. Dainuojant duetas ar arijas, reikalaujama iš atlikėjų bent psichologinės vaidybos ar išlaikymo to tipo, kuris yra vaizduojamas. Dabšiai šiuo atveju buvo priimti daugiau kaip vyrai ir žmona, bet ne kaip aristokratas, gundąs vargšę mergaitę. Duetas klausytojams taip patiko, kad jie plodami išprašė jį pakartoti.

Koncerto programą, be minėto dueto, sudarė 10 dainų: Dvariono "Žvaigždutė", Gudauskienės "Piemėnėliai", Metrickienės kūrinys, Puccini arija iš operos "Tosca", Budriūno arija iš operetės "Sidabrinė diena", Verdi arija iš operos "Emani", Planquette arija iš operos "Kornevilio varpai", Chopino "Ruduo", Budriūno "Rudenėlis" ir Strauss "Juoko arija".

Koncertas praėjo greit, kaip viena minutė, ir norėjosi dar daugiau klausytis. Klausytojus patraukė ne tik dainininkų kuklumas, bet ir jų muzikiniai gabumai. Norėtume juos dar ne kartą išgirsti. Už jų pakvietimą

Solistas Rimantas Dabšys, basas.

meratos mokestį. Ir trečia — savo choristus galėtų apdovano- ti parapijos klebonas, jiems užsakydamas "Muzikos Žinias".

Paskleidus choristų tarpe, jau žurnalas sustiprėtų. Toliau reikia kreiptis į muzikos mėgėjus, kultūrininkus, lietuviškos spaudos rėmėjus. Ir jiems būtų įdomu susipažinti su muzikų veikla, patirti muzikinės kultūros pulsą.

Finansinė parama

Dažnai reikia ir tiesioginės finansinės paramos. Žurnalo reikalams yra tos paramos šiek tiek gauta. Gauta iš I, II, ir III dainų šventės, nes tokios šventės visada duoda pelno. Iš IV dainų šventės nieko negauta.

Susilaukta paramos ir iš Lietuvių Bendruomenės. 1970 gauta 500 dol.

Ir dabar būtų gera, kad žurnalo leidimą paremtų Lietuvių Bendruomenė, kad Lietuvių Fondas kasmet tam reikalui skirtų kokią nors sumą.

Galėtų paremti ir atskiri choro ir didžiosios organizacijos,

kurios rengia koncertus. Juk šiaip ar taip įvairių rūšių muzikai atlieka didesnę dalį koncertų. Ar tad negalima prisiminti ir "Muzikos Žinių"? Nereikia čia didelės aukos, bet, pvz. jei kas iš savo koncertų skirtų kad ir 10 dol., jau būtų gera parama.

Žurnalo priedai

Tos paramos reikia ir prie žurnalo leidžiamam priedam. Nuolat leidžiamos gaidos, skelbiami nauji kūriniai, pakartojami senieji, kurių gaidų sunkiau gauti. Štai šių metų trečiame numeryje, kuris išleistas prieš vargonininkų muzikų seimą, įdėta J. Naujalo Burtai, balsui su fortepijonu pritaikė J. Zdanius.

Gaidos išleidžiamos kartais atskirai, o kartais įskaitoma į puslapių skaičių. Šiame rugsėjo numeryje yra 16 puslapių, iš jų 4 skirti gaidoms.

Gaidų leidimą yra parėmę ir

patys kompozitoriai — A. Aleksis, Br. Jonušas. Išleisti jų būtų galima kur kas daugiau, jei būtų tam reikalui ištekliai.

Nuo 1955 antro numerio pradėtas leisti priedas — Lietuvių muzikų vardynas, redaguoja J. Žilevičius. Tai savotiška muzikų enciklopedija, kur sutelkta labai daug medžiagos. Iki šiol išleista 16 sąsiuvinų. Šiuo metu vardynas yra sustojęs. Daroma pastangų jį vėl atgaivinti ir tęsti.

Šių metų vargonininkų muzikų seimas buvo Darbo dienos savaitgalį. Sąjungos pirmininku perrinktas tas pats V. Mamaitis. Jis ir toliau redaguos "Muzikos Žinias". Išvedus jam žurnalą iš įvairių sunkumų, linkime jį plačiau paskleisti visuomenėje ir jį dar stipriau įtvirtinti.

(p.j.)

į Bostoną esam dėkingi radijo valandėlės vedėjui. Viščinui, kuris kartu yra ir naujų talentų ieškotojas bei suradėjas. Ypač jam dėkojame už jaunimo išskėlimą ir mūsų sceną. Tikimės, kad dar ne kartą galėsime išgirsti naujas pajėgas.

Elena Vasyliūnienė

Solistė Birutė Dabšienė, sopranas

IŠ MUZIKŲ VEIKLOS

— Sol. Violeta Balčiūnienė, gyvenanti Bostone, išrinkta Naujosios Anglijos Baltiečių draugijos pirmininke.

— J. Žilevičiaus parašytą stambų veikalą "Lietuvio vargonininkas išeivijoje" savo chorą užsakė Apreiškimo parapijos klebonas kun. Pr. Rauskas. Būtų gražu, kad ir kitų parapijų klebonai pasektų šiuo pavyzdžiu. Knyga išleido Vargonininkų-Muzikų Sąjunga.

— Sol. Vanda Stankienė spalio 28 dainavo Lietuvos Gail. Seserų S-gos tradiciniame vakare lietuvių tautiniuose namuose Chicagoje.

— Sol. Prudencija Bičkienė ir muz. M. Motekaitis lapkričio 5 Chicagoje atliko muzikinę programą prof. Zenono Ivinskio minėjime-akademijoje. Akademiją rengė organizacijų komitetas.

— Sol. Genovaitė Mažeikienė, M. Motekaičiui palydint vargonais, spalio 8 tėvų jėzuitų koplyčioje giedojo komp. A. Vanagaičio "Sveika Marija". Ši giesmė yra pirmoji lietuviškoji "Sveika Marija", parašyta solo balsui nepriklausomoje Lietuvoje.

— Prof. Juozo Žilevičiaus parengta medžiaga apie lietuvių muzikus emigracijoje jau pasirodė Mainze, Vakarų Vokietijoje, leidžiamame vokiečių muzikos leksikone, pavadintame "Riemann Musik Lexikon". Prof. J. Žilevičius apžvelgia: Br. Budriūną, K. V. Banaitį, Vl. Jakubėną, J. Gaidelį, Anna Kasas ir A. Kuprevičių. Prof. Venckaus iš Lietuvos aptariami: E. Balsys, B. Dvarionas, J. Gruodis, Juzeliūnas, J. Karnavičius, J. Karosas, Vyt. Klova. Leksikono tomas apima A-K raides.

— Australijos LB krašto kultūros taryba suorganizavo Chicago solistų Danutės Stankaitės ir Stasio Baro koncertų seriją Australijoje. Iš "Mūsų Pastogės" paskelbtos apyskaitos galima susidaryti apytikrų vaizdą, kiek buvo dalyvių lietuvių rengtuose koncertuose. Adelaide buvo parduota 290 biļietų, Canberroje — 116, Melbourne — 498, Newcastle — 155, Sydnejuje — 383. Religiniame koncerte Melbourne prie bažnyčios durų surinkta 440 dol. aukų. Pajamas padidino programos ir iš Adelaidės meno festivalio gauta 859 dol. suma. Iš viso pajamų turėjo 4,391 dol., išlaidų — 4,477. Australijos LB krašto taryba turėjo tik 86 dol. nuostolio. Pagrindinės išlaidos: solistų kelionė — 2,000 dol., solistų honoraras — 1,600 dol., pianistės kelionė — 106 dol., pianistės honoraras — 150 dol.

— Jonas Byra, operos veteranas, mirė rugsėjo 15 Valkininkuose, sulaukęs 81 metų amžiaus. Jis buvo baigęs Černigovo muzikos mokyklą ir tobulinęs Vienoje, nuo 1921 iki 1940 dainavo Kauno valstybinėje operoje tenoro vaidmenis — Verdi Traviatoje, Rigoletto, Gounod Fauste, Čaikovskio Eugenijuje Onegine, Musorskio Borise Godunove. Jis buvo suorganizavęs vyrų vokalinį kvartetą. 1922-1930 koncertavo Amerikos lietuvių kolonijose.

— Sol. Stasys Baras ir Aldona Stempuzienė lapkričio 4 koncertavo Baltimorėje. Jų koncertą rengė Liet. Bendruomenės apylinkė.

— N.Y. liet. vyrų choro Perkūno išleistoji ilgo grojimo plokštelė "Labą rytą" su pasisekimu buvo platinama Grandinės pasirodyme lapkričio 4 New Yorke. Choras šiuo metu telkia naujus narius ir rengiasi paminėti savo veiklos dešimtmetį. Ta proga numatoma surengti koncertas su simfoniniu orkestru. Choro vadovauja muzikas V. Strolia, choro pirmininkas yra Zenonas Jūrys.

— Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muziko Algirdo Kačanausko, Kalėdų šventėm rengia naujų giesmių, kurios bus giedamos naktį prieš Berniukų mišias.

— Lietuvos atsiminimų radijas, vadovaujamas prof. J. Stuko, rengia koncertą gruodžio 3, sekmadienį, 4 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Programą atliks solistė Prudencija Bičkienė iš Chicago, solistas Liudas Stukas ir aktorius Vitalis Žukauskas. Akomponuos muzikas Algirdas Kačanauskas. Bus atliktas montažas Lietuva. Šią vasarą tie artistai važinėjo su ekskursija po Pietų Ameriką ir ten su dideliu pasisekimu šį montažą atliko.

— Persekiojamos Bažnyčios koncerte gruodžio 10 Šv. Tomo salėje Woodhaven, N.Y., programą atliks solistai Stasys Baras ir Aldona Stempuzienė. Koncertą rengia Liet. Religinė Šalpa ir Kat. Moterų Kultūros Draugija.

— "Jūrą ir Kastytį", K. V. Banaičio operą, į tris ilgo grojimo plokšteles įrašė Chicago Lietuvos opera. Įrašas atliktas profesinės studijos su simfoniniu orkestru, diriguojamu Aleksandro Kučiūno. Dalyvavo solistai Danutė Stankaitytė, Stasys Baras, Aldona Stempuzienė, Margarita Momkienė bei kiti ir žvejų bei undinių chorai. Plokšteles pagamins dar šį rudenį RCA bendrovė Indianapolisje.

— Chicago Lietuvos operos valdybą naujam dainavimo sezonui sudaro: pirm. Vytautas Radzius, vicepirm. Vaclovas Momkus, Jurgis Vidžiūnas ir Regina Vaitkevičienė, sekr. Joana Drūtytė, išd. Albinas Smolakis, turto globėjas Bronius Maciukevičius.

— Pianisto Andriaus Kuprevičiaus pianino rečitalis yra numatytas gruodžio 4 Corcoran galerijos salėje, Washington, D.C.

Kompozitorių sąjunga, veikianti Vilniuje, šių metų vidury turėjo 72 narius (47 kompozitorius ir 25 muzikologus). (E)

Vilniaus operos - baleto teatro pastatė lenko kompozitoriaus Moniuskos operą "Halką". Ji, Vilniuje pirmą kartą buvo atlikta 1948. Svarbiausiose vaidmenyse: Kuodis (Jontekas) ir Apnavičiūtė (Halka). (E)

— Lyrinėj operoj Chicagoj šį sezoną dainuoja solistas Arnoldas Vokietaitis; operos chore dainuoja Marion Blazis, Geraldine Mikuzis, Algimantas Grigas, Paulius Gudas; orkestre prancūzų ragu groja M. Denekas.

— "Varpas", Toronto lietuvių choras, koncertuos Detroito, Mercy kolegijos auditorijoje, 1973 vasario 14.

— Gina Čapkauskienė, solistė iš Montrelio, spalio 15 dainavo Detroito, Lietuvių Namuose per Kultūros Klubo suruoštą Lietuvos universiteto minėjimą.

— Dainavos ansamblis gruodžio 10 Chicago, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje pakartotinai statys operetę "Sidabrinė diena".

— Lietuvių Fondo Detroito vajaus komitetas pakvietė Dainavos ansamblį iš Chicago atvykti su "Sidabrinės dienos" pastatymu, kuris įvyks lapkričio 18 Crestwood mokyklos salėje.

— Anita Pakalniškytė, 14 m. amžiaus, gyvenanti Hamilton, Ontario, 1972 Kanados parodos metu dalyvavo muzikos varžybų keturiose dainavimo klasėse ir buvo apdovanojama vienu aukso, dviem sidabro ir vienu bronzos medaliu. Jos aukštinio medalio pažymys 90 (gautas 18 metų grupėje) buvo aukščiausias visame vokalinia me skyriuje. Piano skyriuje Anita gavo bronzos medalį.

— Muz. A. Simonaitytė šiame sezone yra Dainavos ansamblio koncertmeisterė. Ansamblio choras sekmadieniais vėl gieda Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Chicagoje. Vargonais palydi muz. A. Simonaitytė. Jaunosios kartos muzikė, prieš kelierius metus atvykusi iš Lietuvos, muzikos mokslus baigė Lietuvoje, bet ir čia dar gilina studijas.

LIETUVOS UNIVERSITETAS PAMINĖTAS DETROITE

VL. MINGĖLA

Detroito Lietuvių Kultūros Klubui vadovauja šie asmenys: pirmininkas Antanas Musteikis, vicepirmininkės Rožė Bylaitienė (garbės narė), Lidija Mingėlienė ir Ona Neilan, išdinininkė Mirga Michaels-Mikulionis, išdinininkės pavaduotojas Juozas Augaitis, I sekretorius Vincas Tamošiūnas, II sekretorius Jurgis Šenbergas. Garbės nariai: Alpas Gilvydis ir Vladas Mingėla. Klubas ryšiniškai tautybų institute: Rožė Bylaitienė, Jurgis Baublys, Stela Hotra (meninių pareigų — parodų vadovė), Stefa Kaunelienė. Kontrolės komisija: pirm. Alpas Gilvydis, sekr. Kazys Sragauskas (ir foto reporteris), narė Marcelė Grinius.

Nors ir negausus nariais, klubas pasižymi savo kultūrine veikla. Minėtini neseniai įvykę lietuvių akininko, lietuvių mokytojo ir lietuvių rašytojo pagerbimai. O štai spalio 15 buvo surengtas Lietuvos universiteto atkūrimo penkiasdešimtmečio minėjimas.

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas, ateinančių metų kovo mėn. švėsdamas savo 20 metų sukaktį, atrodė, bus tikrai užsitarnavęs ir savo kultūrinių darbų paminėjimo.

Veiklusis šio klubo pirmininkas Antanas Musteikis su viso klubo pritarimu Lietuvos universiteto atkūrimui paminėti sudarė garbės komitetą, į kurį buvo įtraukta 16 asmenų, nusielpusių mūsų profesorių ir visuomenės veikėjų. Iš jų į iškilmes spalio 15 atvyko prof. Stasys Dirmantas, prof. Jonas Puzinas, prof. dr. Juozas Meškauskas, prof. dr. Pranas Jucaitis, dr. Adolfas Damašius, dr. Stasys Jankauskas ir PLB Švietimo tarybos pirm. Antanas Rinkūnas.

Bažnyčioj
Sv. Antano parapijos bažnyčioj iškilmingas mišias ta proga aukojo kun. K. Simaitis. Į bažnyčią devynias vėliavas įvedė prof. St. Dirmantas. JAV vėliavą įnešė stud. Robertas Selenis, Studentų S-gos Detroito sk. pirm.; jam asistavo E. Leiputė, studentų ateitininkų atstovė, Arūnas Vaitiekaitis, Neo-Lithuania korp. Detroito sk. pirm., ir Vil. Baukytė, studentų skautų filisterė. Lietuvos vėliavą nešė prof. J. Puzinas; jam asistavo Felicija Olšauskaitė, buvusi medicinos fakulteto studentė, ir Stefa Kaunelienė, buv. studentė humanitarė. Sekė šios vėliavos: kūrėjų savanorių, St. Butkaus šaulių kuopos, jūros šaulių Švyturio kp., skautų, skaučių, ateitininkų ir Dariaus-Girėno klubo. Auką prie altoriaus atnešė prof. dr. Juozas Meškauskas ir Sofija Staniš-

kienė. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. K. Simaitis.

Akademine dalis

Akademija vyko Lietuvių Namuose. Salėj tilpo daugiau kaip 260 svečių. Buvo sudarytas platus garbės prezidiumas, kurio nariai su titulais išvardinti po nuotrauka šiame puslapy.

Akademiją atidarė A. Musteikis. Invokaciją skaitė K. Simaitis. PLB Švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas tarė trumpą, sklandų, momentui pritaikytą, prasmingą sveikinimo žodį.

Buvo įdomu ir nauja, kad rengėjai iš anksto išdalijo lotynišką Gaudiamus tekstą. Po A. Rinkūno žodžio visa salė iškilmingai sugiedojo Gaudiamus.

Pagrindinei paskaitai buvo pakviestas prof. Jonas Puzinas. Jo paskaita, iškelianti lietuvių tautos troškimą šviestis, buvo įdomi.

Prelegentui kalbant apie Lietuvos universiteto atkūrimą Kaune 1922 vasario 16, buvo pagerbtas prof. St. Dirmantas, sulaukęs 85-rių metų amžiaus, pasirašęs u-to atkūrimo aktą (vienintelis gyvas likęs iš to akto signatarų).

Prof. J. Puzinui baigus paskaitą, kelis žodžius tarė solenizantas prof. St. Dirmantas. Jis nuoširdžiai dėkojo Detroito Lietuvių Kultūros Klubui, ypač jo pirmininkui A. Musteikiui, ir įteikė klubui skirtą profesorių draugijos dovaną — su autografiniu įrašu knygą "Lietuvos universitetas". Knygas apie genocidą Lietuvoj platino Audronė Vaitiekaitytė.

Meninė dalis

Koncertinę dalį atliko solistė Gina Čapkauskienė, viešnia iš Montrealio.

Ji padainavo A. Kačanausko "Lakštingalėli", V. Jakubėno "Plaukia antelė", G. Gudaskienės "Oi tu, kregždutė", S. Gailevičiaus "Klajūnui" (žodžiai B. Brazdžionio), J. Gailelio "Poetas" (ž. P. Lemberio), B. Budriūno "Dainos gimimas" (ž. H. Radausko), V. Jakubėno "Gėlės iš šieno" (ž. K. Binkio), operų arijas — W. A. Mozart "Die Zauberfloete", G. Verdi "Rigoletto" ir "La Traviata".

Iškiliosios solistės — žavaus kloratūrinio soprano — koncertas į akademinį Lietuvos universiteto atkūrimo minėjimą įnešė šilimos ir meninės atgavimos. Plojimai ir "bis" šauksmam nebuvo galo. Apie šį reto vokalinio meno koncertą reikėtų atskiro straipsnio. Gaila, nebuvo pakviesti muzikos žinovai. Iš viso žurnalistai nebuvo kviečiami: nebuvo išsiuntinėti garbės kvietimai. Atrodo, esame įpratę korespondentus ir laikraščius vertinti tik tol, kol jie reklamuoja kurios nors rūšies parengimą, koncertą, parodą ir t.t.

Baigminės mintys

Išsisklaidžius koncerto garsam, visų dalyvių buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Laikas taip greit prabėgo. Viskas buvo įdomiai suorganizuota ir atlikta. Programos vedė Stefa Kaunelienė savo pareigose dar kartą gražiai pasirodė. Kiekvienas jos taisyklingai tariamas žodis buvo visų išgirstas ir tinkamai suprastas.

Po himno programos vedėja visus minėjimo dalyvius pakvietė gretimam salėn pietų. Pietuose dalyvavo apie 160 asmenų. Čia kalbėjo profesoriai Damašius, Meškauskas, Jucaitis... Kelis gražius žodžius tarė ir solistė Čapkauskienė.

Salutinę salę pietų vadovu ir kalbų tvarkdaru buvo skautininkas A. Vaitiekaitis.

Dar neišseko, neišsisklaidė gražūs ir malonūs šio minėjimo įspūdžiai. Džiaugėsi rengėjai, bet dar labiau džiaugėsi visi dalyviai — klausytojai. Už šį

Detroito spalio 15 įvykusio Lietuvos Universiteto 50-mečio minėjimo garbės prezidiumas invokacijos metu. Invokaciją skaito Sv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis, už jo stovi prof. dr. Pranas Jucaitis — Technologijos f-teto dekanas, dr. Stasys Jankauskas — Veterinarijos Akademijos steigėjas ir rektorius, filisterė Liuda Rugienienė — Skautų Akademikų Detroito sk. p-kė, dr. Adolfas Damašius — Technologijos f-teto dekanas, prof. Jonas Puzinas — Humanitarinių Mokslų f-teto dekanas, prof. Stasys Dirmantas — vienas iš Lietuvos Universiteto atkūrėjų, Profesorijų d-jos pirm., Statybos f-teto dekanas, generolas Jonas Černius — nepriklausomos Lietuvos ministeris pirm., prof. dr. Juozas Meškauskas — Medicinos f-teto dekanas, odontologijos studentas Arūnas Vaitiekaitis — Korp. Neo Lithuania Detroito skyriaus pirm., studentas Robertas Selenis — Studentų s-gos Detroito skyriaus pirm., LB Detroito apylinkės v-bos atstovas, Antanas Rinkūnas — PLB Švietimo Tarybos pirm. ir Jadvyga Damašienė — V.D. U-teto studentų ateitininkų "Giedros" korp. įgaliota atstovė. Nuotrauka K. Sragausko

PO CHICAGOS DANGUM

Kuriasi nauji meno vienetai. Štai neseniai pasklido lyg ir pusiau slapta žinia, kad miesto centre įsikūrė nauja lietuviška opera. M. Vizgaitienė suorganizavo džiukų kvartetą, kurio pirmas pasirodymas įvyks lapkričio 18, akomponuojant J. Sodačiui. Jau kuris laikas rodo Dainuojančių sesių oktetą, vadovaujamą Variakojienės. Chicago skaučių ansamblio pirmieji pasirodymai — lapkričio 12 ir 19. Skelbiama, kad trys sesutės Drūtutės, atkeliavusios iš Anglijos, yra sudariusios trio; pirmąją savo programą jos čia atliks lapkričio 25.

Lietuvių Žurnalistų S-gos centro valdyba savo tradicinį spaudos balių rengia kovo 3 Riviera Lake klubo salėj. Visuomenė jau domisi. Per J. Janušaitį jau užsakytą 20 stalų. S-gos skyriaus valdyba įregistruos savo įstatus Illinois valstijoje, kaip organizacinis vienetas, nes centro valdyba, dabar esanti Chicagoj, gali persikelti ir kitur, o skyrius turi ir toliau gyvuoti nors kai kurie nariai prisirašė prie centro.

Lietuvių Fondo dešimties metų veiklos užbaigimo balius įvyko spalio 28 Jaunimo centre. Jį atidarė LF reikalų vedėjas Reklaitis. Trumpą sveikinimo

pasisekusį Lietuvos universiteto aukso jubiliejaus minėjimą ypatinga visuomenės padėka priklauso tikrajam "kaltininkui" agr. Antanui Musteikiui.

Man kyla klausimas. Kodėl tokiu svarbiu Lietuvos universiteto 50 metų atkūrimo minėjimu susirūpino tik vienas Detroitas? Juk turim nemažą būrį buvusių to universiteto studentų ir kitur. Dar nevelu. Ir 1973 dar galima būtų tą spragą užpildyti.

Chicago Lietuvos vyčių tautinių šokių grupė. Jie atlieka tautinių šokių programą Ford City pasirodyme.

žodį tarė gen. kons. A. Simutis iš New Yorko. Meninę dalį vedė B. Briedienė. Ji paskaitė V. Mačernio ir B. Brazdžionio eilėraščių. Publikos buvo šiltai sutikti solistai Stasys Baras ir Danutė Stankaitytė. Kun. L. Zarembai malda pradėjus vakarienę, po jos buvo šokiai, grojant Stelmoko orkestrui. Vajus ir šis balius Lietuvių Fondui davė daugiau kaip 10 tūkstančių dol. Šį balių surengė specialus komitetas. Fondo raštinėj dirba R. Girvelas, K. Barzdukas ir A. Zelvy. Adresas: LF, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Tel. 925-6897.

Lietuvių televizijos vakaras spalio 28 B. Pakšto salėj praėjo gražiai. Nors tą pačią dieną vyko dar kelių organizacijų parengimai, čia publikos buvo pilna salė. Jauna besimokanti dainininkė D. Eidukaitė padainavo keletą dainų. Vėliau vyko rožių valsa ir gražių dovanų įteikimas. Iš šio parengimo liks pelno, kuris labai reikalingas talentam ir programom. Buvo ir atskirų aukotojų. LTV valdyba dėkinga svečiam. Daug dirbo Indriūnas, B. Sabastijonas, Sidlauskas ir jų žmonos.

Dr. Petras Daužvardis, Lietuvos generalinis konsulas, miręs prieš metus, buvo prisimintas ir pagerbtas spalio 29 iškilmingomis pamaldomis Sv. Kryžiaus bažnyčioj, paminklo atidarymu ir akademija Jaunimo centre. Ta proga apie velionį kalbėjo gen. kons. A. Simutis iš New Yorko.

Kario žurnalui paremti spalio 29 Jaunimo centre įvyko kavutės pobūdžio parengimas. Nors didžiojo salėj vyko velionies kons. Daužvardžio minėjimas, tačiau parodų galerijoj ramovėnai ir birutininkės gražiai praleido popietę su svečiais. Čia

pasirodė Dainuojančios sesės. Buvo rodomas ir filmas. Kariui remti sutelkti keli šimtai dolių.

Jadvygos Paukštienės dailės darbų paroda buvo atidaryta spalio 29 Liet. Tautiniuose namuose. Nors tą dieną buvo ir daugiau parengimų, tačiau meno mėgėjų čia netrūko.

Illinois-Indiana vyčių atstovų suvažiavimas išrinko naują valdybą: pirm. L. Paukštą, vicepirm. Frank Zapolis, St. Molis ir Ad. Gabalas, sekr. Irene Sankus, koresp. A. Kassel, izd. Pranas Švelnis, patikeitiniai A. Kassel, A. Raubiškis, V. Samoska. Vyko pranešimai iš pikniko ir vyčių seimo. Į centro valdybą iš Chicago pateko Irene Sankus (kasininke), V. Samoska (viešiem reikalams), Helen Skurda (veiklos komitete), El. Laurin (sekr. garbės nariu). Vyčių veikla Chicagoj gyva, ypač esant chorui, kuris, turėdamas gabų muziką F. Strolia ir padėjėją Simonaitę, rengiasi koncertui ir plokštelei. Apskrities biuletenį, kurį dvejus metus redagavo Valerija ir Juozas Stanaitis, perims kiti. Gruodžio 3 Jėzuitų koplyčioj pamaldomis bus paminėti visi mirusieji. Šiais metais atsiskyrė nuo savųjų: Albinas Manst, 30 metų (mirė birželio 30), teisėjas J. Zuris (spalio 7), Bruno Shoto motina (mirė Lietuvoj), inž. A. Rudžio motina (liepos 18), Prano Zapolio motina (rugpjūčio 19), Jono Malušio motina, Švelnio, P. Jocius.

Lietuvių Prekybos Rūmai lapkričio 8 Tautiniuose namuose turėjo savo narių susirinkimą. Labai įdomią paskaitą "Veiklos savanoriai" skaitė P. Kuropas, ukrainiečių kilmės. Prelegentas dirba agentūroj, kuri apima taikos korpusą, savanorius, tarmujančius Amerikai, senelius, pensininkus ir kt. Šį kartą buvo paliesta senesnių

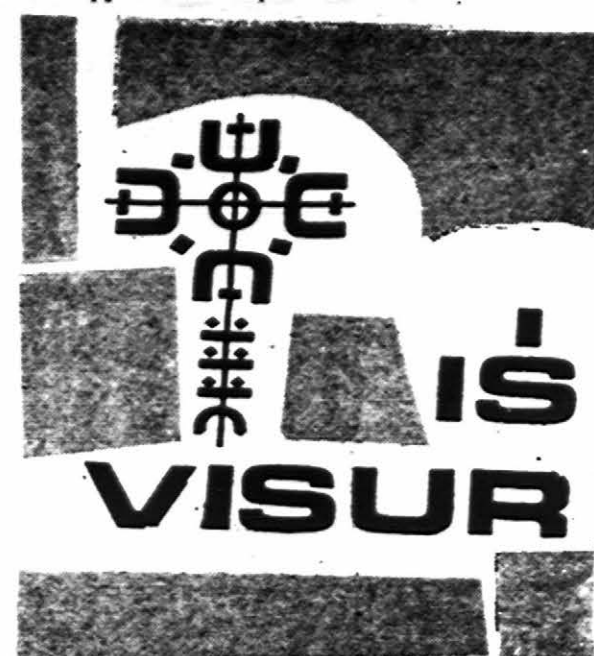
žmonių, ne Amerikoj gimusių, reikalai. Nauja programa — Senosios Etninės Kartos Ieškiniai — rūpinsis seneliais. Iš lietuvių šioj programoj dirba gen. M. Reklaitis. Jis tuo reikalu kalbėjo per radiją.

T. J. Bruzikas, SJ, spalio 31 Tėvų Jėzuitų radio programoj atsisveikino su Chicago lietuviais. Čia išbuvęs 5 mėnesius, jis grįžta į Sao Paulo, Braziliją.

Chicagoj traukinių nelaimėjų žuvusių 44 žmonių tarpe užtikto šios lietuviškos pavardės: K. Lamperis, 18 m., Aurelija Udrėlis, 49, V. Plocharskis, 27, D. Toporis, 20. Sužeistųjų tarpe — Gliorija Dilva ir J. Pervas.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 54 metų sukaktis bus minima lapkričio 19 Balzoko lietuvių muziejaj ir lietuvių televizijoj. Lapkričio 26 Jaunimo centro salėj įvyks bendras iškilmingas minėjimas.

Bal. Brazdžionis

— Leonardas Šimutis, ilgametis Altos pirmininkas, 80 metų amžiaus proga Altos narių ir Chicago skyriaus atstovų buvo pagerbtas lapkričio 5.

— Kun. Kazimieras Baras, Laivo redaktorius, ilgas metus buvęs Draugo pirmo puslapio redaktorius, lapkričio 5 staigiai mirė Chicagoj. Vėliau — plačiau.

— Pavergtų tautų savaitė Argentinoj minima lapkričio 20-26. Jos ruošime lietuviams atstovauja J. Juknevičius.

— Sidabrinė diena, operetė, kuriai muziką sukūrė komp. Br. Budriūnas, libretą parašė A. Kairys, lapkričio 19, šį sekmadienį, 3 val. popiet statoma Dearborn Crestwood High School salėj, 1501 Beach Daly Rd., Dearborn, Mich. Rengia Detroito Lietuvių Fondo vajeus komitetas. Atvyksta Dainavos ansamblis iš Chicago.

— Vakara su Antanu Vaičiūlaičiu lapkričio 18 Chicagoj, Jaunimo centre, rengia ateitininkų meno draugija "Šatrija". Į vakarą atvyks ir pats rašytojas iš Washington, D.C.

— Venecuelos lietuvių jaunimo sąjunga įsisteigė spalio 23 Caracas mieste. Valdybon išrinkti: pirm. A. Dugnas, vicepirm. Romas Klova, sekr. dr. Rita Deveikytė, informacijai Aras Mažeika, izd. Yolanda Bieliukaitė.

— Melbourne, Australijoj, Lietuvių namuose spalio 15 buvo suurostas lietuvių susirinkimas, kuriame pranešimą apie antrą pasaulio lietuvių jaunimo kongresą padarė kongrese dalyvavę atstovai. Buvo rodomos taip pat skaidrės ir filmai.

— Romas Sakadolskis, II PLJK pirmininkas, yra sutikęs laikinai vadovauti Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos ryšių centrui, kuris rūpinsis glaudesnio kontakto palaikymu tarp jaunimo laisvame pasaulyje. Ryšių centras yra įsikūręs Margutyje: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 737-3300.

— "National Catholic Register", plačiai paplitęs JAV katalikų savaitraštis, lapkričio 12 talpino straipsnį apie 7 nužudytus jaunuolius Lietuvoj už demonstracijas po R. Kalantos susidėginimo. Minima taip pat 17,000 lietuvių katalikų prašymas JT ir Maskvai, protestuojant prieš religinę priespaudą.

žmonių, ne Amerikoj gimusių, reikalai. Nauja programa — Senosios Etninės Kartos Ieškiniai — rūpinsis seneliais. Iš lietuvių šioj programoj dirba gen. M. Reklaitis. Jis tuo reikalu kalbėjo per radiją.

T. J. Bruzikas, SJ, spalio 31 Tėvų Jėzuitų radio programoj atsisveikino su Chicago lietuviais. Čia išbuvęs 5 mėnesius, jis grįžta į Sao Paulo, Braziliją.

Chicagoj traukinių nelaimėjų žuvusių 44 žmonių tarpe užtikto šios lietuviškos pavardės: K. Lamperis, 18 m., Aurelija Udrėlis, 49, V. Plocharskis, 27, D. Toporis, 20. Sužeistųjų tarpe — Gliorija Dilva ir J. Pervas.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 54 metų sukaktis bus minima lapkričio 19 Balzoko lietuvių muziejaj ir lietuvių televizijoj. Lapkričio 26 Jaunimo centro salėj įvyks bendras iškilmingas minėjimas.

Bal. Brazdžionis

Prof. Jonas Puzinas iš Philadelphia Detroito suurostame Lietuvos universiteto 50 metų sukakties minėjime skaito paskaitą apie Lietuvos aukštąsias mokyklas. Nuotr. K. Sragausko

SPORTAS

LENGVOJI ATLETIKA

Rytų sporto apygardos lengvosios atletikos pirmenybės 1972 nutyso į gilų rudenį ir pravestos spalio 22 New York. Vėlyva data gal atbaidė kitų miestų pajėgesnius lengvatlečius, kurių, kad ir nedaug, bet turim.

Iš 47 dalyvių (5 vyrai, 24 berniukai, 18 mergaičių), 37 iš New Yorko, 8 iš New Jersey ir 2 iš Hartfordo. Buvo ir pradžio, be jokio pasirušimo — tokių pasekmės labai kuklios, atsitiktinės.

Programą teko apkarpyti, glaudinti. Kai kuriose rungtyse buvo tik po vieną dalyvį. Del to griežtasi tautos. Pavyzdžiui, mergaičių 220 jardų nuotoli drauge bėgo šešios — viena A kl., dvi B kl. ir trys C kl.

Į lengvąją atletiką derėtų rimčiau pažiūrėti — neužtenka kartą ar porą į metus susirinkti aikštėj ir, stingant dalyvių, už bet kokį pasiekimą namo nešiti taurę ar medalį... Jei vis dangstysimės vien tik šūkiu "Suburkime jaunimą sporto aikštėj", bet nedirbsim, neturėsime plano, sistemos, tai ir stambesnio vardo pirmenybės taip ir neišsivys.

Pagal sąlygas, pirmenybės pravedės Alg. Šilbajoris su keilais talkininkais darė, ką galėjo. Tik beisbolo metimo nuotoliai buvo matuojami, šiaip didelį bėdų išvengta.

Pasekmės (pirmosios vietos): Vyru gr.: 100 j Balkus (NY) 12,5; 220 j R. Šilbajoris (NY) 24,6; 440 j R. Šilbajoris 55,9; 1 mylia Balkus 6.02,2; j tolį Balkus 14.11,5; j aukštį Balkus 4-2: rutulys (12 svarų, nors turėjo būti 16 sv.) Balkus 43-7.

Jaunių A kl.: 100 j R. Birutis (NY) 11,8; 220 j R. Birutis 24,7; 440 j Blaževičius (NY) 65,0;

Jaunių B kl.: 100 j P. Šilbajoris (NY) 12,1; 220 j P. Šilbajoris 29,2; 440 j A. Birutis (NY) 62,8; 1 mylia A. Rajeckas (NY) 5.25,5; j tolį P. Šilbajoris 14-8; j aukštį P. Šilbajoris 4-5; rutulys P. Šilbajoris 34-11.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Alfonso parapijos metiniai pietūs buvo lapkričio 12 mokyklos salėje. Prasidėjo 1 val., baigėsi 6 v.v. Buvo lietuviškų dešrų, jautienos ir kitų gardžių valgių. Veikė didelė loterija, kur galėjo laimėti įvairiausių dovanų. Buvo ir šokiai. Žmonių buvo prisirinkusi pilna salė. Pelnas paskirtas parapijos mokyklos reikalams.

Bingo žaidimus Šv. Alfonso parapijos sodalietės rengia lapkričio 17, penktadienio vakarą. Pradžią 7:30 v.v. Visi kviečiami dalyvauti. Bus taip pat ir gardžių valgių. Pelnas skiriamas dovanom, kurias sodalietės išdalins prieš Kalėdų šventės lietuvių seneliams, esantiems Baltimorės prieglaudose.

Baltimorės lietuvių sportininkų klubas pietus rengia lapkričio 19, sekmadienį, lietuvių svetainės kambariuose. Visi kviečiami dalyvauti.

Šv. Alfonso parapijos suaugusių klubas lapkričio 18, šeštadienį, mokyklos kambariuose rengia austrių vakarienę-oyster roast. Pradžią 8 v.v. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Be austrių bus ir kitų gardžių valgių. Šokių gros geras orkestras.

Padėkos dienos drabužių rinkliava bus nuo lapkričio 19 iki lapkričio 26. Rinkliava rengiama kasmet. Ji skiriama pasaulio vargšams. Visi parapičiai raginami atnešti į kleboniją tokius drabužius, kuriuos dar galima dėvėti ir kurių patys daugiau nebevartoja. Šie drabužiai bus pasiųsti į New Yorką, o iš ten bus siunčiami į įvairius pasaulio kraštus.

Jonas Obelinis

Jaunių C kl.: 100 j Kulpa (NY) 12,9; 220 j Kulpa 30,0; 440 j Brazinkas (NJ) 85,0; j tolį Kulpa 13-7; j aukštį Aleksandravičius (H) 3-6; beisbolo metimas S. Birutis (NY).

Jaunių D kl.: 100 j Didžbalis (NJ) 14,9; 220 j Didžbalis 37,2; j tolį Naronis (NY) 10-5; j aukštį Naronis 3-4; rutulys (5 sv., o turėjo būti 6 sv.) Garunkštis (NY) 24-10; beisbolo metimas Garunkštis.

Mergaičių A kl.: 100 j Galinytė (NY) 14,5; 220 j Galinytė 36,8; j tolį Galinytė 12-1.

Mergaičių B kl.: 100 j Šlapelytė (NY) 14,3; 220 j Jasiatyte (NY) 37,0; j tolį Šlapelytė 13-0, j aukštį Šlapelytė 4-3.

Mergaičių C kl.: 100 j D. Didžbalytė (NJ) 13,5; 22 j Bernier (NY) 33,4; 4x110 j 1. New Jersey (R. Didžbalytė, Karasaitė, D. Didžbalytė, Kvedaraitė) 70,5, 2. New Yorko LAK (Bernier, D. ir G. Vebeliūnaitės, Katinaite) 73,4; j tolį D. Didžbalytė 11-4,5; j aukštį Bernier 3-8; beisbolo metimas G. Vebeliūnaitė.

Mergaičių D kl.: 100 j R. Vebeliūnaitė (NY) 16,0; 220 j Reventaitė (NY) 39,0; j tolį Gvildytė (NY) 9-0; j aukštį Naronytė (NY) 3-0; beisbolo metimas Naronytė.

(kė)

SPORTO ŠVENTĖ PHILADELPHIJOJE

Šeštadienį, lapkričio 18, North East High School, kampas Cottman Ave. ir Algon Ave., Philadelphiaje įvyksta sporto šventė. Susirenka Bostono, Washingtono, Baltimorės, Philadelphiajos ir New Yorko krepšinininkai, tinklininkai. Susipažinimo vakaras 8 v. Lithuanian Music Hall, 2715 East Allegheny Ave.

BAYONNE, N.J.

Šv. Mykolo bažnyčia atžymėjo 65 metų sukaktį

Šv. Mykolo lietuvių bažnyčia Bayonnėje spalio 28 atžymėjo 65 metų sukaktį. Tą dieną 6:30 v.v. kun. John F. Kennedy aukėjo padėkos mišias.

Žmonių buvo pilna bažnyčia. Kun. Kennedy savo pamokslė prisiminė visą parapijos istoriją, kaip čia lietuviai mėgino įkurti savą parapiją. Mišių metu prisiminti čia buvę kunigai, jau mirę: prel. Mykolas Kemežis, Vincas Svirnelis, Leonas Voicekauskas, Stasys Stonis, Mykolas Petraitis, Jonas Starkus. (Šių eilučių autorių galėjo dar kai ką praleisti.)

Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas A. Jakupčionio. Tuoj po mišių parapijos salėje buvo pietūs. Invokaciją sukalbėjo kun. Nestor C. Carino. Žmonių buvo gana daug. Jokių kalbų nebuvo. Pietuose dalyvavo ir kun. Michael Mascenik iš Bayonnės. Vakariene surengė Mrs. Francis Moccus ir Mr. Michael Grigaliūnas. Garbės pirmininku buvo kun. Albertas Matulis, parapijos administratorius. Jis dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio sėkmingo sukakties minėjimo.

F.V.

Per Kultūros Židinį Lietuvių bendruomenė didini!

HARNISH — BROWN PAVING CO. INC.
Industrial — Residential
Commercial — Paving
P. O. Box 68 Masonville, N.J.
609 267-8288

SAL GARGIULO BUILDERS
255 Orient Way
Rutherford, N.J.
Call 868-3400

CASSIDY'S GROCERY'S
1606 Third Ave, New York City
Call AT 9-6531

R. E'S PLUM FOOD AND GROCERIES
Late Snacks, Folk Entertainment
Nightly. 20 East Fort Lee Road,
Bogata, N. J.
Dial 489-7575

SMITH HAVEN Cesspool & Cleaning Service
Save your cesspool—we install dry wells for dishwashers, washers precast pools - overflows drywells new pipe lines Electric roofer service. Heavy equipment for hire back hoe, bull dozer, crane and dump trucks 20 Park St. Centereach, Long Island
Call 516—585-7744

HENRY C. BORNEMANN CO., INC.
ELECTRICAL WIRING
107 Luquer Street Brooklyn, N.Y.
Call: 625-5984

CAD-LEASING CORPORATION
Early delivery on all 1971 Cadillac models. Maintenance and insurance available
555 Sunrise Highway
West Islip, Long Island
Call 516—587-6800

LAKESIDE RIDING ACADEMY
Horses for hire - boarding expert instruction group and private lessons, near Hempstead Lake State Park Lakeview West Hempstead 633 Eagle Avenue Exit 18 Southern State Parkway Call 516 IV 6-9673

Thanksgiving greetings to all our friends and customers
INWOOD SHELL SERVICE STATION
4496 Broadway, New York City 569-9896
24 hour towing service.

SALIBIAN'S IMPORTS
52 Main St. Port Washington, L.I.
Open 6 days a week
Oriental Rugs
Unusual gifts and jewelry
Moroccan - Indian - European
Call 516—883-6222

R. B. HAWKINS FUNERAL HOME
Family Owned and Managed Establishment
John C. Hawkins — Lic. Mgr.
17 Manor Road
SMITHTOWN, L. I. N. Y.
Call 516-AN 5-1810

JACKSON VILLAGE DELI
Open 7 Days a Week
1 p.m.-7 p.m. Mon.-Fri. 7 a.m.-6 p.m. Sat.-Sun. 118 Jackson Ave.
Rutherford, N. J.
Call 201 939-7511

McDONAGH PONTIAC INC.
State Highway No. 37
Toms River, N.J.

TRUDY'S BAKERY
Birthday, Wedding & Party Cakes To Order
57 East Main St. Little Falls, N.J.
Call 201 256-2356

VINELAND COLD STORAGE INC.,
6th & Pear St. Vineland, N.J.

EBONY TRANSPORTATION CO.
236 W. 135th St. N.Y.C.
Call 690-3030

F.A. MORALES FURNITURE STORE
Modern & Period Furniture
Late Nite Mon. & Fri.
241 Monroe St. Passaic, N.J.

LAKE AUTO BODY
Collision Experts
Free Estimates on Insurance Problems
253 Lake Ave. Metuchen, N.J.

LAKEVIEW AUTO SALES & SERVICE
468 Lakeview Ave.
Rockville Center
Tel. 516 766-6900

CONTINENTAL RESERVATIONS TRAVEL
Group and Individual
147 Grove St.
Bloomfield N. J.
201 429-8555-6

HARRISON 4th STREET CAR WASH
Open 7 Days a Week
521 South 4th Street
Harrison, N.J.
Call 201 485-0540

JUDO KAI CORP.
Judo & Ju Jitsu
Systematic Instruction
315 Franklin Ave.
Wyckoff, N. J.
201 891-0903
Visitors Always Welcome

JOE'S SUB HOUSE AND PIZZERIA
Open 7 Days a Week
110 Magazine St. Newark, N.J.
Call 201 589-9420

HAPPY THANKSGIVING DAY

PETRICK ASSOCIATES INC.
KIRBY DIV
732 Livingston Ave.
North Brunswick, N.J.

P AND S SANITATION SERVICE
2 Fay Drive
(Garage 201 887-5423)
East Hanover, New Jersey
Call 201 887-5420

MOHAWK RECREATION PRODUCTS INC.
10 South Franklin Turnpike
Ramsey, N. J.

LIMETIME CONSTRUCTION COMPANY INC.
P. O. Box 247 North Black House Pike
Williamstown, N. J.
Call 609 629-812302 8160

WOODBIDGE CIRCLE TIRE CO.
834 Rt. 1, Islip, N. J.
(201) 634-0030

GROTTA AZZURRA FAMOUS NEOPOLITAN REST.
Open 12-2 AM Closed Mon.
James & John D'Avimo proprietors
387 Kroome Street, N.Y.C.
Call 226-9283 925-8775

FROM A FRIEND

ACKLEY'S GARAGE & FARM EQUIPMENT
Massey Ferguson, Thomas Brillon, Howard Hahn Eclipse, Ariens
State Highway N. 77 Deerfield 08313
Call 609 451-8376

RIVER'S EDGE PIZZERIA
19 State Highway No. 5
Edgewater, N. J. We Deliver, Closed Wed. Call 201 224-3042

CENTRAL JERSEY DISPOSAL SERVICE
River Road and Old Market Road
Bound Brook, N. J. Service is our Motto
Call 201 356-8623

LENEX CHALET CATERERS
254 East 2nd St. N.Y.C.
Call OR 3-1890

BILL'S
Custom Made Kitchens, Cabinets, Book Cases, Vanities, Paneling
625 Mawman Road
Lawrence Harbor, N.J.
Call 201 566-1040

A & D DECORATORS
Complete Decorating Service
Residential — Commercial, Main Store
Route 9, Englishtown, N. J. Warehouse
Store 2233, Route 9 Howell Township
Call 201 367—1310

TOWACO SUNOCO SERVICE
Custom Car Care
Auto Repairs and Wheel Alignment
Route 202 Towaco, N.J.
Call 201 263-4500

NORTHWEST MOTORCYCLES INC.
Sales Service
Route 57 Broadway, N.J.
Call 201 689-4888
Kawasaki-Triumph BSA

HARDING TOWNSHIP CHEVRON
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs, Road Service
Tires, Batteries & Accessories
24 Hour Towing, U.S. Highway No 202
Morristown, N.J.
Call 201 766-5824

TUSCAN DAIRY FARMS INC.
750 Union Ave.
Union, N.J.

VERONA GLASS WORKS
164 Pompton Avenue
Verona, N. J.

Adventures in Trailering Corp. Trailers, Smoke Frolie, Volunteer Morris, Travel Master Truck Campers, Midas Mini Frolie, Morris Cap. Kit, Hitches, Reese, Eazlift equalizer sales service accessories — 570 Atlantic Ave. Ocean-side Long Island

ROMIS SUNOCO SERVICE STATION
726 Myrtle Ave. Rt 202
Boonton, N.J.
Call 201 263-9521

B.J. BUILDERS OF N.J. INC.
Commercial-Industrial & Institutional
195 State Highway 36
West Long Branch, N.J.
201 222-5454

TONY'S GARAGE
A Full Garage Service
424 Monroe St.
Passaic, N.J.
Call 201 779-9218

DECOR CERAMIC SUPPLIES
Greenware Kilns Molds Glazes Slip
2623 South Delsea Drive Vineland, N.J.
Call 609 696 0525

BAILLIE'S SHOOTING CENTER
Open All Year Tuesday to Sunday
115-09 Old Bridge Road
Englishtown, N. J. 201-446-4333

LIPPYS AMERICAN SERVICE STATION
Route 9 South near Union Hill Road
Englishtown, N.J. Repairs, Foreign, Domestic. We Service all Sport Cars. You will be Satisfied. Call 201 536-9853

BOBS SUNOCO SERVICE STATION
Open 4 Days a Week
General Auto Repairs, Road Service, Tires, Batteries, Accessories
Route 47 Sherman Ave. Vineland, N.J.
Call 609-696-9768

JOHN'S CITGO SERVICE STATION
General Auto Repairs — Road Service — Tires — Batteries and Accessories. Main & Willow Road, Marlton, N. J. (609) 983-1672

BEDFORD HILLS BOOK SHOP
1 Babbitt Road
Bedford Hills, N.Y.
Call (914) 666-7531

J. S. COLLISION
Auto Body Repair and Painting
635 River Drive
Garfield, New Jersey
(201)-772-8565

TRAVELER'S DINER
Good Food at Reasonable Prices
Open 7 Days a Week
Route No 46, Dover, New Jersey
Call (201) 366-2855

HURST CERAMIC SUPPLIES
Greenware Classes
1 Landing Road P. O. Box 817
Landing 07850 dial 201 398-4040

ADRIENNE'S PLACE BEAUTY BOUTIQUE
Open Wed, Thurs, Fri. & Sat.
63 Norman Road, White Meadow Lakes
Rockaway, N. J.
Call 201 627-0420

LA BELLA DONNA BOUTIQUE
Designer Clothes & Accessories
24 Sylvan Ave.
Englewood Cliffs, N.J.

VICTORS AMERICAN & FOREIGN CAR SPECIALISTS
General Auto Repairs — Tires — Batteries, Road Service & Towing
702 Newark Ave. Elizabeth, N.J.
Call 201 527-1299

NEW YORK CHICAGO EXPRESS INC.
Jersey Truck Center
South Kearny, N.J.
Call 201 589-0328

FOREST PORK STORE
Pure Pork Products
Fine Bolognas, Fresh and Smoked Meats
66-39 Forest Ave., corner Woodbine St.
Phone HY 7-2853

DEPENDABLE TIRE SERVICE
Radio Dispatched Trucks
24 Hour Service
White Horse Pike Elm, N.J.
Call 609 561-0090

CLAR-PINE SHELL SERVICENTER
Open 7 Days a Week
Complete Automotive Repairs
Road Service, Tires Batteries and Accessories. 40 Claremont Ave.
Montclair, N.J.
Call 201 744-9839

WINCHESTER AUTO PARTS AND BODY REPAIRS INC.
33 N. Trenton Ave. Atlantic City, N.J.
(609) 345-5791

CYPRESS HILLS CEMETERY

833 Jamaica Ave.
Brooklyn, N. Y.
AP 7-2900

Non Sectarian
Since 1948

FIRST NATIONAL BANK OF HOPE
Member of the F.D.I.C.
Hope, New Jersey

SIESTA MOTEL
Morning Glory Road at Ocean Avenue
Wildwood Crest, N.J. 08260
Pool — Television
John and Pearl Batts
Phone 609 522-2527

McCLOSKEY EXCAVATING INC.
GENERAL CONTRACTORS
P. O. Box D Denville, N. J.
201-627-8484

HOLIDAY CARD & GIFT SHOP
Wall Plaques, Hummels-Crystal
Party Goods, Cards & Nick Nacks
270 Jericho Turnpike Floral Park, N.Y.

FLINTLOCK RESTAURANT
U.S. Highway No. 46
Denville, N. J.

DJ'S CYCLES
Sales Service Rentals
812 Main Street
Bradley Beach, N.J.
Call 201 775-8595

BLOOMFIELD SPORT CENTER
594 Bloomfield Ave.
Bloomfield, New Jersey
201 429-8393

MIDDLESEX SURGICAL SUPPLY INC.
Traction Equipment, Orthopedic
Appliances 495 New Brunswick Ave.
Perth Amboy, N. J.
201 — 826-8222 201 — 549-6921

GENERAL CONTRACTORS CONFORTI & EISELE
234 East 40th St.
New York City
686-7100

SEFI FABRICATORS INC.
Food Service Equipment by Sefi
Fabricators Inc. 50 Ranick Drive East
Amityville, New York
Call 516-842—2200

METCALF ARCO SERVICE
Open 7 Days a Week
Pear & Washington St.
Bridgeton, N. J.

CUSTOM TIRE CO.
1200 Main St.
Bradley Beach, N.J.
Call 201 775-0700

CROSS, BAY EXCAVATORS & WRECKING CO.
We Take Pride in Our Work

STANS T.V. & RADIO SERVICE
Color Black & White Stereo Antennas
94 North Beverwyck Road
Lake Hiawatha, N. J. Call 201 335-6501

ATEITIES AUŠRA

ateities metai

72

Straipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskite:
 "Ateities Aušra", 214 Elderts Lane, Woodhaven, N. Y. 11421
 Redaguoja: Rasa Navickaitė — Tel. (212) 647-6294

— LAIKAS GALVOTI

Zemė girgžda po kojom. Lapai jau nubyrėję nuo medžių. Oras švarus, šaltas, geliantis. Veidai kartais atviri, atidūs, kitais kartais besišypsantys, pilni juoko ir draugystės.

Pokalbiai. Diskusijos. Dainos. Žaidimai. Mintys. Dalinimasis. Perguvenimas. Dvasia.

Visa tai rišasi su kursais. Daugelis iš mūsų esame "Ylos generacijos" jaunimas, perėję kursų mokyklą. Prisimename ir suprantame tuos kursus, tą dvasią, tą darbą, tą užsidegimą, kuris pasirodė per kiekvienus kursus tarpe mūsų. Ir pajuntame, suvokiame jų vertę ir naudą.

Ideologija. Akciologija. Futurologija. Teorija. Darbas. Ateitis. Šią trijulę perėję, mes liekame su geru ateitininkijos pagrindu, konkrečiais patarimais, gyvomis mintimis, begalybe idėjų ir klausimų, kuriuos dar tikriausiai ilgai ieškosime atsakymų. Ir su ta dvasia.

Kursai, ar tai būtų Michigan ar Connecticut, didelėje ar mažojo grupėje, yra svarbūs mūsų ateitininkiskajam sąmoningumui. Būdami moksleiviai, važiuokime į Putnamą ar Dainavą: klausykime, klausime, bendraukime, gyvuokime, ieškokime.

Šių metų rudens kursai įvyks Putnam, Connecticut, Seselių sodyboje, Padėkos Dienos savaitgalį. Kursai prasideda ketvirtadienį, lapkričio 23, su tradiciniais kalakutienos pietumis ir baigiasi sekmadienį, lapkričio 26 d. popiet.

Rimas Juzaitis praves pokalbį Putnamo kursuose. Nuotr. Algio Norvilos

Prof. Simas Sužiedėlis praeitų metų kursuose Putname. Ir šiemet jis bus vienas iš lektorių. Nuotr. Algio Norvilos

Kun. Stasys Yla, kursų steigėjas, nuolatinis rengėjas ir paskaitininkas, ir šių metų kursuose kalbės apie futurologiją. Nuotr. Algio Norvilos

Kursų tema: "Futurologija". Lektoriai numatyti šią temą pristatyti yra šie: prof. Simas Sužiedėlis, kun. Stasys Yla, kun. Pranas Gaida, Sesele Ignė, Rimas Juzaitis, Almis Kuolas. Kviečiame visus užsiregistruoti pas: Ireną Eivienę, 139

Bellevue, Brockton, Mass. 02402. Tel. (617) 583-6492. Registracijos mokestis: \$5.00. Kursų mokestis: \$20.00.

Lauksime visų atsilankant į šiuos kursus. Iki pasimatymo! rasa

SAS SUVAŽIAVIMAS

Spalio 13-15 dienomis įvyko Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas. Pagrindiniai suvažiavimo tikslai: išrinkti naują SAS valdybą, išsiaiškinti draugovių veiklos problemas ir pakeisti SAS įstatus.

Penktadienio vakare Chicago Jaunimo Centre suvažiavimas prasidėjo susipažinimo vakaru. Šeštadienį posėdžiai vyko Ford City salėje. Pirmutinis darbas buvo greitai atliktas — prezidiumo rinkimas. Po to ejo mandatų ir rezoliucijų komisijų rinkimai.

Prezidiumą sudarė: pirmininkai — Almis Kuolas, Algis Norvila, sekretorės — Bernadeta Braciūtė, Jūratė Žymantaitė. Mandatų komisiją: Linas Sidrys, Jonas Nakas, Kęstutis Sušinskas. Rezoliucijų: Algis Juzukonis, Aldona Zailskaitė, Antanas Razma, Saulius Kuprys ir Danguolė Stončiūtė.

Augustinas Idzelis skaitė paskaitą tema "Šių dienų kaita, vertybės ir studentas ateitininkas". Paskaita palygino SAS valdybų ir narių veiklą tarp 1955 ir 1964 metų su šių dienų studentija.

Po pietų Vytas Narutis pravedė draugovių pirmininkų ir draugovių veiklos pagyvinimo simpoziumą. Simpoziume dalyvavo pirmininkai ar atstovai iš šešių draugovių: New Yorko, Washingtono-Baltimorės, Detroito, Chicago, Clevelando ir Toronto. Simpoziumas diskutavo savo vietovės problemas, pasiekimus ir norus.

Simpoziumui pasibaigus, buvo SAS valdybos pranešimai apie praeitų metų sąjungos veiklą. Pranešimus padarė pirmininkė, užsienių reikalų vadovė, SAS centro draugovės pirmininkė, išdininkas ir SAS-SIS pirmininkė.

Tolimesnis punktas buvo kandidatuojančių į SAS valdybą pristatymas. Sąrašai buvo du: Chicago, kurioj Vytas Narutis kandidatavo į pirmininko vietą, ir Toronto — su Rimu Petrausku. Kandidatai pristatė savo valdybas ir pagrindines

mintis apie SAS veiklą. Vyko slapta balsavimas, su kuriuo baigtas šeštadienio dienos posėdis.

Vakare įvyko linksmi šokiai, kurių metu buvo pranešta, kad Chicago sąstatais laimėjo rinkimus.

Sekmadienį, 10 v. r., Chicago Jaunimo Centro koplyčioje buvo mišios, kurias atliko kun. Gediminas Kijauskas, buvusios valdybos dvasios vadas. Po mišių įvyko iškilmingas posėdis. Buvo duotas SAS valdybos įžodis. Valdybos pirmininkas taip pat tarė žodį.

Prieš prasidėjus SAS suvažiavimui buvo baigtas.

Studentų ateitininkų suvažiavimas nėra kursai, kur išmokstama vis ką nors naujo. Nėra nei stovykla, kur bandoma atsistodinti. Suvažiavime paliečiame sąjungos organizacinę padėtį. Čia draugai ir pažįstami tampa pirmininkais ir išdininkais, o vietovės — draugovėmis.

Stebėdamas, štai ką pamatė. Pirmą, — sąjungą veikia geriausiai, kai visi jos atstovai pavirsta draugovės nariais. Taip jie turi išlaikyti savo identitetą ir apginti ar apibūdinti veiksmus.

Antra, — sąjungai trūksta drausmės. Draugovės neatsižvelgia į centro valdybos reikalavimus, o nariai į draugovės. Turėtų gi vienas padėti kitam. Trys dalykai įrodo šiuos teigimus: simpoziume buvo iškeltas skundas, kad tik patys veikliausi draugovės nariai visuomet padeda veikloje; kad iš visos sąjungos tik ketvirtoji dalis narių susimokėjo nario mokestį ir kad įstatymai buvo taip pakeisti, jog draugovė kas mėnesį praneša centro valdybai apie savo veiklą ir finansinę padėtį.

Trečia, — studentas dirba geriausiai tik tada, kai jam yra duotas darbas.

Šių komentarių įvertinimą paliksiu kiekvieno skaitytojo nuožiūrai.

Geriausio linkėjimai jums

Sveikiname visus naujai išrinktas atitininkų valdybas ir linkime joms daug sėkmės atlikti savo pareigas sąžiningai, kūrybingai.

Pateikiame "Ateities Aušros" skaitytojams sąrašą kaikiurių iš jų valdybų jų informacijai:

MAS Centro Valdyba
 Elenutė Razgaitytė — pirmininkė, Vytenis Čyvas — vicepirmininkas, Paulius Alšėnas — išdininkas, Danutė Sušinskaitė — laiško korespondentė, Ramunė Širvaitytė — prot.-koresp. sekretorė, Rita Balytė — aplinkraščių sekretorė, Gražina Sviderskaitė — užsienio reikalų vedėja, Danguolė Tamulionytė — patarėja.

Clevelandas
 Moksleiviai: Marius Laniauskas — pirmininkas, Saulius Čyvas, Ada Jasinevičiūtė, Romas Kazlauskas, Živilė Kliorytė, Viktorė Lenkauskaitė.

Studentai: Vida Čyvaite — pirmininkė, Remigijus Damušis, Marytė Idzeltė, Alvydas Ožinskas, Kęstutis Sušinskas.

Chicago
 Studentai: Jūratė Jasaitytė — pirmininkė.

New Yorkas
 Jaunesnieji moksleiviai: Ritonė Ivaškaitė — pirmininkė, Eglutė Zikaraitė — sekretorė, Paulius Gudelis — išdininkas.

Vyresnieji moksleiviai: Šarūnas Zikaras — pirmininkas, Aura Ošlapaitė — vicepirmininkė, Regina Leleivaite — sekretorė ir išdininkė, Paulius Rajeckas — korespondentas.

Studentai: Algis Norvila — pirmininkas, Rasa Navickaitė — sekretorė, Juozas Juška — išdininkas.

Philadelphia
 Vyresnieji: Danutė Juzaitytė — pirmininkė, Aušra Kananavičiūtė — sekretorė, Algis Šalčiūnas — išdininkas.

Studentai: Kazys Ramanauskas — pirmininkas, Zita Štarkaitė — sekretorė, Vytas Volertas — išdininkas.

Washingtonas
 Vyresnieji: Kęstas Vaitkus — pirmininkas, Zita Liogytė — sekretorė, Vytenis Gureckas — išdininkas.

MAČIAU, GIRDEJAU

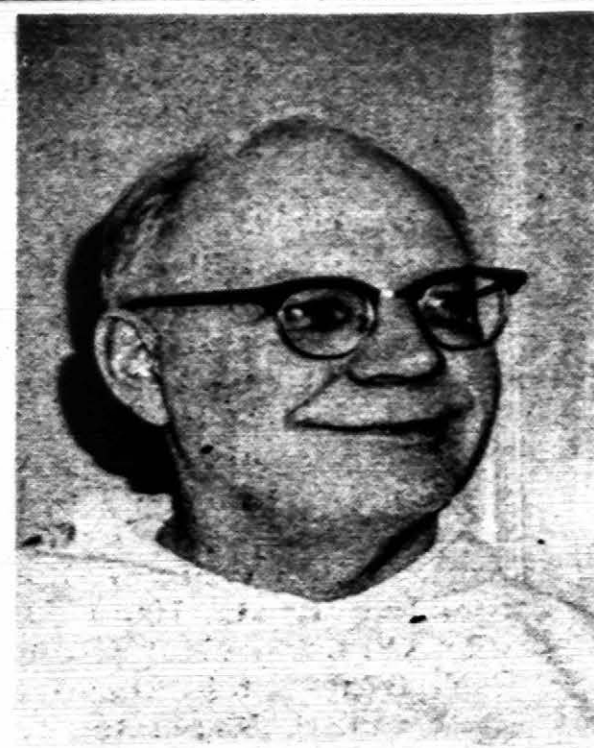
— Algis Šalčiūnas parduoda jo padarytas nuotraukas iš šios vasaros MAS stovyklos Neringoje. Nuotraukų reikalu prašom kreiptis į Algį Šalčiūną: 418 Main Street, Delran, N.J. 08075.

— MAS rytų apygarda prašo rytinio pakraščio kuopas, kad jos atsiųstų savo narių, valdybų, globėjų ir dvasios vadų sąrašą. Kuopos turėjo gauti anketas, kurias prašom tuoj užpildyti ir grąžinti.

— "Jaunimas ir jo menas" — antroji jaunųjų talentų paroda — įvyks New York'e 1973 kovo 17-18. Jaunimas kviečiamas ko anksčiausiai registruotis pas Bernadėtą Tutinaitę, 223 Lincoln Ave., Brooklyn, N.Y. 11208.

— New Yorko draugovės valdyba ir nariai linki Vytautui Naručui ir naujai SAS valdybai kuo geriausios sėkmės šiais veiklos metais.

A.N.

Tėv. Kazimieras B. Žvirblis, O.P., miręs lapkričio 8 d. Washington, D.C.

Mirė Tėv. Kazimieras Žvirblis, O.P.

Lapkričio 8 d. 10:45 v.v. ligoninėje Washington, D.C., mirė Tėv. Kazimieras Žvirblis, vienuolis dominikonas. Liepos mėnesį jis buvo sunkiai susirgęs, buvo paralyžuota viena pusė. Nuo to laiko nepasitaisė. Visą laiką buvo ligoninės priežiūroje.

Bronius Kazimieras Žvirblis buvo gimęs 1906 rugsėjo 2 Brooklyne, N.Y. Čia išėjo vidurinius mokslus, studijavo eilėje kolegijų, jų tarpe ir Washingtono katalikų universitete 1928-29. Kunigu įšventintas 1931 birželio 15 Washington.

1932 su Tėv. P. Pauliuku, O.P., išvyko į Lietuvą atgaivinti dominikonų provincijos. Vakaravo Raseiniuose, vedė misijas ir rekolekcijas, steigė Šv. Rožančiaus brolijas, veikė katalikiškose organizacijose, 1937-1939 gilinio studijas Vytauto Didžiojo Universitete teologijos filosofijos fakultete.

Į Ameriką grįžo 1940, nuo 1941 dėstė įvairiose kolegijose: Providence kolegijoje 1941-1953, Šv. Jono kolegijoje Brooklyne 1953-55, Šv. Jono universitete 1955-1960, nuo 1961 Villanovos kolegijoje Philadelphijoje. Paskutiniu laiku gyveno Washingtono dominikonų vienuolyne.

Bendradarbiavo visoje eilėje amerikiečių ir lietuviškų laikraščių bei žurnalų. Lietuviškai atskirai išspausdino: Šv. Domininkas — sielų mylėtojas 1938, Šv. Tomas Akvinietis, Šv. Jėzaus Eucharistijoje mylėtojas 1939, Šv. Albertas Didysis — Malonės Motinos mylėtojas 1940. Yra veikęs Kunigų Vienybėje, ateitininkuose, vyčiuose. Amerikiečių tarpe nuolat kėlė Lietuvos reikalus žodžiu ir raštu.

Amerikos Liet. Katalikų Federacijos seimas Chicagoj

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos 41-sis seimas bus lapkričio 25-26 Jaunimo centre Chicagoj.

Lapkričio 25, šeštadienį, numatyta tokia programa: 10 val. seimo atidarymas, invokacija, sudaromos visos komisijos, išklausoma sveikinimų, apie Federacijos veiklos gaires kalba dr. Zenonas Danilevičius.

Pietų pertrauka nuo 1 iki 2 val.

Popietinis susirinkimas prasideda 2 val. ir tęsiasi iki 5 val. Čia bus padaryti valdybos pranešimai. Dainavos stovyklos reikalai, pristatomi kandidatai į federacijos valdybą, valdybos rinkimai, Religinės Šalpos pranešimas.

Vakare Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje 5 val. mišios, 6 v. seimo banketas mokyklos salėje.

IŠ VISUR

— Vliko suvažiavimas įvyks Padėkos dienos savaitgalį Clevelande. Ta proga įvyks ir balius Sv. Jurgio parapijos salė. Meninę programą atliks Clevelando lietuvių jauniosios jėgos: jaunas pianistas Vytautas Smetona, smuikininkė Milda Alkaitytė, kanclerė Danutė Bankaitytė ir deklamatorė-pranešėja Vilija Nasvytytė.

— Lietuvos kariuomenės 54-sis gimtadienis šiemet Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus minimas lapkričio 19, sekmadienį, 4 v. p.p. Minėjimo programoje: invokacija, himnai, žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę pagerbimas, kelių naujų Lietuvos kariuomenės kūrėjų — laisvės kovotojų paveikslų pakabinimas, paskaita ir kt. Įėjimas nemokamas.

— Hartford, Conn., LB apylinkės valdyba kviečia Hartfordo ir apylinkių lietuvius į paskaitą — pašnekesį tema "Dalgis, žagrė, kalavijas, ūkis, prekyba. Kaip tai visa atsiliepia į žmogaus, bendruomenės bei tautos gyvenimą." Prelegentas Lito bendrovės vadovas Vytas Vebeliūnas. Paskaita įvyks lapkričio 19, sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvos klube, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Po paskaitos kavutė.

— Lietuvių Fondo turtas šiuo metu jau siekia 830,368 dol. Narių LF turi 3110. Lietuvių Fondo valdyboj šiuo metu yra: pirm. dr. J. Valaitis, vicepirmininkai: A. Reklaitis, J. Kučėnas, St. Dziugas, sekr. Kl. Girvilas, izd. K. Barzdukas, finansų patarėjas P. Zelvyas.

— Užpildyti jaunimo peticijos blankai plaukia į Margutį (2422 W. Marquette Rd.) iš Chicago; o paštu iš kitų apylinkių ir net užsienio. Peršaukite dabar gaunama apie 20 siuntų. Prašoma visus aktyviau įsijungti ir paskubėti peticijos parašų teikime, ypač kreipiantis į kitataučius. Peticijos blankai gaunami LB-nės apylinkių valdybose, jaunimo metų komitetuose ir pas jaunimo kongreso atstovus. Užpildytus grąžinti Margutim iki gruodžio 31.

— Metinės pranciškonų rekolekcijos buvo suroštos Kennebunkporte spalio 25-29 ir Brooklyne lapkričio 6-10. Į rekolekcijas buvo atsilankę ir kitų pranciškonų vienuolynų nariai. Rekolekcijom vadovavo tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

— Kun. dr. Petras Celiešius, dabar gyvenąs Romoj ir talkinąs Vatikano radijo lietuviškom transliacijom, Švento Tėvo pakeltas prelatu.

— Solistė G. Čapkauskienė iš Montrealio atliks meninę programą gruodžio 3 Toronte. Prisiėlimo parapijos salėj rengiamame koncerte-minėjime kuriame bus išryškinta ark. Jurgio Matulaičio reikšmė lietuvių tautai. Apie arkiv. Jurgį Matulaitį, kaip kandidatą į šventuosius, kalbės kun. prof. St. Yla.

— Algis Rajeckas, Trinity kolegijos, Hartford, Conn., trečio kurso studentas, yra paskirtas tos kolegijos organinės chemijos laboratorijos asistentu. Be to, jis dalyvauja kolegijų mokslo programai pagerinti tyrimo projekte, pradėtame praėjusią vasarą; projektą finansuoja Amerikos Mokslo Fondas. Algis yra Zuzanos ir Fausto Rajecko, New London, Conn., LB apylinkės pirmininko, sūnus.

Lapkričio 26, sekmadienį, 10 val. Jaunimo Centre susirinkimas. Čia bus laisvos diskusijos, rezoliucijų ir sveikinimų priėmimas ir seimo uždarymas. Seimas baigiamas 1 val. popiet.

Visi seimo atstovai turi prieš seimą užsiregistruoti ALRKF sekretoriato: P. Povilaitis, 9050 Troy Ave., Evergreen Park, Illinois, 60642.

Šiuo metu Federacijos pirmininku yra dr. J.B. Jerome.

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Sukaktuvinius metus pradėdant

Kaip kiekvienas skautas žino, lapkričio 1 yra ne tik Lietuvių Skautų Sąjungos įkūrimo sukaktis, bet ir skautiškos veiklos metų pradžia.

Šie metai skautijai yra ypatingi, nes šiemet sueina 55 metai nuo Sąjungos įkūrimo. Tokia sukaktis nors ir mažiausi vienetai stengiasi kaip galima iškilmingiau paminėti. Apžvelgiama, ką per tą laiką Skautų Sąjunga sugebėjo pasiekti, kaip ji iškėlė Lietuvos vardą svetimių akyse, kiek sugebėjo pasiekti visuomenės darbuose išeivijoje.

Prisimename ir skautiškosios veiklos pirmūnus, pilnus ryžto ir sumanumo vadovus. Jų gretos kasmet retėja, bet jie skautų atmintyje pasiliks amžinai. Jų ir kitų panašių pasisventėlių dėka Lietuvių Skautų Sąjunga gali pasidžiaugti laimėjimais. Jų pavyzdys ragina ir dabar stengtis, kad skautybė ir toliau plėstųsi.

Todėl didesnio ar mažesnio masto minėjimai skautams nėra

koks nors eilinis susijimas, kur pasiklausoma nuobodžių kalbų. Tokie minėjimai iškelia praeities darbus ir pasiekimus laimėjimus. Jie skatina ir dar daugiau dirbti.

Turime dabar didelius vietus, turime sumanių ir ištvermingų vadovų, leidžiamų savo skautiškuosius leidinius, turime ir savo organą "Skautų Aidą" bei eilėje mum palankių lietuvių laikraščių skautam skiriamus puslapius.

Tad šios sukakties proga galime pasidžiaugti tuo, kas jau atlikta, ir pasididžiuoti, kad esame nariai organizacijos, kuri prie visokių sąlygų sugebėjo išsilaikyti tokį metų skaičių. Ne tik išsilaikyti, bet ir augti.

Ateinančių metų vasarą įvyks jubiliejinė stovykla, užbaigianti sukaktuvinius metus. Tikimasi, kad toje stovykloje susirinks didelis skautų skaičius.

Budėkime Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje!

ps. B. Kidolienė

Inos Nenortienės darbų paroda New Yorke

Šių metų spalio 28-29 New Yorko lietuviškoji visuomenė turėjo progos pirmą kartą susipažinti ir pasidžiaugti skautininkės Inos Nenortienės pritaikymo meno darbais.

Tomis dienomis New Yorko Kultūros Židinyje, globojant New Yorko Vyr. Skautų Židinį "Vilijai", įvyko šių darbų paroda.

Nors paroda buvo atidara nuo vidurdienio, jos oficialus atidarymas įvyko šeštadienio vakarą 7 val. Susirinkusius pasveikino s. R. Cesnavičienė ir pristatė rašytoją-dailininką Paulių Jurkų. Jis labai vaizdžiai apibūdino sesę Iną, jos kūrybą — taikomąją dailę. Sustoję kiek ilgiau prie jos naudojamų ir taip gražiai pritaikomų lietuviško stiliaus motyvų, papasakojo ir apie pačią darbo techniką.

Toliau sesė Cesnavičienė pristatė Židinio pirmininkę fil. Ireną Alksniniene, daugiausia pasidarbavusią, ruošiant šią parodą. Galop buvo pristatyta ir pati šios parodos kaltininkė sesė Nenortienė.

Ji labai aiškiai ir visiem suprantamai paaiškino apie savo naudojamas medžiagas ir darbo procesą.

Sesė Ina atvyko ne tik su gausiu eksponatų skaičiumi, bet ir su emalės deginimo krosnimi ir kitokiais reikmenimis, įran-

kiais bei emalės pavyzdžiais. Ji visiem susirinkusiems pademonstravo savo darbo procesą.

Demonstracija visus sudomino. Neįtikėtina stačiai, kaip, atitinkamai naudojant spalvotus stiklo miltelius-emalę, išgaunama įspūdingi raštai, spalvų kombinacijos. Daug priklauso ir nuo to, kaip didelės kaitros krosnyje šios spalvos maišosi, susilieja. Norimam efektam išgauti reikalinga ir didelė praktika ir didelė kantrybė, o abiejų, atrodo, sesė Ina turi su kaupti.

Ir prieš ir po demonstracijos parodos lankytojai turėjo progos apžiūrėti išstatytus darbus. Šia technika padaryti paveiksai traukė kiekvieno akį, nes jų buvo ne tik nemažai, bet ir labai įvairių. Buvo jų ir realistiščių, daugumoje vaizduojančių tautosakos ar liaudies motyvus. Stebėtina, kaip, dirbant su tokia medžiaga, kaip emalė, kur labai lengva be savo kaltės suklysti, išgauta tokios švarios linijos ir toks meistriškas spalvų šešėliavimas.

Buvo taip pat ir modernaus stiliaus paveikslų, kur meno mėgėjai galėjo įžiūrėti įspūdingus efektus ir lengvai nustatyti paveikslų temą.

Daugelis jau iš ankščiau buvo susipažinę su šios emalės meistrės gaminiiais, ypač visokio didumo ir formų lėkštelėmis bei vazomis.

Ir šių dalykų buvo apščiui. Lėkštelėse matėsi tas pats įvairumas, kaip ir paveiksluose. Nemažai buvo pagražintų lietuviško stiliaus motyvais, įvairiomis spalvų kombinacijomis, tačiau buvo ir tokių, kur vyravo damus spalvų derinys, kuris susiliedamas sudarė įspūdingą raštą.

Domino ir įmantrūs papuošalai. Jie padaryti labai įvairūs, skirtingi, patrauklūs. Čia matomas didelis kruopštumas, nes ant mažo ploto išgauti smulkūs ir dailūs raštai.

Papuošalam sesė Ina naudoja įvairius metodus. Kai kurie yra gražūs spalvų junginys, kiti išpauštyti, gaunant įvairius tautinius motyvus, ir atitinkamai emaliuoti, dar kiti, naudojami si-dabro vielą, atrodo stačiai kaip miniatiūriniai vitražai.

Tad parodos lankytojai, kurių per abi parodos dienas atsilan-

Lietuvių Skautų Seserijos vadijos 1970-2 kadencija ir jos darbai eina prie galo. Vyksta naujų vadovių rinkimai ir rajone vadovių pasikeitimai.

Šia proga noriu padėkoti Atlanto Rajono Seserijos vadeivai s. Danutei Siemaskienei, vienuolikos vienetų vadovėms už nuosirdžią talką, rajono finansinę paramą Seserijos darbuose.

Atlanto Rajono vadovės Seserijoje pasižymi savo tarpusavio sugyvenimu, seseriška dvasia. Rajono suvažiavimuose jos rūpestingai gvildena rūpimus klausimus, dalinasi išgyventais pasiekimais ir vis ieško naujų kelių, kaip jauną sesę sudominti ir kaip prie jos geriau prieti, kad ji galėtų suprasti ir įsisąmoninti einamą programą. Tai pažangių moterų grupė, kurios savanoriškai dirba, stengiasi, sielojasi jaunos lietuvių tės skautės ateitimi.

Noriu ypatingai pažymėti, kad jos visos turi savo šeimą, darbus ir dar randa laiko ne tik skautiškam darbui, bet, kaip statistika rodo, Atlanto Rajone 80% skautių vadovių dirba ir vienetų šeštadieninėse mokyklose. Tai grupė mergaičių ir moterų, kurios tyliai, iš meilės jau naitu vaitei atlieka savo pareigą Tėvynei.

VS s. Lilė Milukienė

kė nemažai, turėjo progos ne tik pasigrožėti išstatytais eksponatais, bet kiekvienas galėjo rasti vieną ar kitą dalyką, atitinkantį savo skonius. Kadangi kainos buvo prieinamos, daugelis pasistengė įsigyti paveiksliuką, lėkštelę ar dekoratyvinę žvakidę. Paroda buvo nemažas eksponatų skaičius, kurie dabar puošia ne vieno netyrokiško namus.

Židinietės džiaugėsi galėdamos suruošti tikrai neeilinę parodą. Taip pat jos didžiuojasi, kad skautių eilėse yra tokių meistrių kaip Ina Nenortienė.

Parodos dalyviai visą laiką buvo židinietių vadšinami kavutė ir pyragais, todėl kiekvienam buvo malonu pabuvoti, pasisvečiuoti.

Tikimės, kad sesė Ina su savo darbais pas mus lankėsi ne pasutinį kartą. Manoma, kad ateityje galėsime dar ne kartą pasidžiaugti jos kūryba, kuri New Yorko visuomenės buvo taip gražiai priimta.

B.K.

DARBĄ BAIGIANT

Atlanto Rajone skautių eilės didėja, ką rodo vasarą įvykusi Atlanto Rajono stovykla New Hampshire. Viso dalyvavo 400 sesių ir brolių. Ši veikla vietovėse ir rajone gali tęstis tik šių darbininkų dėka, aukojant savo talentus ir laiką.

Dėkoju Brolijos Vyriausiam Skautininkui v.s. P. Moliui, Rajono vadui s. M. Subačiui, Rajono Brolijos vadeivai s. G. Surdėnui ir vienetų vadovams už talką, bendradarbiavimą bendruose darbuose.

Tėveliam tenka mūsų visų padėka, nes jie mūsų seses atveža, kur joms bereiktų važiuoti, talkina tėvų komitetų darbuose, surenka pinigų, kurie įgalina mūsų veiklą; talkina stovyklose, iškylose, vežiodami vaikus bei padėdami įvairiuose darbuose. Dėkojame ir lietuviškajai vi-

suomenei, kuri mūsų darbus suprantą, parengimus aplanko. Dėkojame visiem rėmėjams, be kurių paramos mum būtų sunku dirbti.

Mūsų visų tikslas yra — padėti miesto mergaitei pažinti gamtą-aplinką, mylėti Dievą ir artimą, arčiau pažinti tėvų žemę — Lietuvą ir ją pamilti... Darbas didelis ir nelengvas. Padarome ir klaidų. "Bet yra sakoma: "Kas nedirba, tas ir klaidų nepadarė". Mes tikimės, kad ir ateityje skautių darbą įvertinsite ir jį visokeriopai remsite. Lapkričio 1 suėjo 55 metai Lietuvių Skautų Sąjungos veiklai. Šia proga sveikinu visus ir visas ir linkiu ilgų, darbinių metų!

Su nuosirdžia padėka už talką,

v.s. Lilė Milukienė
Seserijos Vyriausia
Skautininkė

NAUJAI IŠLEISTOS SESERIJS KNYGOS

Šiais metais Seserija išleido visą eilę naujų leidinių, tačiau šia proga norima pažymėti ypač dvi — "Lietuvių Skautų Seserija", albumas, seserijos istorija, ir "Stovi pasakų piliis", vaidinimai vaikams, s. Paulinos Kalvaitienės.

Knyga "Lietuvių Skautų Seserija" yra daugelio metų darbas, renkant medžiagą, nuotraukas, redaguojant. Kaip išsireikš buvusioji Vyr. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė — "Šis leidinys yra kolektyvinio darbo vaisius, pareikalavęs daug laiko, pastangų ir darbo".

Knygą leidžiant, prisiejo naudotis ne tik esamais skautiškais archyvais, bet pasinaudojta ir ne vienos sesės užrašais ir anksčiau bei vėlesnių laikų prisiminimais.

Knygai leisti buvo sudaryta speciali šiam reikalui komisija, pirmininkaujant v.s. Onai Zailskienei. Jai talkininkavo: v.s. Kunigunda Kodatienė, s. Birutė Kožičienė, v.s. Alė Namikienė, s. Nina Norienė, v.s. Ona Roznikienė — vyr. redaktorė ir v.s. Sofija Statkienė. Kadangi norima, kad ši knyga neliktų tik mažame skautų-čių ratelyje, kad ja galėtų pasinaudoti ir rasti informaciją apie lietuves skaites ir svetimaūčiai, aprašymų santaraukos ir nuotraukų įrašai yra ir anglų kalba. Juos paruošė ps. Juzė Daužvardienė ir psl. Jorūnė Jonikaitė.

Šios knygos puslapiuose rasime aprašymus apie skautų organizacijos ir jos veiklos pradžią 1918 metais Vilniuje, organizacijos pirmūnus, pirmuosius skautiškus vienetus.

Gražiai pristatomos visos Seserijos Vyriausios Skautininkės, nuo veiklos pradžios iki dabar. Aprašomi suvažiavimai, užsieniečių skautų, jų tarpe ir paties skautybės įkūrėjo Lordo Baden-Powell ir Lady Olave Baden-Powell vizitai Lietuvoje, tautinės stovyklos Lietuvoje, tremtyje ir išeivijoje.

Randama ir vienetų istoriniai aprašymai, pradėdant nuo pirmųjų skilčių, draugovių Lietuvoje, vėliau išaugusių į stiprius skautiškus vienetus, tremtyje tiems vienetais vėl atsikūrus, kad emigracija vėl laikinai nutrauktų skautišką veiklą.

Laisvame pasaulyje vėl atsikūrus skautiškiems vienetais, kurie iki šiai dienai tebetęsia skautišką veiklą, randame tų vienetų įsikūrimo ir veiklos aprašymus, liečiančius ir šias dienas. Gausybė nuotraukų, kurių dalis pasiskolinta ar gauta iš kruopščiai saugomų archyvų, dalis išsaugota iš stovyklų Vokietijoje, dar kita dalis iš šių laikų, kur matosi dažnam pažįstami veidai iš visų pasaulio kontinentų.

Ši knyga pateikia tikrai milžinišką kiekį informacijos apie mūsų Lietuvių Skautų Seseriją. Jos patraukli išvaizda, kur viršelio žaliame fone, šalia įrašo, spindi ir auksos spalvos kukli, bet mums daug simbolizuojaanti skautiška rutelė, talpina net 272 puslapius.

Leidėjų siekiama, nurodant šios knygos tikslą: "Lietuvių Skautų Seserija stengiasi paruošti jauną mergaitę tvirtu charakterio, kad ji galėtų tinkamai atlikti pareigas Dievui, Tėvynei ir Artimui. Pabrėžtinai skautiško sąjūdžio savybės — sąžiningas pareigų atlikimas, meilė gimtajai kalbai, pagarba savo kraštui, tarnavimas artimui ir duotojo žodžio laikymas. Nuo pat skautybės įsikūrimo Lietuvoje visa skautiška programa nukreipta į visokeriopą tarnavimą savo tautai". Nėra abejonės, kad ši knyga ir joje patalpinta medžiaga to tikslo pasieks.

-0-

"Stovi pasakų piliis" yra seniai lauktas leidinys, kur randame tiek pasakų, vaidinimų formoje pritaikytų vaikams.

Ją per eilę metų paruošė skautininkė Paulina Kalvaitienė, rašydama vaidinimus, juos pati režisuodama. Jai galime būti dėkingi, kad ji šiuo savo lobiu sutiko pasidalinti su plačiaja visuomene. Šia knyga pasinaudos ne tik skautai, bet ir daugelis liuanistinių mokyklų bei teatro mėgėjų būrelių.

Vaidinimėliai yra eiliuoti, pritaikyti jaunų vaikų lietuvių kalbos pajėgumui. Pati pamėgusi šokio meną, savo vaidinimėlius pajavina šokiais. Čia jaunieji vaidintojai gali lengvai pasireikšti ar tai pikto vilko, ar grakščiausio grybo, ar plaštakės vaidmenyje.

Atsiųsta paminėti

Mykolas Krupavičius — ATSIMINIMAI. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1972 m. 364 psl. Aplanas dail. Vytauto Virkau. Kaina 10 dol.

"Ši knyga vaizduoja, kaip sudarė kovingo lietuviškumo ir kovingos krikščionybės junginys Mykolas Krupavičiaus asmenyje", rašoma knygos aplanke.

"Atsiminimai apima laikotarpį nuo Krupavičiaus vaikystės iki maždaug 1919 metų, t.y. jo įsijungimo į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo veiklą", pažymima knygos įvade.

Iš knygos aplanko ir įvado taip pat paaiškėja, kad šiuos atsiminimus, prel. M. Krupavičiui pasakojant, surašė dr. Vladas Luterskis, miręs netrukus po prel. Krupavičiaus mirties. Rankraščio kalbą peržiūrėjo, paruošdamas jį spaudai, rašytojas Vincas Ramonas.

Knyga įrišta į kietus viršelius. Iliustruota nuotraukomis.

LIETUVIŲ POEZIJA III, išeivijoje 1945-1971 m. Redagavo Kazys Bradūnas. Išleido Ateitis Chicagoje 1971 m., 671 pusl. kaina 13 dol.

Vladas Požėla—JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, redagavo Pranas Cepėnas, išleido Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas 1971 m. Spaudė Nidos spaustuvių Londone. Viršelis Kęstutis Čerkeleūno, 335 psl. Kaina nepažymėta.

Knyga gražiai iliustruota Aidonos Sruoginienės. Prie jos paruošimo daug pasidarbavo s. Ramutė Cesnavičienė ir ps. Giedrė Budreckienė.

Tad tikrai reikia išreikšti pagarbą Lietuvių Skautų Seserijai, išleidusiai tokius patrauklius ir naudingus leidinius.

B.K.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALUS

RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI Intertrade Express Corp. taip Jums pirmą pasakę, ir Jūsų giminės tai pripažįsta.

Su specialiais rublių pažymėjimais Jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos, nes kiekvienas specialus rublis yra vertas maždaug 4 reguliarių rublių ar daugiau. Tai yra panašus, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialius rublių pažymėjimai taip pat gali būti išeikšti ir reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota, pilnai apdrausta.

Tik Intertrade Express Corp. patarnauja jums ko greičiausiai. Pažymėjimai pristatomi Jūsų giminės maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė yra 2.35 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų. Galite siųsti bet kokią sumą. Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo.

Užsakykite dabar UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd St. Fifth Floor New York, N. Y. 10010 Tel. 982-1530 LABAI SVARBU AUTOMOBILIAI Tik trumpam laikui Greičiausias pristatymas

Speciali nuolaida ZHIGULI VAZ 2101 \$3214.00 Jei Jūs užsaksyt Zhiguli VAZ automobilį prieš 1972 lapkričio 30, galite nuo kainos nuskaityti \$50.00 nuolaida. MOSKVITCH 412ZH \$3155.00 MOSKVITCH 408 IE \$3033.00 ZAPOROZHETS ZAZ 968 — \$2026.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais

Apartamentai

Naudoti drabužiai

Prašykite mūsų specialaus biuletenio Šioje prekyboje mes turime 23 metų patirtį ir daug tūkstančių patenkintų klientų!

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6146
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Praktiški užsiėmimai Ažuolo stovykloje. Nuotr. D. Bobelio

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos 20 metų sukakties proga

MŪSŲ DAILININKAI PASISAKO

Spaudoj paprastai pasisakoma apie menininkus. Betgi įdomu, išgirsti ir pačių menininkų žodį. New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjungos nariams buvo pateikti šie klausimai:

1. Ar naudojate tik vieną meno išraišką (tapyba, grafika, skulptūra...) ir kodėl? Jei daugiau nei vieną, kuri iš naudojamųjų priemonių artimiausia ir dėl ko?
 2. Ar siekiate savo darbuose išreikšti formų ir spalvų santykį; ar ieškote žmogaus santykio su gamta, su savimi, su visata?
 3. Ar galvojat, kad išeivijoj yra lietuviškas stilius, atsispindi mene ir yra lyg jungtis tarp lietuvių menininkų? Ar įmanoma dailininkui, taip ilgai gyvenančiam svetur, likti nuoširdžiai giliai lietuvišku?
 4. Kiek domina ir kiek yra paveikę dabartinės modernios srovės vakarų meno pasaulyje?
 5. Ar yra klausimas, kuriuo norėtumėt pasisakyti?
- Šiame numeryje spausdinami Prano Lapės, Romo Viesulo ir Viktoro Vizgirdo pasisakymai.
- Taip ir baigiam žodį tų dailininkų, kurie atsiliepė į kvietimą pareikšti savo nuomonę.

Rima Čerkeliūnienė

PRANAS LAPĖ

1972 rudenį Kasselyje buvo atidaryta didžiulė paroda, pavadinta Documenta 5. Parodoje mėginta išsiaiškinti paties žodžio meno prasnę šių laikų kūrybiniuose pasireiškimuose. Prieita išvados, kad to žodžio klasikinę prasmę nėra, kad žmogaus gyvenimas ir jo kūrybiniai pasireiškimai nebeatitinka klasikinių kvalifikacijų pavadinimų.

Documenta 5 atrado, jog, pakeitus žodį menas į nepriklausomą žmogaus aktyvumo sritį, menas tampa to aktyvumo rezultatu, ir visa tai, kas vyksta toje srityje, tampa savęs aiškiniu — informacija. Kitaip tariant, jūs apie mane nieko nežinote, kol aš jums apie save nepasakau. Mano pasisakymas jums yra išreikštas mano paties pasirinktoji forma. Kadangi informacija yra verta tik savęs, jos palyginamoji vertė su kitomis vertybėmis atpuola. Aiškiau aiškuo nieko aiškiau neįmanoma atlikti.

Šiuo momentu aš labai norėčiau būti tokioje gražioje situacijoje, atsakydamas į pirmąjį klausimą.

Bent tuo tarpu, aš savęs dar nematau tokioje avangardinėje pozicijoje. Nežiūrint, kad pritariu visoms naujoms meno formoms, prigimtyje ir auklėjime aš esu dalis tos nusikraustos, bet gyvos generacijos, kuriai, be visų kitų dalykų, menas nėra vien tik informacija, bet dar turi ir pastovę palyginamąją vertę.

Daugiausia dirbu tapyboje, bet piešinys labai dažnai naveda į grafiką. Rezultate paskutiniųjų metų darbų aš vadinu piešiniais aliejuje.

1. I šį klausimą lengviausia atsakyti, jį neatsakant. Visuose tapybos darbuose, be kitų reikalavimų (kompozicijos ir piešinio) formų ir spalvų santykis yra viena iš sąlygų. Ar tuo išreiškiamas žmogaus santykis su gamta, ar su savimi, arba su visata — yra grynai filosofinis reikalas. Gyvenime visuomet jaučiau ir jaučiu tampa santykį su gamta. Tapyboje ieškau būdo tą santykį perduoti.

2. Labai abejoju, kad tai, kas mus, dailininkus, riša išeivijoj, būtų galima pavadinti stiliumi. Jungtis, kuri mus sieja, yra labai subtili, išplaukianti iš bendros kilmės bruožo, o jis buvo suformuotas auklėjimo, bet ne iš butaforinių detalių atkartojimo.

Lygiai taip pat išlikimas nuoširdžiai giliai lietuvišku neturi nieko bendro su menu. Menas yra lygtis — lietuviškumas yra sąlyga. Keičiantis sąlygoms, keičiasi ir lygtys. Amerikos lietuviškoji šeimoj gimusiame dailininkui lietuviškumo laipsnis priklausys tik nuo pastangų, idėjų jį auklėjant. Tai vėliau gali pasireikšti jo meno darbuose — ne tiek matoma, kiek daugiau jaučiama prasme.

Jean-Francois Ravel, rašy-

Dail. Pranas Lapė

damas apie politinių struktūrų atsinaujinimą, tarp kitko sako:

"Kultūrinis originalumas neįmanomas, atkartojant praeitį. Iš kitos pusės, ateitis neprivalo plaukti tik viena vaga. Naujas gyvenimo būdas turi gimi ne iš priklausomumo senoms tradicijoms (kaip mielai jos beatrodytų istorinė perspektyvoj), bet iš laisvės ir kūrybingumo".

4. Pasaulis šiandien yra labai mažas. Tokyo, Paryžius, New Yorkas yra tiek toli, kiek toli nuo mūsų pirmasis muziejus. Meno paroda ar knygų parodutuvė. Jeigu šiandien gyventų Leonardo da Vinci, jis tikriausiai sukty filmą.

Mona Liza? Įdomu, koks buvo jos balsas ir kokius paslaptinius anekdotus jai pasakojo Leonardas (jei tikėt istoriją), kurių pagalba dailininkas iš jos išgavo tą paslaptinę šypseną.

Šių dienų meno pasaulis man yra labai artimas ir suprantamas. Be abejo, jis turi įtakos, bet ji nėra ta būtinybė, kaip anksčiau. Dėl modernių meno srovių, aš tematau vieną — toleranciją.

5. Jeigu kartais kiltų idėja toliau panagrinėti "lietuvišką stilį" — norėčiau tuo klausimu pokalbį tęsti toliau.

— Dail. Al. Bičiūnas vadovaus trumpalaikiam (6-7 savaitė) meno kursui suaugusiems. Al. Bičiūnas yra baigęs meno akademiją Romoje ir Illinois universitetą. Kursuose mokslas nemokamas. Studentai turės įsigyti tik medžiagą ir darbo priemones. Kursai vyks Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje.

ROMAS VIESULAS

1. Meno mokyklą išvažiavau studijuoti tapybos, o baigiau grafiką. Na, kas gi atsitiko? Tai nutiko prieš dvidešimt metų ar daugiau, bet tą patį klausimą būtų galima parafrazuoti ir šiandien — esu dirbęs įvairiomis meno išraiškomis: tapyba, skulptūra, net ir garsą čiupinėti teko, bet buvau ir tebesu esmėje grafikas. Kodėl? Tur būt, tokis stipriausias žmogaus potencialas.

2. Šitame klausime, bent kaip čia formuluoju, yra paliesti praktiskai visi kūrybos pradai ir dažniausiai, nors įvairiais kiekiais, tie elementai randami daugelio dailininkų kūryboje. Katro nors gryniojo elemento pranašų nėra daug, ir dažniausiai jie patys sau prieštarauja savo pačių pažaduose.

VIKTORAS VIZGIRDA

1. Kol žmogus dar mato, tol jis regi tik spalvotą pasaulį.

Forma slepiasi apalvų harmonijoj ir jų santykiuose. Man nebuvo kito pasirinkimo kaip tapyba, nes noriu vaizduoti dalykus, kurie mane domina ir mane jaudina.

Tapybinės medžiagos ir technika teikia neribotų galimybių, ir kiekvienam menininkui tenka susirasti braižą, kuris atitinka jo temperamentą.

2. Mano darbai yra mano žvilgsnis į aplinką. Bet nebūtinai jis turi aprėpti vien tik realų vaizdą.

Kiekvienas individas gyvena nuotaikomis, kurias seikėja jo gyvenimas. Tuo požiūriu, ir kiekvieno menininko kūryba yra atspindys jo regėjimo; jo minčių ir jo jausmų pasaulio.

3. Kiekvienos tautos bendruomenė, kur ji begyventų, gimtąjame krašte ar svetur, turi savitų bruožų, kurie ją išskiria iš kitų tautų kolektyvo, neatsižvel-

New Britain, Conn.

Buvo puikus parengimas

Lituanistinei mokyklai paremti Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salė, spalio 14 buvo surengtas įdomus pobūvis-koncertas su šokiais ir turtingu bufetu; šokiui grojo europinis orkestras.

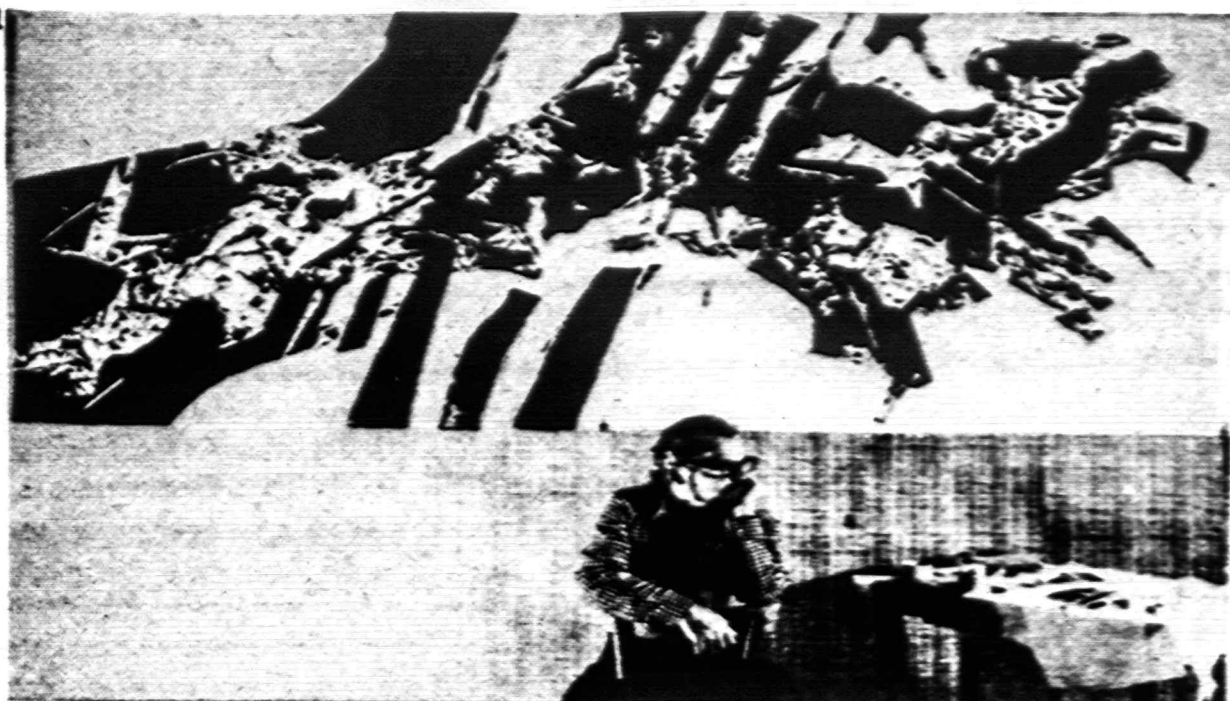
Programą atliko muz. Jono Beinoriaus diriguojamas sekstetas Svajonė. Kadangi pobūvyje buvo daug svečių amerikiečių, tai koncertas buvo lietuvių ir anglų kalbomis.

Lietuviškai padainuotos šios dainos: Pienė — M. Vaitkevičiaus, Uosto švyturiai — Kennedy Williams, Tu prisimink — nežinomo autoriaus, Mėnesiena šviečia — M. Grever, Kur nors miela — Maurice Jerry.

Angliškai sekstetas atliko šias dainas: What a Wonderful World — George D. Weiss and George Douglas, Tico Tico — Z. Abren, Sunrise, Sunset — Fidler On the Roof — Jerry Brook, Never on Sunday — Manos Hadjidakis, All My Love — Paul Durand, Yours — G. Roig.

Sekstetas dainavo puikiai, Publikos buvo iššauktas kai kurias dainas pakartoti.

Šį koncertą — pobūvį surengė sudarytas komitetas: Vytautas Stasaitis, Kazimieras Stasiukevičius, Gediminas Stasiukevičius, Juozas Liūdžius, Juozas Raškys ir mokyklos vedėjas Juozas Petuška. Komitetui talkino Boleslovas Semaška ir Beinorius.

Dail. Romas Viesulas

Kalbant apie savo kūrybą, jos centre buvo ir tebeliko žmogus, su savo problemom, sielvartu ir konfliktais. Žmogiškojo praradimo tema yra beveik nenutrūkstamai nutysusi nuo pat pirmųjų dailininko dienų.

3. Ne. Manau, kad tokio stiliaus neturime. Mene užtinkamus lietuvių liaudies meno objektus arba lietuviškai istorines temas negalime vadinti stiliumi, nes nei daiktų, ar vien tematikos

Dail. Viktoras Vizgirda

giant, kad atskiri individai gali asimiliuotis ir susigyventi su svetimos tautos kultūra.

Visuose menuose ir kūryboje yra nuotaikų, kurių negalima matyti. Jas reikia jausti. Ir lietuvių menininkų šeimą išeivijoje jungia kraujo ryšys, kuris yra permanentinis ir nepakeičiamas.

Pirmiausia, tai skonio reikalas, kuris juos išskiria iš kitų tautų aplinkos, kokie menininkai bebūtų — realistai ar abstraktistai.

Originali grožio ir nuotaikos nuovoka itin būdinga lietuvių menininkams, gyvenantiems

Bernardas Vilčinskis. O virtuvę skaniais valgiais gamino Jadvyga Vilčinskienė ir M. Raskevičienė.

nepakanka. Nepakanka nei geros valios, nei gerų norų, kurių išeivijoje nestinga.

4. Dabartinė meno aplinka visus veikia. Vieni nuo jos visiškai priklauso, kiti ją piktnasi, tretieji bent viena akimi ją žiūri ir bent viena ranka ją seka.

Kūrybingas žmogus negali visiškai atitrūkti nuo esamo dailės, literatūros ar muzikos konteksto. Vyresnioji karta jos mažiau, jaunosios karta jos mažiau, jaunosios karta jos mažiau, jaunosios karta jos mažiau.

Amerikoje, kurioje, besivaikant naujovių, dažnai pasimetame estetikos sampratoje, kurią sukūrė primityvių tautų įgimtas pajautimas ir dviejų tūkstančių metų civilizacija.

Lietuvių liaudies meno gilaus ir išraiškingo stiliaus paveldėjimas ypač ryškus mūsų menininkų kūryboje Lietuvoje. To atspindžių apšiai randame ir išeivijos menininkuose — vieni iš jų dar Lietuvoje buvo susigyvenę su tomis nuotaikomis, kiti ir svetur randa būdų įsijausti į lietuvių liaudies kūrėjų palikimą ir gimtojo krašto gamtovaizdį.

4. Vaizduojamoji dailė, pradedant kubizmu ir baigiant dabarties naujaisiais visokių įvairių prajovais, rodo, kad menininko vaizduotė gali būti beribė, ir išraiškos forma jo kūryboje yra neišsėmiama.

Tai liudija ir dabarties menas Amerikoje, kur keistenybių išradimui galo nesimato.

Man, kaip ir kiekvienam menininkui, pravartu sekti šią raidą ir daryti vertybių atrankas, savo darbuose įsisavinant naujų formų atradimus.

Visiem vakarėlio pagalbininkam ir valgių gamintojom rengėjai taria širdingiausią padėką. Jonas Bernotas

New Britain, Conn., sekstetas Svajonė. Iš k. Dorothy Gužauskaitė, Marta Langford-Varnaitytė, Nina Stasaitienė, Aldona Stasiukevičienė-Sinkevičiūtė, Geraldine Gauzer-Sintautaitė, Elzbieta Liūdžius. Vidury — seksteto dirigentas — Jonas Beinorius.

IŠ VISUR

— Dail. Vyt. Kasiulio dailės darbų paroda rengiama Toronte, Priskelimo parapijos parodų salė, lapkričio 23. Iš Paryžiaus atvyks ir pats dailininkas.

— Prel. V. Mincevičiaus, italų kalba ELTA Biuletenu Romoje redaktoriaus, pastangomis, Belgijoje (Zalem) leidžiamo biuletenu "Bažnyčia Liudytoja" liepos 88 nr. visas paskirtas Pabaltijo valstybėm. Birželio mėn. biuletenu laida taip pat buvo skirta Lietuvai. Turinyje tarp kitko: JAV Baltųjų Rūmų, Valstybės Departamento, Atstovų Rūmų pareiškimai, 17,054 Lietuvos katalikų memorandumas Brežnevui ir Kurt Waldheim, latvių komunistų memorandumas, bruzdėjimas Lietuvos jaunimo tarpe, nauja areštų banga Lietuvoje ir Ukrainoje, kun. Antano Šeškevičiaus procesas. (E)

— Kennebunkport, Me., vienuolyne spalio 27 posėdžiavo pranciškonų pašaukimų puoselėjimo komisija, kurią sudaro: provincijolas — tėv. Jurgis Gailiusis, komisijos pirmininkas — tėv. Antanas Prakapas, pasaulikų direktoriai — tėv. Gabrielius Baltrušaitis ir tėv. Eugenijus Jurgutis ir "Varpelio" redaktoriai — tėv. Viktoras Gidžiūnas. Posėdyje buvo nagrinėtos galimybės ir būdai, kaip šiais laikais į pranciškonus patraukti daugiau jaunuolių.

— Hamilton, Ont., Kanadoje, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas bus vasario 11. Programos meninę dalį atliks solistė G. Capkauskienė iš Montrealio, Delhi tautinių šokių grupė ir Hamiltono mergaičių choras Aidas.

— Prancūzų laikraštis "Catacombes" rugsėjo laidoje patalpino ilgą kun. J. Zdebskio teismo aprašymą, pavadintą "Sąjinės laisvės sistematiškai naikinama". Laikraštis pabrėžia, kad pasinaudojo prancūzų kalba Eltos biuletenu medžiaga. (E)

— Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimo metu (spalio 14-15) Chicagoje buvo išrinkta nauja SAS valdyba 1972-73 metams. Iš dviejų kandidatų sąrašų, pristatytų balsavimui, buvo pasisakyta už Chicagoje gyvenančių sąrašą. Atkrito Toronto sąrašas. Naujieji valdybos nariai: Vytautas Narutis — pirm., Saulius Mikaliukas — administratorius, Linas Sidrys — vicepirm., Pijus Stončius — izd., Loreta Leščinskaitė — užsienio reikalų sekr., Irena Skiriūtė ir Zivilė Jonikienė — spaudos ir informacijos skyrius, Jurgis Bradūnas — narys informacijos reikalams, Rimas Čepulis — narys, Rimas Petrauskas (iš Windsor, Ont.) — "Gaudemus" redaktorius.

— Jonas R. Simanavičius sutiko vadovauti II PLJK jaunimo peticijos Kanadoje parašų rinkimui. Peticijos blankų gavimo ir užpildytų grąžinimo reikalais kreiptis į jį adresu: 175 Parkside Drive, Toronto 3, Ontario, Canada.

— I Darbininko "kviečiame talkon" jau spėjo atsiliepti mūsų laikraščio skaitytojai: P. Palys iš Richmond Hill, N.Y., užsakė bestudijuojančiam sūnui G. K. Paluiui, Buffalo, New York; V. Dabrila — T. Gedvilienė, abu iš Worcesterio, Mass.; A. Martinkienė iš Jersey City — jos sūnus. Užsakė patys: J. Piteraitis, Chicago, Ill.; F. Mankas, Phila., Pa.; H. T. Shield, New York City; J. Miškinis, W. Brookfield, Mass.; E. Baltrušas iš Brooklyn, N. Y. Sveikindami naujus skaitytojus bei dėkodami užsakytojam, kviečiame visus į talką surinkti ne tik prašytus 200 naujų skaitytojų, bet ir daugiau, nes laikraštis priklauso nuo skaitytojų. Pirmiem metam jau nuo dabar iki 1973 pabaigos tik 7 dol. Visi į talką! — Darbininko administracija.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 612-2923 SERVICE

U-NEEK RUBOUT CO.
Exterminating Guaranteed Results
Lowest Rates Because of Quality Work
Rubout your bugs U-Neek,
Safely, Expertly
228-0738 bet. 10 A.M. — 2 P.M.

SCOTCH PLAINS ESSO

Open 7 Days a Week
(Just Gasoline)
U.S. Highway No. 22 & Pinehurst
Ave. Scotch Plains, N. J.

PRINTING

If it can be printed we can do it.
Business Forms, Commercial Stationery,
Invitations, Chance Books. Also
printing done in Spanish. Reasonable
prices. Estimates Given. Call LMN
Printing 525-9280.

Plumbing, Oil Burner Installation,
Welding, Boiler Repair. All Work Done
by Expert Mechs. Reas. Rates.
SAM-WIL 632 E 180 ST Bronx
367-1278

CHAD CARR'S PHILLIPS 66

SERVICE STATION
Open 7 Days a Week. We Do General
Auto Repairs, Road Service, Tires,
Batteries & Accessories, Towing
Radio Road & Dyke Place
Mystic Island, Tuckerton, N.J.

MASTER CONSTRUCTION

Repairs from \$5.00 up. Basements,
Kitchens, Electrical Violations,
Carpentry & Plumbing. Days and
Nights LIC. H 695530 (212) 932-7150

STANHOPE CHEVRON

Open 7 Days a Week. We Take Care
of All Your Automotive Needs. Road
Service. 24 Hour Wrecking & 24 hour
Towing Service.
Brooklyn & Sparta Roads, Stanhope,
N. J. Call 201 347-5665. Ask for Doug
or John

Headlight Toe-in, Toe-out, Wheel
Alignment and all minor repairs and
complete inspection

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE

Shell Bay Ave. Mayville, N.J.
Cape May Court House Opp. Insp.
Station (609) 465-5607

DISPLAY

WANTED FOSTER PARENTS

If you are between the ages of 25 and 59,
English speaking, in good health, finan-
cially self-maintaining, willing to accept
children of any background and have
adequate rooms, you are desperately
needed now. Contact: McMahon Mem-
orial Shelter, 128 East 112 St. New
York, N.Y. 10029. 369-5665

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.

86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS

(212) 441-6799

Litas Travel Service,

87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418

VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS

(212) 846-1650

NEW YORK — Lietuvos atsiliepinčių radio valanda šeštadieniais nuo 4 iki
5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr.
Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak.
WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį.
Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais
9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kerys, TW 4-1288
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višnia, 173
Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL
1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM
101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South
Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

HELP WANTED

EXCELLENT HOUSEKEEPER
Live out. 5 Days Mon. to Fri. 8 A.M. to
5 P.M. Become one of a Staff of Four.
Pleasant surroundings. 1 Child in
Family. East 70's Manhattan. \$150 per
week to start. English Necessary
593-0860

DRIVER WITH TRACTORS
A-1 Company Year Round Hauls at
Top Rate
Full Company Cooperation
Call George or Gene (516) 588-6000

SERVICE

HARVY'S HUTCH
Antiques, Collectables, Usables, Bought
and Sold. If You Have Anything you
think We Could Use and Want Cash
Call Us at 201 322-5015 1922 U.S.
Highway. No. 22 Scotch Plains, N.J.

GRUBER'S CITGO SERVICE

STATION
Open 7 Days a Week
Open 7 Days a Week. General Auto
Repairs. Road Service. Tires Batteries
& Accessories
1111 Stuyvesant Ave. Irvington, N. J.
Call 201 372-9744

HERB'S SUNOCO SERVICE

STATION
Open 7 Days a Week 24 Hours a Day
General Auto Repairs, Road Service
Tires Batteries and Accessories 100
State Highway No. 4 Englewood, N. J.
Call: 201 568-2226

BROWN'S CONSTRUCTION CO.

361 LeJohn St. Bklyn.
All Work Done — "Name it, we shall
Do It". Quick. Dependable. Free
Estimates. Reasonable Rates. Call now
827-8465

CALL ARTIC AIR

REFRIGERATING SERVICE
Commercial and Domestic. 30 Day
Guarantee on Parts. Sales & Installation
Free Estimates. Reasonable Rates
Call 926-7622

SMITH FUNERAL HOME

1 Baker Ave. Dover, N. J.
For Integrity, Dependability
& Ethics
Call 201 366-0382

JOE'S SERVICE

CENTER
Tune-Ups Our Specialty
Open 24 Hours Every Day
Dial 609 641-6346
Fire & Tilton Road Pleasantville, N.J.

McLAUGHLIN'S

HESS STATION
Open 7 Days 6 AM to 12 PM
855 Saint George Ave.
Roselle, N. J.

PARADISE WINE & LIQUOR CO.

Finest of Imported and Domestic
Wines & Liquors
Free Delivery. Special Attention to
Your Holiday Needs
805 Summit Ave. Union City, N. J.
Dial 201 867-7077

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DISPLAY

WAGON WHEEL MOTEL AAA
Routes 7 ir 20, Lenox, Mass., 2 my-
lios į pietus nuo Bousquets slidinėjimo
vietos. Individualūs termostatai, vo-
nios, radio, TV, kambariai seimom,
restoranai, baras, vaikų priežiūra. Pus-
ryčiai nemokamai. Tel. (413) 443-4468.
Mr. & Mrs. Charles Goeffrion.

THE STEAK PUB

Located in Howard Johnson's Motor
Lodge Route 17, Ramsey, N. J. Lunch
11:30-2, Dinner 5-10, Cocktails from 12
Noon. Closed Sundays. Every Wednes-
day is Ladies Night. Men bring your
girls and her dinner is half price. For
Reservations (201) 327-0006

CHIARELLI'S

RELIGIOUS GOODS
29 — 101st Ave.
Brooklyn, N.Y.
Call AP 7-2990

MACALUSO'S ITALIAN

RESTAURANT
Finest of Italian Cuisine
Bring the Family for Sunday Dinner
161 Rea Ave. Hawthorne, N.J.
Call 201 423-9723

BRONX BEAUTY SCHOOL

Spanish and English speaking
Instructors. Located at 2048 McGraw
Ave. (near Parkchester), Low Tuition.
Easy Payment Plans Call (212) 931-7400

NEW OFFICE BLDG.

LANDSDALE, PA.
Centrally Air Conditioned, Full Janitor
Service, Abundant Parking, 6 months
Free Rent for any Company who signs
a 5 year Lease for 4500 square feet
at \$6.00 a Square Foot. Call (215)
368-6000

APARTMENTS FOR RENT

Laurelton — apt. 225, a month, Queens
— 3 room apt. Manhattan 144 St. 3
rooms \$125, a month, 4 rooms, 145
a month, 4 rooms, 160 a month, 134 St.
— 4 rooms, 135 a month. Telephone:
639-9762 (agent)

BRENTWOOD: ELDERLY, ALONE,

AFRAID TO LIVE IN THE CITY?
I have room & board for 5 elderly
in my comfortable private home in
Long Island. (516) 231-9279

PORTER STEAK HOUSE

Manchester, N. H. (3 Miles North)
RTE 3&28. Hotel, 6 Units with Apart-
ment, 4 Acres of Land, Ranch House
with Apartment \$295,000 \$65,000
down (603) 623-8333

RENT

Relaxed Living No Muggings
GLOVERSVILLE 6 ROOMS IN
2 FAMILY HOUSE
Adults, No Pets, in Beautiful Adiron-
dack Mt. area. Moderate Rent. Call
518-725-4687 or Write Mrs. S. Pollack
10 Place Street Gloversville, N.Y.

SERVICE

BILL'S SUNOCO

SERVICE STATION
Open 7 Days a Week. General Auto
Repairs. Road Service. Tires, Batteries
— Accessories — 795 Black Horse Pike
Pleasantville, N. J.

SENTRY AUTO BODY AND

FENDER WORKS
Auto Painting and Towing, Collision
Experts, Welding and Insurance Esti-
mates, 900 Passaic Avenue, Building
No. 43, East Newark, N. J. Days Call:
201 485-9677, Nights 998-9271 or
933-5438

ED COOKE

59 Morningside Avenue
New York, New York
Painting Wall Papering Free Estimates
Call: 850-4173

M.A.S. AUTO ALARMS

All Auto Accessories and Parts. Whole-
sale to Garages, Specializing in Auto
Alarms. Also Automatic Alarms for Re-
sidential, Commercial and Industrial
Properties. M.A.S. Inc. 3902 16th Ave.
Boro Park, Brooklyn, N.Y. (212) 871-
9795. Serving the Entire
Metropolitan Area

When Every Dollar Counts call
SOCIAL MOVERS
Reasonable Flat Rates
Free Estimates. Minimum notice
Call 738-6226

History of Lithuania. Tai ang-
lų kalboj prel. dr. J. B. Kon-
čiaus aprašyta lietuvių tautos
istorija. Kaina 2 dol. Gaunama
Darbininko administracijos.

SERVICE

**A & S FURNITURE REPAIR
& REFINISHING**
We Make Your Furniture Look like new
944 Main Ave. Passaic, N.J.
Call 201 475-6833 Mr. Wells

JOHN'S CITGO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs, Tires, Batteries
& Accessories — Road Service
Main & Willow Road Marlton, N.J.

PAT'S TOWING SERVICE
24 Hours Towing & Road Service
320 Bloomfield Ave. Newark, N.J.
Call 201 481-1896 or 483-8608 or
485-9794

WINCHESTER AUTO BODY SHOP
Complete Body and Fender Work
Automatic Transmission Specialist
Free Estimates

3711 Winchester Ave. Atlantic City,
N. J. Samuel Dumas, Nathan Chris
Christmas Mgr. 609-345-7048

A&M INSTANT PRINTING
For Instant Printing, Quality Litho-
graphy, Composition Layout, Art Elec-
tronic Machines, Papers, Toner,
Mimeo, Duplicators Supplies 81 Mc
Whorter St., Newark, N. J. 201-344-0117

READING SPECIALIST

Private Teaching, Spanish Homework
All Subjects, Groups, Emotional
Problems Call 654-3417

NICKY'S AUTO REPAIR

Specializing in Standard and Automatic
Transmissions and Motor Work
41 Heckel St., Belleville, N. J.
Call 201 759-9582 Open until 11 PM
Mon-Fri. Sat. till 5:30 P.M.

WE FIX

EVERYTHING
GENERAL CONTRACTORS
EDWARD DENNIS
(212) FI 8-7739 — 289-3857

SACHMATAI

Veda K. Merkis

— Vladas Mikėnas, ilgametis
Lietuvos čempionas, šiemet
nepateko į Sovietų S-gos baig-
mines. Jis suklupo pusbaigini-
nėse, Kaliningrade, nepatekęs į
finalą draug su didmeistriū Sueti-
nu, Vagunjanu ir kitais. Ka-
liningrade kvalifikavosi Gjed-
kov, Džindžihašvili, Samkovič,
Balašov. Odesos pusbaigminėse
suklupo žinomi didmeistrai
Averbach, Tukmakov, Gipslis,
Štein. Čia laimėjo Albert, Kuz-
min, Silberstein ir Kopengut.
Dera pabrėžti, kad Vladas Mi-
kenas dešimt kartų jau buvo
kvalifikavęsis į baigmines So-
vietų pirmenybės. Šių metų So-
vietų pirmenybės pradėjo arti 1
milijono žaidėjų po visą kraštą,
o į baigmines pateks tik 24 žai-
dėjai. Sovietai, kaip teigiama,
turi 4 milijonus registruotų žai-
dėjų.

— Maskvos centrinio klubo
tarptautinis šachmatų turnyras
įvyko praėjusį mėnesį. Suchume,
prie Juodosios jūros. Laimėjo
Sovietų didmeistrai: 1. Tal 11
tš., 2. Sawon 10 1/2, 3. Tai-
manov 10 taškų. Tik devintu
baigė Rytų Vokietijos atstovas
Espig ir dešimtu Vak. Vokietijos
didmeistris Huebner, abu
surinkę po 7 tš.; kanadietis Sut-
les 13-tas 5 1/2 tš., po jo olan-
das Ree, anglas Kirov ir čekas
Jansa.

— Naujas šachmatų skyrius
"Lyman on Chess" pradėjo
rodytis trečiadieniais Boston
Evening Globe. Jį veda Shelby
Lyman, kuris, kaip atsimena-
me, komentavo TV Spaskio-Fi-
scherio partijas. Skyrius patei-
kia tematinės žinias, kaip pra-
mukti šachmatų žaidimą.

— Boylston klubas, vienas se-
niausių Bostono šachmatų klubų,
atšaukė savo komandą iš
lygos tarpklubinių "Champion-
ship" divizionų. Ar nebus prie-
žastis bloga pradžia? Boylstono
klubas pirmąsias rungtynes
prieš Cambridge paliko neaiš-
kioje padėty (2-2 su 1 nebaig-
ta) ir su lietuviu turi praloštą
partiją prieš Leonavičių.

• Bostono tarpklubinėse Har-
vardo universiteto I komanda
įveikė lietuvių 4-1. Tašką iš-
kovojo tik Jurgis Ziza penktoje
lentoje, nors kovų eigoje buvo
viltasi daugiau pelnyti. Mūsų
komanda lošė tokioje eilėje: Al-
gis Makaitis, Aleksis Klinovas,
Algis Leonavičius, Vilius Sha-
kalys ir Jurgis Zoza.

KVIEČIAME TALKON

Darbininko administracija ir
1973 metais yra pasiryžusi ne-
kelti laikraščio prenumeratos
kainos. Malonūs skaitytojai
kviečiami mum padėti.

Kviečiame pasinaudoti šių
metų pabaigos papiginiu ir
užprenumeruoti Darbininką
savo artimiesiems. Kviečiame
paraginti draugus, pažįstamus
bei jaunimą arba prisidėti auka,
kad galėtumėm laikraštį siunti-
nėti tiems, kurie nori skaityti,
bet nepajėgia užsimokėti, o
tokių yra gana daug.

Kas prisijus 1 dol. su nauju

Užsakau naują DARBININKO prenumeratą kaip kalėdinę
dovaną. Laikraštį siuntinėti:

Vardas ir pavardė

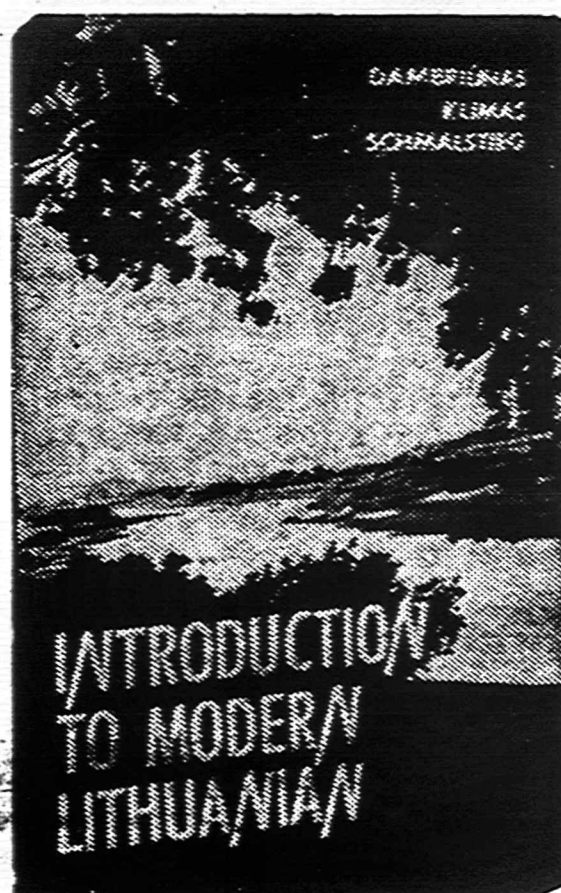
Adresas

Laikraštį užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Prenumeratą siųsti adresu:
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

BESIMOKANČIAM JAUNIMUI GRAŽI KALĖDŲ DOVANA

**Introduction to Modern Li-
thuanian.** Puikus lietuvių kal-
bos vadovas su 40 pamokų
gramatikos priedu, skaitymais
ir žodynėliais. Tekstas ir paaiš-
kinimai anglų kalba. Nemo-
kantiems ar nedaug mokantiems
lietuviškai — puiki galimybė iš-
mokyti. Parengė L. Dambriūnas,
A. Klimas ir W.R. Schmalstieg.
Išleido lietuviai pranciškonai
Brooklyne. 479 psl., kietais vir-
šeliais. Kaina 7 dol.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

Užburtos kanklės. V. Frankie-
nės pasakojimai vaikams apie se-
novę. Kaina 3 dol. Kietais vir-
šeliais — 4 dol.

Stovi pasakų šalis. Tai nauja,
tik ką iš spaudos išėjus, vaikams
skirta knyga, parašyta P. Kalvai-
tienės. Raudonoji kepuraitė, Ka-
ralaitė ir septyni nykštukai, Pa-
parčio žiedas, Grybų karas, Gė-
lių karalystė ir kitos pasakos pa-
trauks jaunųjų dėmesį. Išleido
lietuvių skaučių seserija.
Kaina 2.50 dol. Gaunama ir
Darbininko administracijos.

Darbininko spaudos kioske
turimos lietuviškos muzikos
plokštelės, knygos, vėliavėlės,
kalėdiniai atvirukai, suvenyrai,
išsiuvinėtas lietuviškas himnas,
Vytis, drožiniai, automobiliam
trispalvė ir kt. gaunama ne tik
Darbininko administracijos, bet
lietuvių patogumui ir ALICE'
gėlių krautuvė, 107-04 Jamaica
Ave. ir 107 St. Richmond Hill,
N. Y. Krautuvė atidara 7 die-
nas savaitę. Tel. 846-9527.

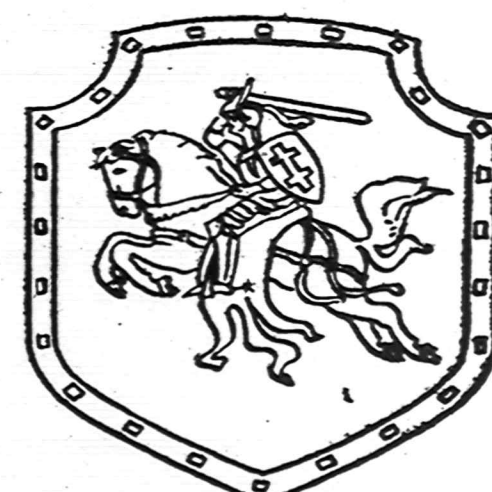
Lietuviška trispalvė vėliavėlė
gaunama už 75 c., su pastaty-
mo kaladėle (baze) už 1 dol.
Lietuviška ir JV vėliavėlės su
pastatymo kaladėle — 1.50 dol.
Didesnį skaičių užsisakant duo-
dama nuolaidą. Persiuntimo iš-
laidom pridedama 50 c.

Vietoj kalėdinių atvirukų
siuntinėjimo Darbininko skai-
tytojai kviečiami prisijusti auką
spaudai remti ir tuo pačiu svei-
kinti artimuosius ir draugus per
laikraštį. Taip pat vietoj kalė-
dinių atvirukų siuntinėjimo ga-
lite aukoti Kultūros Židinio sta-
tybai, kuri jau pradėta. Anks-
čiau prisijutusiųjų bus laiku pa-
talpinti laikraščio. — Darbinin-
ko administracija.

Lietuviškų kalėdinių kortelių
galima gauti Darbininko admi-
nistracijoje. Dėžutė su 12 korte-
lių religiniais arba tautiniais
motyvais su lietuviškais pasvei-
kinimais su persiuntimu 1 dol.
12 meniškų tautiškais moty-
vais pieštų kortelių 2 dol. Pra-
šom laiku užsisakyti, kad laiku
galėtumėm išsiųsti.

KITATAUČIŲ GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA

History of Lithuania ir Vy-
tautas the Great, Grand Duke of
Lithuania, by Dr. J. Končius.
Dvi knygos 3 dol. Gavęs bus
gražiai supažindintas su Lietu-
vos praeitimi. Užsakykite: Dar-
bininkas, 910 Willoughby
Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuvos Vytis — šitokios for-
mos ir stilizuoto stiliaus — bal-
tas vytytis raudoname fone, su
lietuviška trispalve viršų arba
skersai. Toks ženklas galima
klijuoti ant automobilio lango
(decal). Galima užsisakyti paš-
tu prisijunčiant 1 dol. už ženk-
lelį — Darbininko administraci-
ja, 910 Willoughby Ave., Brook-
lyn, N.Y. 11221.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų
Sąjungos išleistas 3 spalvų
ženklelis Lietuvos okupaci-
jai priminti. Ženkleliai lipi-
nami ant vokų. 100 ženklelių
už 1 dol. Platintojams nuolai-
da. Kreiptis: Darbininkas,
910 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N.Y., 11221.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Metinis parapičių lankymas — kalėdų šventė ir namų šventinimas prasidės šiomis dienomis. Šiemet kalėdą šie kunigai: klebonas kun. P. Raugas, kun. A. Račauskas, kun. K. Wicks — Vėževičius. Visiem iš anksto bus pasiūstas atvirukas apie kunigo apsilankymo dieną bei valandą. Jei kam tokia diena ar valanda būtų nepatogi, prašom pranešti kunigam. Taip pat prašom pranešti, jei per šiuos metus pasikeitė jūsų adresas.

Kleb. kun. P. Raugas dalyvauja pokalbyje — simpoziume, kuris lapkričio 17, penktadienį, 9 v.v. transliuojamas per WEVD radijo stotį (per tą pačią, iš kurios girdime J. Stuko vadovaujamą Lietuvos atsiminimų valandą). Simpoziume bus paliesiti New Yorko lietuvių reikalai. Kun. P. Raugas ir prof. J. Stukas yra to pokalbio moderatoriai.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas bus lapkričio 18 d. 6 v.v. mūsų parapijos salėje. Programą atliks solistė G. Čapkauskienė, akomponuoja Algirdas Kačanauskas. Minėjimą rengia ramovėnai, šauliai ir birutietės. Jų užprašytos mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės karius bus lapkričio 26 d. 11 v.v.

Pamaldos už mirusius dvasininkus mūsų bažnyčioje bus gruodžio 3 dieną, 11 valandą. Bus koncelebracinės mišios. Pritaikytą pamokslą pasakys svečias prel. Vytautas Balčiūnas. Bus prisiminti nuo 1950 mirę lietuviai vyskupai ir New Yorko apylinkėje dirbę ir mirę kunigai bei vienuoliai. Jei kas norėtų, kad būtų mišių metu tikinčiųjų maldoje suminėti jų brangūs mirę kunigai, prašom jų pavardes pranešti klebonijai. Po mišių parapijos salėje visi bus pavaišinti kava ir

pyragaičiais. Kviečiami į pamaldas atsilankyti visi apylinkės kunigai, parapičiai ir svečiai. Visi kviečiami ir į švėtainę.

Lietuvos atsiminimų radijo koncertas bus gruodžio 3 Apreiškimo parapijos salėje. Pradžia 4 v. Programoje dalyvauja solistai: Prudencija Bičkienė, Liudas Stukas, akomponuoja Algirdas Kačanauskas. Taip pat dalyvauja aktoriai Vitalis Žukauskas ir Alfonsas Petrutis.

Naujųjų Metų sutikimą rengia parapijos choras ir specialus komitetas. Šokiam gros Joe Thomas orkestras. Kaina vienam asmeniui — 12 dol. Dešimčiai asmenų stalus galima užsakyti pas choro narius arba klebonijoje. Svečiai bus vaišinami kelių patiekalų valgiais be gėrimais ir kitais linksdavakario priedais.

Mirusieji: Jonas Kulikauskas, 46 metų, mirė spalio 19, palaidotas Šv. Jono kapinėse spalio 24. Ona Lobikienė palaidota Šv. Jono kapinėse spalio 21. Stasys Kriščiūnas, 78 metų, mirė lapkričio 2, palaidotas Šv. Jono kapinėse lapkričio 6.

Parapijos pastatų atnaujinimo fondui aukojo: Veronika Stelmokas 50 dol., Miss Ann Zubris 50 dol., Mr. & Mrs. V. Radzevičius 50 dol., Mr. & Mrs. G. Geisler 60 dol., Mr. & Mrs. A. Mickevičius 25 dol., Mr. & Mrs. B. Giržadas 20 dol., Mr. & Mrs. F. Laskowski 25 dol., Stefania Ramaska 20 dol., Mr. & Mrs. A. Mazgay 50 dol., Mrs. G. Bice 24 dol., Mr. & Mrs. Ch. Dumblys 16 dol., Mrs. V. Tumpienė 10 dol., Mr. & Mrs. B. Jacikevičius 10 dol., Mrs. V. Urbonas 10 dol., Mr. & Mrs. T. Narusevičius 10 dol., Mr. Jonas Krunklis 6 dol.

Milda Liaukienė, nauja Maironio liuanistinės mokyklos mokytoja, dėsto tautinį šokių. Nuotr. G. Peniko

PAGALVOTINA APIE NAUJUS INVESTAVIMUS

Vietnamo karo metu vertybės popierių-akcijų rinka buvo labai svyruojanti. Tačiau, savo keliu, buvo nuvertintas doleris. Uždariai, prekių kainos ir patarnavimai labai pakilo. Kartu su tuo žmonėse, bankuose ir šiaip fonduose atsirado daug laisvų pinigų, kurie dėl akcijų rinkos nepastovumo nebuvo į akcijas dedami. Be to, labai žymiai padidėjo ir pramoninė gėrybių gamyba. Labai ryškus ir visokeriopas ekonominis pagerėjimas.

Dabar jau akivaizdžiai matyti, kad JAV Vietnamo karą baigia. Ar karą tarp savęs baigs Pietų ir Šiaurės Vietnamai, tai kitas klausimas. Karo pabaiga ir prezidento Nixono perrinkimas komersantų, finansininkų, investuotojų ir mokslininkų laikoma dideliu persilaužimu, kuris turės svarbios reikšmės akcijų rinkoje — kilimo prasme. Juk tai ne tik ekonominis, bet ne mažiau ir psichologinis poveikis didesniai investuotojų pasitikėjimui. Todėl šiuo metu,

VLIKO SEIMAS SUSIRENKA CLEVELANDE

Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 25 ir 26 Clevelande šaukiamas Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas.

Lapkričio 25, šeštadienį, 10 val. r. bus pirmasis posėdis, kurį pradės seimui rengti komiteto pirmininkas Jonas Daugėla. Toliau bus malda, Vliko pirmininko atidaromoji kalba. Seimą pasveikins ir Clevelando miesto burmistras. Bus sudarytas prezidiumas, reikalingos komisijos, sveikinimai. Dr. St. Bačkis padarys tarptautinių įvykių apžvalgą, drauge paliesdamos ir Lietuvos reikalus.

Antras posėdis bus 2 v. popiet. Vliko tarybos pranešimą padarys dr. A. Škėrys — dabartinis pirmininkas, bus Vliko finansų tvarkytojo J. Valaičio pranešimas, Tautos Fondo valdytojo prel. J. Balkūno pranešimas, Kanados Tautos Fondo atstovybės pranešimas, kurį padarys Augustinas Kuolas. Paskaitą skaitys dr. Jonas Genys — Vlikas ir visuomenė.

kol akcijų kainos tebėra dar nukritusios, yra labai palankios sąlygos pirkti akcijoms, t.y. atliekamas santaupas investuoti arba į "kompanijų stockus", arba, geriausia ir patikimiausia, — į Mutual Fondus. Dėti savo atliekamas santaupas į Mutual Fondus patartina jaunesniems žmonėms, kad išlaukę 10-15 m., galėtų tikėtis atsiimti 4-5 kartus padidėjusią sumą, kaip kad buvo prieš Vietnamo karą.

Kas šiais investavimais domėtusi, prašomi kreiptis į mane, 121-07 97 Ave., Richmond Hill, N. Y. 11419, tel. 752-0099 dienomis arba 846-5649 vakarais.

J. Audėnas

Vakarienė ir koncertas bus 7:30 v.v.

Vakarienė ir koncertas bus 7:30 v.v.

Lapkričio 26 d., sekmadienį, pamaldos 9 v.r. Vliko tarybos posėdis 10 val. Trečias seimo posėdis 11 val. Stasys Dzikas, Vliko sekretorius, skaitys paskaitą apie didžiuosius įvykius pavergetoje Lietuvoje, drauge paliesdamos ir mūsų uždavinius.

Toliau bus seimo nutarimų priėmimas ir seimo uždarymas. Uždarant žodį tars Vliko pirmininkas.

Seimas vyksta Holander House viešbutyje.

So. Boston Liet. piliečių draugijos vadovybės nominacija bus lapkričio 16 d. nuo 6 v. iki 9 v.v. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas bus lapkričio 19 Liet. piliečių draugijos salėje.

Prof. Zenono Ivinskio, žymaus lietuvių istoriko, mirusio praėjusio Kaledų metu, minėjimas rengiamas gruodžio 10 Liet. piliečių draugijos salėje.

Lietuvos nepriklausomybės šventė minima vasario 18.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 12 dol.: Mrs. T. Magalengo, Northampton, Mass.; J. Saukas, Brooklyn, N.Y.

Po 10 dol.: S. Leimonas, Arlington, Va.; kun. F. A. Ruggles, Brooklyn, N.Y.

Po 7 dol.: Kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa; J. Klimas, Gary, Ind.; Mrs. B. Vasaris, Newton, Mass.; M. Peters, A. Seibienė, Brooklyn, N.Y.

Po 5 dol.: A. J. Brazinskas, So. Orange, N.J.; A. Zukienė, Woodhaven, N.Y.; kun. A. Naujokas, Columbus, Ohio.

Po 4 dol.: Iš N.Y. valstijos: A. Cergeles, Brooklyn; A.L. Jasaitis, Forest Hills; V. Vitkienė, Rochester; E. Liobė ir P. Judickas iš Woodhaven; dr. S. Daugėla, Washington, D.C.; A. Zizminskas, Racine, Wisc.; R. Jekcas, Waterford, Conn.; A. M. Macarus, Hagar Shores, Mich.

Po 3 dol.: J. Stupis, Sharon, Mass.; P. Mažeivienė, Worcester, Mass.

Po 2 dol.: A. Keblys, Montreal, Que.; Z. Kungys, M.D., Los Angeles, Calif.; A. C. Pautienis, Santa Monica, Calif.; V. Binkis ir kun. A. Stanevičius, Chicago, Ill.; kun. I. Gedvila, Stockett, Mont.; P. Smulskis, Lima, Ohio; J. Laucius, Cleveland, Ohio; J. Balnionis, Detroit, Mich. Iš Floridos: V. Bražėnas, Ft. Myers; kun. J. M. Bakšys, Lake Worth; J. Matukas, Deerfield Beach; J. P. Staniskis, Cape Coral. Įvairūs: dr. Gina Skučas, Charleston, So.

Carolina; Vaitužis, Rockville, Md.; J. Andrušis ir V. Jackūnas iš Washington, D.C. Iš Pa.

valstijos: V. Bigenis, Phila., kun. A.J. Bielskis, Maizeville; K. Ziabrauskienė, Scranton. Iš N.Y. valstijos: P. Bakūnas, Rochester; Mrs. M. Berecka, Utica; J. Briedis, Tuxedo Park; dr. B. Svogun, Elmont, L. M. Novick, Bronx; T. K. Jasaitis, Great Neck; Cpt. A. Strazdas, N. Y.; M. A. Slavinskas, Ch. Brikas, B. Baroniūnas, New Hyde Park; A. Jonynas, Middle Village; V. Alksnins, Flushing; A. Vaišvila, Woodside; V. Vambutienė, Douglaston; J. Karaminas, Commack; A. Rickus, Ronkonkoma; J. Birutis, M. Jau-niškis ir J. Vaizgenis iš E. Northport; V. Janušas, Ozone Park; R. Kazlas, Hollis Hills; H. Zeikus, Queens Village; A. Malinauskas, R. Markevičius, O. Mileris, A. Pakalka, E. Pur-relis, A. Raulinaitis, E. Trei-manis, Woodhaven; B. Standis, Jamaica. Iš N. J. valstijos: K. Kaspariūnas, K. Valužis, G. Bag-donas, P. Pecenis, A. Juškys, V. Budrecki iš Elizabeth; O. Po-cius ir F. Elseika, Newark; A. Shatas ir M. Darey iš Co-lonia; A. Aidukas, Frehold; K. Šestokas, Rahway; G. Janson, Union.

Dėkojame visiems, kurie savo auka parėmė sunkių spaudos darbų. Laukiame ir kitų skaitytojų prisidant prie kalendoriaus iš-laidų sumažinimo.

Atšventė

104 metų sukaktį

Woonsocket, R. I., Blackstone prieglaudoje esanti Marija Mankus spalio 12 atšventė savo 104 metų sukaktį. Sukakties proga jai gėlių atnešė tos prieglaudos direktorių tarybos narė Mrs. Constance Perrault.

Sukaktuvininkė yra gimusi 1868 spalio 12 Kauno apylinkėse. Jos tėvas buvo Jonas Valska, motina Marija Mavitska.

Buvo išteklėjusi tris kartus. Pirmas jos vyras buvo Mykolas Urbanavičius, antras vyras — Sleva, bet ji jau nebeatsimena jo vardo; paskutinis vyras buvo Paulius Mankus. Visi jau mirę. Dabar senutė nebeturi jokių giminių ir, kaip rodo prieglaudos raštinės dokumentai, ji neturi ir vaikų. Jos gimtadienį paminėjo The Woonsocket Call laikraštis, įsidėjo nuotrauką ir trumpą aprašymą. Darbininko redakcijai tą iškarpa ir nuotraukos originalą atsiuntė Aleksandras J. Vaitkūnas, gyvenęs Cumberland, R. I., priklausęs Šv. Kazimiero lietuvių parapijai Provi-

dence, uolus vyčių veikėjas, II-jo pasaulinio karo veteranas, buvęs sužeistas ir dabar gaunąs visą 100% kompensaciją. Jo žmona taip pat lietuvaitė.

Pastebėjęs laikraščiuose žinią apie senutę, jis pasirūpino ir tą pačią nuotrauką gauti ir Darbininkui atsiųsti. Darbininko redakcija jam už šį paslaugumą nuoširdžiai dėkoja.

Skelbimas apie p. Dvarionaitės lapkričio 19 d. koncertą gautas per Algirdą Budreckį.

Marija Mankienė, spalio 12 atšventusi 104 metų sukaktį. Jai gėlių atneša Mrs. Constance Perrault.

"KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS"

knygos I tomas jau atspausdintas ir įrištas. Kaina 12 dolerių. Gaunama adresu:

K. Ališauskas
7312 So. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629

FLORIDOS PAMARIAIS ATEINA RUDUO

Juno Beach, Florida 33408

Žiemą Floridoj tikėtai turtuoliams. Jei nori aplankyti ir pažinti Floridą, atvažiuok rudenį arba vėlyvą pavasarį. Kainos tos pačios iki gruodžio 1 d. kaip vidurvasaryje. Kodėl nepasinaudoti.

Tomų vasarvietės SAPPHIRE SEA adresas: 700 Ocean Drive, Juno Beach, North Palm Beach, Florida 33408. Telefonas (305) 844-3388.

1972 m. lapkričio 19 d. — sekmadienį — 5:30 v. p.p.
Carnegie Recital Hall
154 West 57th St., New York, N. Y.
(prie 7th Avenue)

įvyksta

ALDONOS DVARIONAITĖS

pianistės

KONCERTAS

Programoje: Čiurlionio, Jakubėno, Rachmaninovo, Skriabino, Chopino, Liszt'o ir Dvartono kūrinių.

PIANISTĖ DVARIONAITĖ, kilimu iš kelių kartų muzikinės šeimos, yra retas talentas, kurio pasidžiaugti turim gražių progą šiame koncerte.

Bilietai kainos — \$5.00 (parterėje) ir \$4.00 (balkone)

Bilietai gaunami prie įėjimo į koncertą — Carnegie Hall Box Office —

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

All Accounts Compounded Daily

DVIEJŲ SAVAIČIŲ ŽIEMOS EKSKURSIJA I LIETUVĄ

Išvyksta 1972 m. gruodžio 21 dieną — grįžta sausio 4 dieną, 1973.

LIETUVOJE ŠI GRUPĖ PRALEIS 11 DIENŲ.

Iš Bostono ir New Yorko Kaina tik \$619.00

Vykstantiems iš Chicago — \$719.00

ir iš Clevelando — \$685.00

Grupėje dalyvių skaičius ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė — Aldona Adomoniene

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Latvijos nepriklausomybės šventė minima lapkričio 18 Hotel Barbizon Plaza, 106 Central Park South, Manhattane. Pradžia 6 v.v.

Mišios už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus — partizanus ir mirusius Lietuvos Fronto bičiulius bus aukojamos lapkričio 19, sekmadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias užprasė LF Bičiulių rytų apygardos valdyba suvažiavimo proga. Kviečiami pamaldose dalyvauti LF bičiuliai ir lietuviška visuomenė.

N. Y. Liet. Dailininkų Sąjungos parodos atidarymui J. ir K. Kiaunės ir F. Aleksis paaukojo po galoną vyno svečiam pavaišinti. (Jie turi gerimų krautuves.) Sąjunga dėkoja.

LB Vaizganto kultūros klubo susirinkimo lapkričio mėn. nebus. Jis buvo numatytas lapkričio 12. Ta diena užleista Kultūros Židinio pamatų šventiniui. Kitas klubo susirinkimas bus gruodžio 17, sekmadienį, 4 v. popiet.

Naujų metų sutikimą rengia Apreiškimo parapijos choras ir specialus parapiščių komitetas. Sutikimas bus naujai atremontuotoje parapijos salėje. Šokiama groso Joe Thomas orkestras. Kaina vienam asmeniui — 12 dol. Dešimčiai asmenų stalai užsakomi klebonijos raštinėje arba pas choro narius.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinio narių susirinkimas šaukiamas lapkričio 19, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio patalpose. Susirinkimo dienotvarkę pramatyta: Algirdo Budreckio paskaita — Napoleonas ir Lietuva, židinio veiklos apyskaita, ateities darbo planai ir valdybos rinkimas.

Solistė Gina Čapkauskienė dainuoja Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime lapkričio 18 Apreiškimo parapijos salėje. Pradžia 6:30 v.v.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 18, šeštadienį, Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Pradžia 6:30 v.v.

Žodį tars šaulių kp. pirm. Antanas Reventas

Meninėje dalyje dalyvauja:

- Solistė Gina Čapkauskienė,
- Muzikas Algirdas Kačanauskas, akompaniatorius

Dekoracijos — dail. Jurgio Juodžio

Pasilinksminimas ir atgaiva, grojant Gutauskų orkestrui ir veikiant užkandžių ir gerimų barui.

Įėjimo auka — 4 dol. Studentams ir uniformuotiems kariaus — 2 dol.

Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į minėjimą.

Minėjimą rengia ramovėnai, talkinai, birutiečiai ir šauliai.

(Automobilius galima saugiai pastatyti gazono stotyje skersai gatvės.)

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Akvarėlė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys: Akvarėlė, Žalioji banga, Dar nežinia, Tu man brangiausia, Motociklą pirk Rokas, Oi, oi, oi, Polka, Skamba turistų daina, Sūnus paklydėlis, Mažasis šeikas, Rytas be šešelio, Daina apie Kauną, Jūreivių valsas, Klarnetų polka. Dainuoja choras, solistai ir duetai. Stereo, 6 dol.

Labą Rytą. New Yorko lietuvių vyrų choro "Perkūnas" įdainuotos dainos: Ramovėnų maršas, Tykus buvo vakarėlis, Nurimk, sesut, Vieniama, Alutis, Naktis graži, Karo žygio daina, Dainelė apie gaidelį, Daina, daina, Pražudo jazminai, Jau pravertos dvaro stonios, Lopsinė, Labą rytą, Baltos gėlės, Balnok, tėveli, Piliakalnis. Stereo, 6 dol. Galima naudoti ir mono.

Prisiuntimui pridėdama 50 c. Gaunamos Darbininko administracijoje.

Dailės paroda, rengiama Liet. Dailininkų Sąjungos jos 20 metų sukakties proga, bus lapkričio 25 — gruodžio 5 Kultūros Židinio patalpose.

For sale. — Rosedale, L.I., 1 family, detached, brick house. In good condition. 2 garages, 3 bedrooms, 2 baths and a finished basement. Electricity 220 volts since the bedrooms are air conditioned. Phone (212) 528-0558.

Išnuomojamas gražus saulėtai kambarys Woodhavene. Kreiptis Mrs. Kazlauskas, 84-23 96 Street, Woodhavene, N.Y. 11421, tel. VI 6-7431.

Išnuomojamas 6 kambarių butas prie gero susisiekimo Woodside. Skambinti vakare 5-10 val. HA 9-1220.

Suaugusi moteris ieško 3-4 kambarių buto. Pageidaujama Woodhavene ir apylinkė. Skambinti Darbininko administracijai GL 2-2923.

Woodhavene parduodamas 3 šeimų namas (Colonial House) gerame stovyje, su garažu. Žemės plotas 40x100. Prieinama kaina. Tel. HI 1-3783.

LIET. FRONTO BIČIULIŲ RYTŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Dr. Kisieliū, iš Chicago, Lietuvių Fronto Bičiulių tarybos pirmininkas, ir A. Gečys, iš Philadelphia, JAV LB centro valdybos vicepirmininkas, visuomeniniam reikalui, dalyvauja LFB rytų apygardos suvažiavime New Yorke.

Programoje: frontininkų pilnas susiorganizavimas. Įvadą tam pašnekesiui padarys L. Valiukas.

Toliau bus simpoziumas, kurio pagrindiniai kalbėtojai yra dr. P. Kisieliū, J. Rygelis ir A.

Leonardas Valiukas, JAV ir Kanados LFB centro valdybos pirmininkas, iš Los Angeles atvyksta į New Yorką ir lapkričio 18 dalyvauja Lietuvių Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavime. Jis padarys įvadą į diskusijas, kur bus svarstoma frontininkų pilnas susiorganizavimas.

Publika Kultūros Židinio pamatų šventinime. Nuotr. P. Ažuolo

PAŠVENTINTI KULTŪROS ŽIDINIO PAMATAI

Ta proga statybai suaukota 6,131 dol.

Lapkričio 12 New Yorko lietuviams liks atmintina diena, nes tą dieną buvo pašventinti Kultūros Židinio pamatai. Lauktoji, aštuonerius metus planuota statyba prasidėjo. Jau kyla pamatai, iškastos žemės, kur bus kafeteria, salė, vienuolyno kambariai.

Praėjusią savaitę New Yorko siautė didelės liūtis. Vanduo buvo apšėmęs iškastus pamatus. Vandens buvo apie porą pėdų. Teko visą dieną pompuoti. Ir sekmadienį dar nebuvo gerai išdžiūvę. Buvo nemaža purvynėlio. Tai nei aukštieji svečiai prie statybos arčiau negalėjo prieiti.

Visos iškilmės vyko prie dabartinio Židinio, priešais pagrindinį įėjimą. Žmonės buvo sustoję po balkonų, pievelėje prieš namus. Viso galėjo būti apie 250-300 žmonių.

Albinas Trečiokas atsiuntė sveikinimus Darbininkui iš San Juan. Tai pirmasis sustojimas kelionėje po West Indies salas. Jis lapkričio 6 SS Rotterdam laivu išvyko kelių savaitių atostoginėm kelionėn. Su juo kartu išvyko ir leva Trečiokienė, Stelmokienė, Butkienė, Staniulienė, Marijona Katilienė, Marianna Katiliūtė, Ella Katilienė, Agnė Katilienė ir Alice Koehler.

Sabalas. Simpoziumo tema: frontininkų pilnas įsijungimas į Lietuvos laisvinimo darbą.

Užbaigoje A. Gečio — JAV LB Lietuvos laisvinimo veiklos ir jos krypties apžvalga.

Visos temos bus įvadinės, todėl diskusijos bus daugiau pašnekesio formoje. Diskusijoms paskirta darbotvarkė daugiau laiko. Ir suvažiavimo dalyviai galės įsijungti su savo pastabomis bei papildymais.

Su važiavimas baigiamas trumpa vakariene.

Visi LFB rytų apygardos sambūrių nariai kviečiami dalyvauti šiam svarbiame ir reikšmingame suvažiavime lapkričio 18, šį šeštadienį, 10:30 r. Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne, N.Y.

Dr. Petras Kisieliū, Lietuvių Fronto Bičiulių Tarybos pirmininkas, atvyksta iš Chicago ir lapkričio 18 dalyvauja LFB rytų apygardos suvažiavime. Jis dalyvauja simpoziume, kur bus svarstoma frontininkų pilnas įsijungimas į Lietuvos laisvinimo darbą.

Po visų kalbų dalyviai buvo pakviesti į vidų ir visi buvo pavaišinti karšta kava bei pyragais. Vaisės rengė skautams remti komitetas, pirmininkė Aldona Klivečienė, Regina Ridikienė, talkinant skautams bei ateitininkams.

Visi turėjo progos pasikalbėti, pasidalinti įspūdžiais, apžiūrėti statybos detalius planus, kurie buvo sudėti antrojo aukšto raštinėje.

Prie pagrindinio įėjimo visą laiką rinko aukas.

Tą dieną statybai sudėta 6,131 dol.

Cia surašome stambesnius aukotojus:

Ona Grigaliūnienė iš Long Island City — 1000 dol.

Marytė Šalinskienė šia proga vėl paaukojo 1000 dol.

Po 500 dol. aukų: kun. Pr. Raugalas, kun. V. Dabušis, kun. V. Piktuma, Kaz. Krušinskas, dr. A. ir J. Snieskai.

300 dol. — dr. A. Škėrys.

Po 100 dol.: kun. S. Raila, kun. L. Budreckas, kun. A. Račkauskas, L. Spokas, M. Cibas, V. Meiliūnas, A. Sakaitis (121.25 dol.), B.V. Lukoševičiai, Vyt. Augustinas, J. B. J. Tamošauskai, L. Tamošaitis, p. Višnienė, P. Ažuoliene, B. Šaltenienė, A. E. Ošlapai, R. A. Klivečkos.

Kitos aukos bus paskelbtos specialiaame skyrių Darbininko kitame numeryje.

Pašventintas kartinis akmuo ir pamatai. Statyba pradėta. Belieka palinkėti visiem statytojams kuo geriausias sėkmės, išvėrmės.

Visi New Yorko ir apylinkės lietuviai kviečiami prisidėti prie statybos — prisidėti auka. Kviečiami visi, kurie pažadėjo duoti, kai statyba prasidės, — dabar savo pažadus ištesėti. Tik visų bendra auka, bendru sutartiniu darbu išaugs Kultūros Židinis. Ir jo užbaigimo — pašventinimo iškilmės pasitiksime įsijungę į statytojų eiles.

(p.j.)

NEW YORKO LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGA

kviečia visuomenę į Kultūros Židinio ruošiamą

20-ties METŲ JUBILIEJINĖ PARODA

Sąjunga, atšvėsdama šią sukaktį, skiria 50% nuo visų parduotų paveikslų KULTŪROS ŽIDINIO statybai

Oficialus parodos atidarymas įvyks šeštadienį, lapkričio 25 d., 7 val. vak.

Paroda tęsis iki gruodžio mėn. 3 d. ir bus atidara publikai:

šeštadienį, lapkričio 25 d. 7 - 10 v. v. sekmadienį, lapkričio 26 d. 12 - 9 v. v. nuo pirmadienio iki penktadienio 6 - 9 v. v. šeštadienį, gruodžio 2 d. 12 - 10 v. v. sekmadienį, gruodžio 3 d. 12 - 6 v. v.

— PRAŠOME VISUS ATSLANKYTI —

Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami

Visi į "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO KONCERTĄ!

Gruodžio (Dec.) 3 d., sekmad. 1972 m.

Apreiškimo liet. parapijos salėje

No. 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE

- PRUDENCIJA BIČKIENĖ, sopranas, iš Chicago
- LIUDAS STUKAS, baritonas, iš New Jersey
- Aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS, iš New Yorko (šventies 30 metų scenos darbuotės sukaktį) (Šie artistai su didžiausiu pasisekimu gastroliavo su vyčiais pereitą vasarą 5 Pietų Amerikos kraštų lietuvių kolonijose)
- ALFONSAS PETRUTIS, iš Washingtono (Su akt. V. Žukausku atliks juokingus kupletus — "Dominykas ir Motiejus")
- Akomponuoja — ALGIRDAS KAČANAUSKAS

Pradžia: 4 val. p. p.

Įėjimo auka \$4.00

Maloniai visus kviečiame...

Prof. Dr. Jokubas J. S t u k a s